

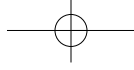
VRHBOSNA

Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Broj 2/2010
Godina CXXIV
Sarajevo

GODINA SVEĆENIKA

VRHBOSNA - Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Izdavač:
Vrhbosanska nadbiskupija
Kaptol 7, BiH - 71000 Sarajevo

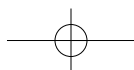
Nakladnik:
Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije

Odgovara:
Vinko kardinal Puljić
vrhbosanski nadbiskup

Glavni urednik:
Ilija Orkić, kancelar

Grafička obrada:
MCVN

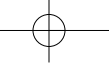
Tisak:
Graforad - Zenica

Sadržaj

UVODNA RIJEČ	
“Već mi je svega dosta”	97
SVETA STOLICA	
Pismo kardinala Hummesa za svršetak Svećeničke godine.....	98
Govor nuncija D'Errica na Susretu svećenika na Kupresu.....	99
BK BIH	
Poziv na I. Susret svećenika iz BiH.....	101
Susret biskupa BK BiH i članova Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH.....	102
Priopćenje s XII. Redovnog godišnjeg zajedničkog zasjedanja BK BiH i HBK.....	103
Biskupska konferencija BiH o presudi suda u Strasbourgu.....	104
Poziv komisije Iustitia et Pax biskupskih konferencija Hrvatske i Bosne i Hercegovine.....	106
Priopćenje s 49. Redovnog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine.....	109
IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE	
Poziv na I. Susret svih svećenika BiH u Kupresu - 2. 6. 2010.....	111
Susret svećenika Bosne i Hercegovine - Kupres, 2. lipnja 2010.....	112
Popis sudionika na XVI. saboru svećenika.....	114
Poziv na sjednicu.....	116
Duhovna obnova ministranata.....	117
Sjednica Zbora konzultora Vrhbosanske nadbiskupije (ZKVN).....	118
Primanje kandidata u malo sjemenište i u bogosloviju nadbiskupije Vrhbosanske.....	119
Članovi pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije - 2010.....	120
Poziv na 5. Sjednicu Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije.....	121
Seminar za ovlast isповijedanja 2010.....	121
Pastoralno vijeće Vrhbosanske nadbiskupije - Druga sjednica Vijeća.....	123
Izješće o održanom 39. Danu mladih Vrhbosanske nadbiskupije.....	124
Katolički skauti.....	127
Imenovanja i premještaji.....	127
Dozvole.....	129
Nadbiskupova kronika (31. ožujka - 30. lipnja 2010.).....	129
Kanonsko osnivanje župe sv. Jakova Markijskog - Grebnice.....	137
Povelja o posveti župne crkve na Uzdolu.....	139
PRILOZI	
Brzjav Svetom Ocu sa Susreta svećenika BiH.....	140
Homilija biskupa Ratka Perića na Susretu svećenika BiH.....	140
Meditacija na svećeničkom hodočašću na Kupresu, 2. lipnja 2010.....	144
Ispit savjesti.....	147
Pobožnost Presvetom Srcu Isusovu.....	149
Akademija u čast četrdesetogodišnjice svećeničkog ređenja Vinka kardinala Puljića, nadbiskupa Vrhbosanskog.....	151
Mato Zovkić - Hod nadbiskupa Puljića s nama i za nas.....	151
Čestitka nadbiskupu Vinku kardinalu Puljiću uz četrdesetu obljetnicu svećeničkog ređenja.....	157
Propovijed Vinka kardinala Puljića na Susretu mladih u Komušini: 29. svibnja 2010.....	158
Propovijed Vinka kardinala Puljića u Trusini, 16. travnja 2010.....	161
Propovijed Vinka kardinala Puljića u Švedskoj (Vadstena), 22. svibnja 2010.....	162

BILJEŽIMO

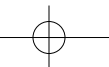
U godini svećenika Kongres bogoslova - nada za Crkvu.....	166
Održan Treći kongres bogoslova.....	167
Podjela službi u Bogosloviji.....	168
Obavijest o podjeljenim službama u Bogosloviji.....	169
Svečanom misom na Trgu Svetoga Petra Papa zaključio Svećeničku godinu.....	170
Vlč. Mirko Šimić - novi doktor teologije.....	171
Manuel Lozano Garrida (Lolo), prvi novinar laik blaženik.....	172
Novi Ređenici - Mladomisnici.....	173

NOVE KNJIGE

Mato Zovkić - "Iskustvo ekumenskih i religijskih susreta".....	175
Franjo Marić i Tomo Vukšić - Bibliografija nadbiskupa dr. Ivana Ev. Šarića.....	176

NAŠI POKOJNICI

+ Prof. dr. vlč. Anto Šarić.....	177
+ Fra Franjo Stjepanović.....	178
+ Dr. Petar Čalić.....	178

“Već mi je svega dosta”

Izebela posla Iliji glasnika s porukom: “Neka mi bogovi učine sva zla i neka nadodadu, ako sutra u ovo doba ne učinim s tvojim životom kao što si ti učinio sa životom svakoga od njih!” On se uplaši, ustade i ode da bi spasio život. ... ode dan hoda u pustinju; sjede ondje pod smreku, zaželjše umrijeti i reče: “Već mi je svega dosta, Jahve! (1 Kr 19, 2-4)

Slučaj Ilije Tišbijca, nepobjedivog u usporedbi sa Baalovim prorocima ali pred kraljičinom prijetnjom slab i ranjiv, koji u strahu od smrti pobježe u pustinju, ima i nama danas donijeti pouku:

Depresivan i oslabljen ne zamjećuje anđela Božjeg koji mu donosi hranu. Želi umrijeti: Nisam bolji od svojih otaca! Međutim Bog ne odustaje. Anđeo se vraća i potiče ga da jede. Napokon, Ilija se budi i okrijepljen prikuplja snagu. U tišini pustinje hoda četrdeset dana i noći sve do Božje gore. Ilija želi ponovno susresti Boga.

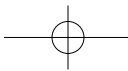
No potraga za Bogom se ne čini uspjelom. Nešto ne štima. Ilija kaže da je gorljivo ali u stvarnosti bježi u strahu od smrti. Kaže da je ostao sam, ali bilo ih je sedam tisuća koji nisu prignuli koljena pred Baalom. Ilija ima ograničeno viđenje. Misli da je jedini koji je ostao da se zauzima za Božju stvar! Bog ga poziva da izađe iz pećine i stoji na ulazu, jer će “Bog proći” (1 Kr 19,11). Ilija izlazi iz pećine ali pećina ne izlazi iz Ilije. On i dalje ima ograničeno viđenje uvjeren da je jedini koji brani Boga! (1 Kr 19,14). Dok ne promijeni ovaj ograničen način opažanja Božje prisutnosti, neće je moći zapaziti u životu i događajima.

Bog nastupa: vihor, potres, oganj...! Ilija traži Boga vraćajući se na iskustvo, živi od prošlosti i u prošlosti. Zatvara Boga unutar kriterija! Želio Ga je zadužiti da bude onakav kakvog ga je on zamislio i zbog toga se dogodilo nešto neočekivano - nenadano iznenađenje. Bog nije više bio u tom vihoru, ni u potresu, ni u ognju! Ako ga nema u ovim znakovima, gdje je onda? Gdje ga trebam tražiti? Sve pada u vodu. Kako Bog nije u ovim već ustaljenim znakovima, onda ga nema nigdje! Ovo je šutnja svih glasova, tama noći! U tom trenutku Iliji se otvara novi horizont. U šutnji svih glasova objavljuje se Božji glas. “Šapat blagog lahora” (potpuna tišina – hebr. qol demamah daqqah). Blagi lahor označuje nešto, događaj koji u jednom trenutku ušutka osobu, stvara u njoj određenu prazninu i tako je pripravlja na slušanje. Ispražnjuje osobu kako bi Bog mogao ući i zauzeti mjesto, ili bolje, Bog ulazi i uzrokuje prazninu i tišinu.

Ilija se pokrio plaštem što je znak da je iskusio prisutnost Boga točno u onome što je naoko bila potpuna odsutnost Boga! Tama se iznutra rasvijetlila i noć je postala sjajnija od dana. Evo oslobođenja Ilijinog. Ponovno se našavši s Bogom, on ponovno pronalazi samog sebe i otkriva da nije on, Ilija, koji brani Boga, nego Bog koji brani Iliju. Oslobođen od Boga, slobodan je oslobađati druge.

Iskustvo Boga nanovo izgrađuje osobu i otkriva joj njezino poslanje. Obnovljen u susretu s Bogom, Ilija nanovo otkriva svoju misiju i unaprijed se brine o njezinom kontinuitetu odabraoši Elizeja za svoga nasljednika. Prije je želio umrijeti. Nije vidio smisla u onome što je činio. Sada novo iskustvo Boga mijenja sve: Vraća se u mjesto gdje su ga htjeli ubiti. Više se ne boji. Umjesto želje za smrću, želi da poživi njezino poslanje što je znak da opet vjeruje u ono što čini i ono što treba učiniti.

Urednik

Pismo kardinala Hummesa za svršetak Svećeničke godine

“Bilo je vrijeme da se ukaže posebna pozornost velikome, radinom i nezamjenljivom svećeništvu kao i svakom pojedinom svećeniku u Crkvi”

Rim, 22. travanj 2010.

Kardinal Claudio Hummes, pročelnik Zbora za kler, svim je svećenicima svijeta uputio pismo za završetak Svećeničke godine. Dragi svećenici, Crkva je jako radosna zbog Svećeničke godine a zahvaljuje Gospodinu što je nadahnuo Papu da je proglasi. Sve informacije koje stižu ovdje u Rim o brojnim i raznovrsnim inicijativama lokalnih Crkvi u cijelome svijetu da se ostvari ova posebna godina dokaz su kako je ona jako dobro prihvaćena i – možemo reći – da je odgovorila na istinsku i duboku čežnju svećenika i cijeloga Božjeg puka. Bilo je vrijeme da se ukaže posebna pozornost, zahvalna i poduzetna, velikome, radinom i nezamjenljivom svećeništvu kao i svakom pojedinom svećeniku u Crkvi – tvrdi kardinal.

Istina je da su neki svećenici, prosječno malobrojni, počinili užasna i teška zlodjela spolnoga zlostavljanja maloljetnika, to su čini koje moramo apsolutno i nepomirljivo odbaciti i osuditi. Ti moraju odgovarati pred Bogom i pred sudovima, također i civilnim. Molimo za njihovo duhovno obraćenje i za Božji oprost. Crkva je odlučna da ne skriva niti umanjuje ta zlodjela. Posebice smo na strani žrtava i želimo ih poduprijeti u rehabilitaciji i u njihovim pogaženim pravima. Ali zlodjela nekih ne mogu se koristiti da se blati cijelo crkveno tijelo svećenika. Tko to čini, čini veliku nepravdu. Crkva u ovoj svećeničkoj godini želi upravo to reći ljudskome društvu. Svaka dobronamjerna osoba to shvaća – ustvrdio je kardinal Hummes.

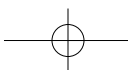
Smatrali smo potrebnim reći ovo, a sada se obraćamo vama svećenicima. Želimo vam ponovno reći da priznajemo što ste i što činite u Crkvi i društvu. Crkva vas ljubi, divi vam se i štuje. Vi ste također radost za naš katolički narod u svijetu, koji vas prihvaća i podupire, naročito u ovo vrijeme patnje – ističe kardinal. Za dva mjeseca završava Svećenička godina. Papa vas srdačno poziva, dragi svećenici, da iz cijeloga svijeta dođete u Rim za svečano zatvaranje Svećeničke godine, 9. 10. i 11. lipnja. Iz svih država svijeta. Iz država bližih Rimu trebalo bi očekivati tisuće i tisuće, zar ne? Stoga, ne odbi-

jte srdačni i hitni poziv Svetoga Oca. Dođite i Bog će vas blagosloviti. Papa želi potvrditi svećenike Crkve. Njihova brojna prisutnost na Trgu svetoga Petra bit će također odgovaran i voljan oblik svećenikâ spremnih i neustrašivih za službu čovječanstvu koju im je povjerio Isus Krist. Njihova vidljivost na trgu, pred cijelim današnjim svijetom, bit će proglašenje njihova slanja u svijet ne da ga osude, nego da ga spase. U tome kontekstu, i veliki će broj imati posebno značenje – istaknuo je kardinal Hummes.

Za mnogobrojnu prisutnost svećenika u Rimu na završetku Svećeničke godine postoji još jedan posebni razlog, koji je danas u srcu Crkve. Riječ je o tome da se našem ljubljennomu papi Benedikt XVI. pruži naša solidarnost, potpora, povjerenje i bezuvjetno zajedništvo pred učestalim napadima na njega, u sadašnjem trenutku, s obzirom na njegove odluke u slučaju svećenika optuženih za zlodjelo zlostavljanja maloljetnika. Te su optužbe protiv njega sasvim nepravdne, a dokazano je da nitko nije učinio toliko koliko Benedikt XVI. da osudi i ispravno se bori protiv tih zlodjela. Stoga, ogromna nazočnost svećenika na trgu s njim bit će veliki znak našega odlučnoga odbijanja nepravdanih napada čija je žrtva. Stoga, dođite da javno poduprete Svetoga Oca – potiče kardinal Hummes.

Zatvaranje Svećeničke godine neće baš biti svršetak, nego novi početak. Mi, narod Božji i svećenici, želimo zahvaliti Gospodinu za ovo povlašteno razdoblje molitve i razmišljanja o svećeništvu. Istovremeno, kanimo uvijek biti pozorni na ono što nam Duh Sveti želi reći. Međutim, vratit ćemo se vršenju svoga poslanja u Crkvi i svijetu s obnovljenom radošću i uvjerenjem da Bog, Gospodar povijesti, ostaje s nama, u krizi i u novim vremenima. Djevica Marija, Majka i Kraljica svećenika, neka zagovara za nas i nadahne nas u nasljedovanju njezina Sina Isusa Krista, našega Gospodina – stoji u zaključku pisma kardinala Hummesa.

(kta/rv)

Govor nuncija D'Errica na Susretu svećenika na Kupresu

Kupres, 2. lipanj 2010.

Na kraju svečanog Euharistijskog slavlja u okviru Susreta svećenika Bosne i Hercegovine, 2. lipnja u župnoj crkvi na Kupresu nazočnim biskupima i svećenicima obratio se apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini, nadbiskupa Alessandro D'Errico slijedećim riječima:

Zaista sam vrlo radostan što sudjelujem na ovom Svećeničkom danu, čija važnost mi je postala očita već od prvoga trenutka kad sam o tome dobio vijest. Ova inicijativa je od posebne važnosti za Crkvu u Bosni i Hercegovini, ne samo zato što se uklapa u kontekst Svećeničke godine, koju je proglasio Sveti Otac Benedikt XVI., nego također jer je praktično prvi put da je organiziran Svećenički susret u Bosni i Hercegovini na nacionalnoj razini.

Za to bih želio – kao Papinski predstavnik – zahvaliti također javno onima koji su doprinijeli njegovu ostvarenju:

- biskupu Komarici, predsjedniku Biskupske konferencije;
- biskupu Periću, predsjedniku biskupske Komisije za kler;
- kardinalu Puljiću i biskupu Sudaru;
- Fra Ivanu Sesaru e Fra Lovri Gavranu;
- Generalnom tajniku Biskupske konferencije, župniku Kupresa, i tolikim osobama dobre volje, koje su intenzivno radile za sretan uspjeh ovoga Susreta.

Želja je – koju sam propratio molitvom za vrijeme ove svete Mise – da iz ovoga Dana mognu proizaći toliki dobri plodovi, za naše svećenike i za Crkvu u Bosni i Hercegovini.

Prošlih dana sam smatrao prikladnim o ovoj inicijativi informirati također poglavare Svete Stolice. Kao odgovor, kardinal Tarcisio Bertone, Državni tajnik Njegove Svetosti, poslao mi je Poruku Svetog Oca, naslovljenu na Predsjednika Biskupske konferencije, koju mi je čast dati da se pročita:

PREUZVIŠENI GOSPODIN
MONS. FRANJO KOMARICA
BANJALUČKI BISKUP
PREDSJEDNIK BISKUPSKE
KONFERENCIJE BIH

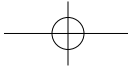
PREUZVIŠENI GOSPODINE,

SVETI OTAC BENEDIKT XVI. JE S RADOŠĆU PRIMIO VIJEST DA ĆE SE 2. LIPNJA U KUPRESU, PO PRVI PUT ODRŽATI NACIONALNI SUSRET SVEĆENIKA IZ ČITAVE BOSNE I HERCEGOVINE TE OD SRCA POZDRAVLJA SVE SUDIONIKE: DOMAĆINA SUSRETA, UZORITOG GOSPODINA KARDINALA VINKA PULJIĆA, ČASNU BRAČU U BISKUPSTVU, DRAGE SVEĆENIKE, KAO I VJERNIKE KOJI VAS PRATE SVOJIM MOLITVAMA.

DRAGA BRAĆO U SVEĆENIŠTVU, PRI KRAJU OVE GODINE POSVEĆENE SVEĆENICIMA VI STE SE JOŠ JEDNOM OKUPILI KAKO BISTE ZAJEDNIČKI POTVRDILI SVOJU VJERNOST ISUSU KRISTU KOJI VAS JE POZVAO IZ VAŠEG RODNOG DOMA I POSLAO DA PO ČITAVOM SVIJETU BUDETE GLASNICI BOŽJE LJUBAVI I ISTINE. NE ZNAMO ZAŠTO JE ODBRAO BAŠ NAS, ALI JE SIGURNO DA S NAMA IMA POSEBAN PLAN. STOGA JE ZA SVEĆENIKA BITNO DA IMA POTPUNO POVJERENJE U GOSPODINA. TO POVJERENJE RASTE IZ OSOBNE MOLITVE. TAKO PREDAN U VOLJU BOŽJU, OSLONJEN NA KRISTA I OJAČAN MOLITVOM SVEĆENIK MOŽE BITI ISTINSKI SVJEDOK.

DRAGI PRIJATELJI, SVJEDOČITI SVETOŠĆU ŽIVOTA ZA NAS IMA POSEBNU VAŽNOST. SJEME ZVANJA KOJE JE U NAS POSIJAO BOG TREBA DONIJETI PLODOVE I NOVIH DUHOVNIH ZVANJA. ŽELIMO VAS POTAKNUTI DA MOLITVOM I PRIMJEROM ZALIJEVATE SJEME KOJE JE GOSPODAR ŽETVE POSIJAO U SRCIMA MLADIĆA I DJEVOJAKA DA GA SLIJEDE IZBLIZA U POSVEĆENOM ŽIVOTU.

DOK ZAZIVA ZAGOVOR BLAŽENE DJEVICE MARIJE, MAJKE SVEĆENIKA, NJEGOVA SVETOST SVIMA NAZOČNIMA UDJELJUJE POSEBAN APOSTOLSKI BLAGOSLOV KAKO BI BILI RADOSNI SVJEDOCI VELIKOG SVEĆENIKA ISUSA KRISTA, KOJI NAM JE OSTAVIO PRIMJER LJUBAVI I SLUŽENJA DRUGIMA.

SVETA STOLICA

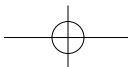
PRIOPĆUJUĆI OVO KORISTIM PRIGODU
DA VAS ISKRENO POZDRAVIM U KRISTU
GOSPODINU.

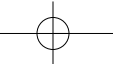
*TARCISIO KARDINAL BERTONE
DRŽAVNI TAJNIK NJEGOVE SVETOSTI*

Draga moja subraćo, dopustite mi da dodam
nešto više osobno.

Kao što znate dobro ovdje sam u BiH već
četiri godine. Ovo je za mene dan od velike ra-
dosti. I za vrijeme ove svete Mise trudio sam
se zahvaliti Bogu sa svim žarom svoga srca ko-
jim sam sposoban. Zahvaljujem Bogu što vid-
im ovdje toliko svećenika koji su došli iz cijele
BiH. Zahvaljujem Bogu za ono što ovaj dan
znači, za plodove koji će sigurno doći iz ovoga
dana. Zahvaljujem Bogu posebice za unutarn-
ju radost koju imam što vidim ovdje objedin-
jene sve žive snage BiH; sve žive snage koje u

različitosti karizmi koje Bog dijeli za dobro
naših zajednica ne samo dijecezanskih sveće-
nika, ne samo redovničkih svećenika nego za-
jedno redovnici i dijecezanci koji su došli ov-
dje da mole, da traže oprost, da razmišljaju, da
programiraju zajedno pastoralni hod Crkve i
da zajedno zazivaju bogatstvo darova Duha
nad naše zajednice. I tako za vrijeme ove Svete
mise vraćalo mi se u sjećanje ono što mi pogl-
avari vrlo često ponavljaju a što sam već imao
priliku reći u drugim okolnostima, što mi ust-
vari i sam Sveti Otac kaže: Dragi moj nuncije,
nemojte se umoriti ponavljati i ponavljati se.
Ovo je prvi prioritet pastoralne Crkve u BiH,
to jest da se ponovno nađe potrebna sintonija
između dijecezanskog klera i institucija i re-
dovničkih svećenika i institucija. To jest
ostavite po strani nerazumijevanja koja su
baštinjena iz prošlosti. Ubrzajte korak za novo
zajedništvo i bratstvo...

BK BiH

BISKUPSKA KONFERENCIJA BOSNE I HERCEGOVINE
CONFERENTIA EPISCOPORUM BOSNIAE ET HERCEGOVINAЕ

BiH - 71000 Sarajevo - Kaptol 32 - tel/fax: + 387 33 66 68 67 - e-mail: bkbih@bih.net.ba - www.bkbih.ba

Prot. broj: 133/2010

Sarajevo, 7. svibnja 2010.

Predmet: Poziv na 1. Susret svećenika iz BiH

BISKUPIJSKA KANCELARIJA
SARAJEVO

Broj: 809/2010

Datum: 12. 5. 2010.

Potpis:

Svim svećenicima
iz Bosne i Hercegovine

Draga braćo po sakramentu svetog svećeničkog reda!

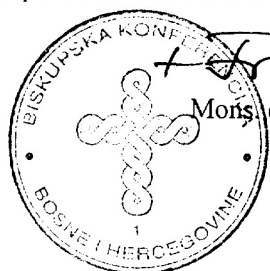
Slobodan sam u svojstvu predsjednika Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine najsrdačnije pozvati svakoga od vas svećenika koji živite na teritoriju naših biskupijskih zajednica u Bosni i Hercegovini da sudjelujete na 1. Susretu svećenika iz cijele Bosne i Hercegovine koji će se održati 2. lipnja 2010. na Kupresu. Inicijativu za ovaj Susret pokrenulo je Vijeće za kler naše Biskupske konferencije. Mi biskupi BK BiH želimo i ovim Susretom obilježiti Svećeničku godinu te izraziti svoju duboku zahvalnost vama svećenicima za vaš nemjerljiv doprinos u ostvarenju poslanja ove krajevine Crkve osobito u teškim ratnim i poratnim vremenima te vas ohrabriti u zauzetom svećeničkom življenju po primjeru Velikog Svećenika koji vas je pozvao u svoju službu.

Mi biskupi zamislili smo da ovaj Susret bude uistinu susret samo nas svećenika s tim da bi bio otvoren za sudjelovanje vjernika župe Otinovci-Kupres. U središtu Susreta je predviđeno Euharistijsko slavlje kao izraz naše ucijepljenosti u Krista Gospodina i zajedništvo s Njime i oko Njega u svetoj Crkvi Katoličkoj. Tijekom Mise obnovili bismo svoja svećenička obećanja koja smo dali na ređenju. Program Susreta je tako predviđen da uvodi i Euharistijsko slavlje: od svečanog moljenja Srednjeg časa i krunice preko razmatranja o svećeništvu do priprave i pristupa sakramentu pomirenja. Žarka je želja svih nas biskupa da svi svećenici na tom skupu pristupe sakramentu kojim čistimo dušu i obnovljamo milosno zajedništvo s Bogom te i sami činimo ono o čemu druge učimo. Također je želja biskupa kao i članova Organizacijskog odbora, koji je ustanovljen za tu prigodu, da se nakon Euharistijskog slavlja svi svećenici zadrže na zajedničkom objedu koji je predviđen i kao osobita mogućnost druženja i međusobnog susretanja svećenika iz raznih dijelova naše domovinske Crkve.

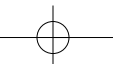
Susret bi započeo 2. lipnja u 10,00 sati u župnoj crkvi na Kupres, a odvijao bi se prema sljedećem dnevnom redu:

- Pozdrav Predsjednika Biskupske konferencije;
- Molitva Srednjeg časa i razmatranje na temu svećeništva;
- Priprava i pristup sakramentu pomirenja;
- Molitva krunice;
- 12,00 sati - Euharistijsko slavlje;
- Zajednički objed i druženje.

Radujući se našem svećeničkom zajedništvu oko stola Velikog Svećenika, već sada svakom od Vas u ime nas biskupa BK BiH izražavam dobrodošlicu i iskreno pozdravljam!

Franjo Komarica
 Monš. dr. Franjo Komarica, biskup banjolučki
 predsjednik BK BiH

BK BiH

Susret biskupa BK BiH i članova Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH

Sarajevo, 29. travanj 2010.

Priopćenje sa susreta:

Pod predsjedanjem biskupa banjolučkog mons. dr. Franje Komarice, predsjednika Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, 28. travnja 2010. u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu, održan je peti susret biskupa BK BiH s članovima Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine. Na susretu su sudjelovali svi biskupi i svi provincijalni poglavari i poglavarice Bosne i Hercegovine. Na početku zasjedanja upućene su čestitke novoizabranoj provincijskoj predstojnici Školskih sestara franjevkki s. Franki Bagarić kao novom članu redovničke Konferencije.

Svjesni da u Bosni i Hercegovini, iako je prošlo petnaest godina od svršetka ratnih stradanja, još uvijek mnogi žive na rubu egzistencije, biskupi i provincijalni poglavari i poglavarice stavili su u središte svoga razmišljanja djelovanje redovničkih zajednica na socijalnom planu u Bosni i Hercegovini kao ostvarenje njihove karizme odnosno poslanja. Imajući u vidu da je redovnički život, u različitosti svojih karizmi i institucija, osobiti dar Crkvi te da socijalno-karitativna djelatnost spada u samu narav redovničkog života, saslušali su izlaganje s. Ivanke Mihaljević, provincijalne glavarice Školskih sestara franjevkki, u kojem je između ostalog iznijela analizu aktualnog djelovanja pojedinih redovničkih zajednica na socijalnom području kao svjedočenju Božje ljubavi prema svakom čovjeku, osobito prema onima na rubu društva. U spomenutom izlaganju iznesene su konkretne djelatnosti redovnika i redovnica na socijalnom planu u Bosni i Hercegovini koje se odnose na rad u: bolnicama, dječjim vrtićima, školama, staračkim domovima, rehabilitacijskim centrima i centrima za ovisnike, pučkima kuhinjama, patronažnim službama, sirotištima, domovina za nezbrinutu djecu, prihvatilištima za beskućnike itd. Najveći dio svega nabrojenog, pokrenule su same redovničke zajednice, odnosno Crkva. Uoče-

no je da se sve redovničke zajednice susreću s gotovo istim problemima kao što su nedostatak potpore socijalnim projektima od strane države, nedostatak zakonskih odredbi i različitost zakonodavstva i njegove primjene na raznim razinama, nedostatak zakona o restituciji odnosno povratu oduzete imovine. Spomenuta je potreba redovite duhovne skrbi u staračkim domovima i bolnicama.

Sudionici su se suglasili da djelovanje na socijalnom području otvara velike mogućnosti dijaloga sa svima koji nastoje oko dobra čovjeka te da je vrijeme velikih kriza i izazova – kao što je sada slučaj - u isto vrijeme prigoda za nove inicijative i mogućnost kako bi, po autentičnom življenju Evanđelja, služili Bogu i ljudima posebno onima u potrebi. želja im je da i ovo vrijeme bude vrijeme oživljavanja redovničkih karizmi i novog poleta redovničkih zajednica.

Naglašeno je da Crkva ne smije bježati od nijednog napora kada treba kršćansko milosrđe pokazati na djelu u nastojanju da olakša bol i životnu dramu ljudi potrebnih pomoći te da im ponudi životnu nadu koju i sama darom Božjim posjeduje. Razgovarano je o iznalaženju najboljih načina koordinacije djelovanja redovničkih zajednica na socijalnom planu s pastoralnim programom na dijecezanskim razinama odnosno umrežavanju djelovanja crkvenih institucija na socijalno-karitativnom planu. Pokazala se potreba organiziranja seminara i duhovnih susreta za one koji pri redovničkim zajednicama djeluju na socijalnom planu. Također je ukazano na potrebu aktivnijeg uključivanja predstavnika Crkve pri predlaganju pojedinih državnih zakona koji se tiču socijalnog djelovanja kako bi ti zakoni bili uistinu u službi onih koji rade na dobro socijalno i zdravstveno ugroženih ljudi. Konstatirano je da je rad redovničkih zajednica na socijalnom planu s djecom i mladima zastupljen u dosta velikoj mjeri kao i skrb o starim osobama, ali i da bi trebalo veću brigu posvetiti obiteljima, posebno onima s brojnom djecom iako već postoje određene inicijative na raznim crkvenim

razinama. U tom duhu predloženo je da se osnuje jedno novo tijelo pri Biskupskoj konferenciji koje bi pokretalo inicijative na planu zauzimanja za promicanje života i pružanju pomoći obiteljima s brojnom ili bolesnom djecom.

Biskupi i redovnički poglavari i poglavarice saslušali su izvješće o nedavnom susretu predstavnika raznih katoličkih laičkih društava u BiH koje je organiziralo Vijeće za laike Biskupske konferencije. Istaknuta je potreba duhovnoga vodstva društava, molitvenih pokreta i zajednica kao i njihova aktivnog uključenja u izgradnju župnog zajedništva imajući u vidu da svaka redovnička zajednička ima svoju specifičnu karizmu. Naglašena je i nužnost aktivnijeg uključivanja na polju sredstava društve-

nog priopćivanja sa svrhom promicanja evanđeoskih vrjednota.

Susret je završen zajedničkim euharistijskim slavljem u nadbiskupskoj kapeli koje je predslavio nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, a prigodnu propovijed uputio je biskup Komarica. Tijekom Mise na osobit način molilo se za Svetog Oca Benedikta XVI. kao izraz odanosti i potpore u vremenu napada na njega, a o petoj obljetnici održavanja njegove prve opće audijencije nakon izbora za papu. Također su u molitvu uključili dušu pokojnoga Alberta, oca apostolskog nuncija u BiH nadbiskupa Alessandra D'Errica kojemu su uputili zajedničko pismo sućuti.

(kta)

BK BiH

Priopćenje s XII. redovnog godišnjeg zajedničkog zasjedanja BK BiH i HBK

(Bijelo Polje kod Mostara – 24. i 25. svibnja 2010.)

Članovi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i Hrvatske biskupske konferencije održali su svoje dvanaesto redovno godišnje zajedničko zasjedanje, 24. i 25. svibnja u kući susreta „Emaus“ u Bijelom Polju (Potoci) kod Mostara pod predsjedanjem mons. dr. Franje Komarice, biskupa banjolučkog, predsjednika BK BiH, i mons. dr. Marina Srakića, nadbiskupa đakovačko-osječkog, predsjednika HBK.

Nakon što je rektor Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu mons. Jure Bogdan upoznao biskupe da su unesene sve potrebne dopune u skladu s crkvenim smjernicama, odobren je popravljeni i dopunjeni Statut i Pravilnik Zavoda na talijanskom jeziku te će biti dostavljen Kongregaciji za katolički odgoj na odobrenje. Biskupi su zahvalili rektoru Bogdanu i svim djelatnicima Zavoda za njihov rad i nastojanje da svećenici Crkve u Hrvata imaju sve potrebne uvjete za postdiplomski studij te da Zavod i dalje bude susretište mladih Hrvata katolika koji studiraju u Rimu kao i mjesto pohoda hrvatskih hodočasnika. Biskupi su saslušali izvješće biskupa hvarsko-branjskog mons. Slobodana Štambuka o njegovu pohodu Papinskom hrvatskom zavodu

sv. Jeronima u Rimu prošle godine i o razgovoru sa svim osobama koje u tom Zavodu žive i djeluju. Dali su potrebne smjernice kako bi i ubuduće ovaj Zavod u središtu katoličanstva ispunjavao svoju osobitu ulogu u životu Crkve u hrvatskom narodu.

Biskupi su saslušali iscrpno izvješće ravnatelja dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu don Ante Kutleše, razmotrili pojedina konkretna pitanja koja se tiču potreba za duhovnom skrbi u nekim hrvatskim katoličkim misijama te dali smjernice za pastoralno djelovanje u misijama u skladu s mjesnim Crkvama. Budući da je istekao mandat ravnatelju Kutleši, biskupi su mu zahvalili na njegovu zauzimanju i radu na koordiniranju misijske djelatnosti u zemljama širom svijeta gdje djeluju hrvatski svećenici, redovnici, redovnice, laici katehisti i socijalni radnici skrbeci za Hrvate katolike od kojih su mnogi otišli „na privremeni rad“ zbog teških ratnih stradanja ili komunističkog režima. Za novog ravnatelja izabrali su splitskog franjevca o. Josipa Bebića, aktualnog delegata za inozemnu pastvu u Njemačkoj. Biskupi su, također, zahvalili dosadašnjem predsjedniku Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu mons. dr. Želimiru

BK BiH

Puljiću, nadbiskupu zadarskom, te za novoga predsjednika izabrali mons. dr. Peru Sudara, pomoćnog biskupa vrhbosanskog.

Biskupi su saslušali i izvješće predsjednika Hrvatskog Caritasa mons. Josipa Mrzljaka, varaždinskog biskupa, o ovogodišnjoj korizmenoj akciji: Tjedan solidarnosti i zajedništvo s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini. Biskupi Bosne i Hercegovine zahvalili su preko biskupa HBK cijeloj krajevnoj Crkvi i svim ljudima i institucijama u Hrvatskoj koji su duhovno ili materijalno iskazali zajedništvo s Crkvom i ljudima u BiH tijekom ovog Tjedna koji će biti održavan i ubuduće, tako da će se i dalje raditi na što boljoj međusobnoj koordinaciji Hrvatskog Caritasa i Caritasa BK BiH.

Nakon što su biskupi ukratko upoznati što je do sada urađeno na prikupljanju podataka o žrtvama tijekom dvadesetog stoljeća, dali su potrebne smjernice i zaduženja za nastavak rada oko prikupljanja podataka na biskupijskim razinama posebno kada je riječ o osobama koje su ubijene iz mržnje prema vjeri kako bi se na razini Crkve u hrvatskom narodu napravio martirologij.

Biskupi su saslušali izvješće mons. Slobodana Štambuka o radu Papinskih misijskih djela za Hrvatsku te Bosnu i Hercegovinu. Raduje ih dobra suradnja između Vijeća za misije pri jednoj i drugoj Biskupskoj konferenciji kao i rad na povezivanju misionara i misionarki s područja obiju država. Raduje ih, također, podatak da oko stotinu redovnika, redovnica i biskupijskih svećenika djeluju kao misionari. Također su izrazili radost što će domaćin sljedeć-

eg godišnjeg susreta misionara početkom srpnja biti Kotorska biskupija.

Hrvatska biskupska konferencija izišla je u susret zamolbi biskupa iz BiH te dala izdavačka prava - uz poštovanje autorskih prava - Biskupskoj konferenciji Bosne i Hercegovine za tiskanje vjeronaučnih udžbenika u BiH.

Biskupi su dogovorili način predstavljanja i potrebnih uputa u službenim crkvenim glasilima rimskog obrednika „Egzorcizmi i druge prošnje“ koji je nedavno otisnut na hrvatskom jeziku.

Biskupi su zadužili Komisije „Justitia et pax“ dviju Biskupskih konferencija da temeljito prouče pitanje registracije za glasovanje poštom za izbore u BiH da Komisije, u skladu sa svojim mogućnostima i poslanjem, porade na tome da što veći broj prognanih glasuje na predstojećim izborima kako bi izabrali one koji će raditi na njihovu povratku i obnovi domova iz kojih su prognani ili izbjegli.

Svi nazočni biskupi, u zajedništvu s apostolskim nuncijem u Bosni i Hercegovini nadbiskupom Alessandrom D'Erricom sudjelovali su, 24. svibnja na zajedničkom Misnom slavlju u mostarskoj katedrali Marije Majke Crkve na njezin patron i tridesetu obljetnicu posvete. Svečanu Euharistiju predslavio je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, a propovijedao je nadbiskup Srakić. Prigodnu riječ na kraju Mise uputio je nuncij D'Errico.

*Bijelo Polje kod Mostara,
25. svibnja 2010.
Tajništvo HBK
Tajništvo BK BiH*

Biskupska konferencija BiH o presudi suda u Strasbourgu

Sarajevo, 18. lipanj 2010.

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine reagirala je, 16. lipnja na nedavnu presudu Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu prema kojoj je izlaganje vjerskih simbola u javnim školama protivno načelima slobode vjeroispovijesti kao i pravu roditelja na odgoj djece u skladu s vlastitim vjerskim uvjerenjima. Predsjednik Biskupske konferencije BiH mons. dr. Franjo Komarica, biskup banjolučki, uputio je Apel:

PRESUDA VELIKOG VIJEĆA EUROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA O KRIŽEVIMA NA JAVNIM MJESTIMA

(Prijava br. 30814/06 LAUTSI protiv ITALIJE)

1. Presuda Europskog suda za ljudska prava od 3. studenog 2009. zabranjuje postavljanje religijskih simbola, pa tako i križeva, u javnim školama Italije. Stav Suda ne poštuje identitet

Države i njezine kulture, i također predstavlja loš znak zakonskog postupanja Suda, koji sve manje poštuje granicu autonomije koja s pravom pripada Državama članicama.

2. Različite države su odlučile intervenirati kao treće stranke: Armenija, Bugarska, Cipar, Grčka, Litva, Malta, Monako, Rumunjska, Rusija, San Marino. One to čine radi različitih razloga: kako bi obranile nacionalne vlastitosti i nadležnosti, jer se na slažu da Strasbourg treba diktirati načine ponašanja državama koje imaju veoma različita kulturna i religijska obilježja, i kako bi očuvale vlastiti kulturni identitet itd. Intervenciju ulažu i države kojih zakoni ne predviđaju postavljanje križeva u škole. Uloženi priziv, međutim, tiče samo Italije i zakonski ne veže ove države koje su intervenirale kao treće stranke.

3. Presuda u prilog prizivu polazi od članka 9 Konvencije o ljudskim pravima i članka 2 Protokola br. 1. na taj način da može u budućnosti – ukoliko se potvrdi i postane zakonom – obuhvatiti i ostale Države članice. Između različitih argumenata koji se mogu navesti protiv ove presude, spominjemo sljedeće:

a. Donesena presuda pogrešno interpretira religijsku slobodu koja je definirana člankom 9. Konvencije o ljudskim pravima. Ova odredba nije prekršena ukoliko Vlada postavi simbol koji za neke može biti uvredljiv, nego ukoliko zakonski zabranjuje individualnu slobodu vjerovanja ili manifestiranja vjere. Ovako široka interpretacija slobode kao prava koje ne smije biti ometano za sve države predstavlja zabrinjavajući pomak u zakonu i interpretaciji religijske slobode. Sama prisutnost križeva u povijesno i kulturno kršćanskoj naciji ni na koji način ne predstavlja prisiljavanje na religiju od strane talijanske vlade. Nikoga ne obvezuje da postane kršćanin ili katolik, ili prakticira katoličanstvo ili kršćanstvo. Roditelji ostaju slobodni dati svojoj djeci bilo koji drugi relig-

ijski odgoj. Križ se smatra „pasivnim simbolom“. Ovaj slučaj pogrešno brka pitanje odvojenosti Crkve i Države s roditeljskim pravom na odgoj.

b. S obzirom na odnos Države i Crkve postoji nekoliko modela u državama članicama Europske unije, počevši od Državnih Crkava u Nordijskim i Pravoslavnim Državama do Država kao što su Francuska i Turska s veoma strogim razumijevanjem „laičnosti“. Nametanje samo jednog modela kao jedinog koji je u skladu s religijskom slobodom značilo bi proširenje na stvari koje su time obuhvaćene i umanjivalo bi nadležnost Država članica obzirom na kulturnu suverenost. Ovo posebno vrijedi za Italiju u kojoj je Ustavni Sud priznao načela „laičnosti“ ne kao indiferentnost Države prema religiji nego kao očuvanje prakticiranja religijske slobode i kao jamstvo koje uključuje i poštivanje religijskih simbola.

c. Nadalje, Sud već drži da naglašavanje jedne religije nad drugom, na temelju nacionalne povijesti i tradicije tužene Države, samo po sebi ne predstavlja odstupanje od načela pluralizma i objektivnosti u smislu indoktrinacije¹. U prošlosti je Veliko vijeće Suda pošlo dalje tvrdeći da upravo zbog toga nadležnost članica obuhvaća planiranje i izvođenje nastavnog programa (curriculum)². Presuda pogrešno interpretira pluralizam i dijalog koji su zaštićeni člankom 2 Protokola br 1. o slobodi odgoja i naobrazbe (education). Zabranjivanjem simbola koji zasigurno ima povijesno, kulturno i religijsko značenje pluralizam biva oslabljen, a ne ojačan. Dopuštajući mogućim tužiteljima da osporavaju bilo koji simbol koji smatraju uvredljivim na temelju svoje religije ili filozofije, ova presuda može ohrabriti val pritužbi na sud u Strasbourgu kod svih koji se u bilo čemu ne slažu s odlukama Vlada na području obrazovnog programa.

BK BIH

¹ ECHR, Angelini v. Sweden, application no 04/83, 51 DR (1983).

² ECHR, Folger and Others v. Norway (Frاند Chamber) application No. 15472/02 of 29th June 2007, & 89.

Poziv na pripreme za opće izbore u Bosni i Hercegovini

Poziv komisije Iustitia et Pax biskupskih konferencija Hrvatske i Bosne i Hercegovine

Zagreb, 2. srpanj 2010.

Polazeći od čvrstog uvjerenja da volja većine ne čini određeno djelo moralnim i da je uništenje jednog naroda, bez obzira kojim se sredstvima provodilo, uvijek nemoralno i pripada skupini zločina protiv čovječnosti, ove komisije smatraju svojom kršćanskom i ljudskom dužnošću obratiti se još jednom javnosti u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, ali i svim predstavnicima institucija europske i svjetske politike koji odlučuju o budućnosti Bosne i Hercegovine, u povodu predstojećih općih izbora u Bosni i Hercegovini, te pozvati svaku osobu, koja vjeruje u pravdu i dostojanstvo svakog čovjeka, bez obzira na vjersku, nacionalnu, rasnu ili bilo koju drugu pripadnost, da dadne svoj doprinos ostvarenju pravde i očuvanju egzistencije hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini. U Bosni i Hercegovini odvija se tiha drama opstanka hrvatskog naroda kao političkog subjekta, koja može imati dalekosežne posljedice ne samo za Hrvate u Bosni i Hercegovini, ne samo za Bosnu i Hercegovinu, već i za Hrvate u Hrvatskoj i za ostale narode i države u ovom dijelu Europe. Ako se izgubi hrvatski politički i narodni subjektivitet u Bosni i Hercegovini, ta država neće moći opstati, a budući da se u ovoj državi preko leđa malih ljudi i ne moćnih naroda prelamaju interesi velikih i moćnih, mala je vjerojatnost da bi taj raspad države mogao proći mirno, bez rata. Polazeći od naše odgovornosti za promicanje pravde i mira, naše dvije komisije pozivaju Hrvate podrijetlom iz Bosne i Hercegovine koji su iz bilo kojih razloga napustili svoju domovinu, da se registriraju za glasovanje u Bosni i Hercegovini, a sve koji im u tome mogu pomoći, pozivamo ih da im pomognu, od državnih institucija Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske preko udruga građana koje okupljaju Hrvate iz Bosne i Hercegovine pa do crkvenih institucija i župa u kojima su Hrvati iz Bosne i Hercegovine.

Dobronamjerni promatrač može se zapitati zašto se komisije dviju biskupskih konferencija, na području dviju suverenih država, angažiraju na ovakvom pothvatu. Prije svega zato što je ov-

dje riječ o humanitarnom i pravednom političkom pitanju koje je pretpostavka mira i zajedničkog dobra. Riječ je o sudbinama stotina tisuća prognanih ljudi koji imaju pravo, ako žele, živjeti u Republici Hrvatskoj ili se vratiti u svoj zavičaj u Bosni i Hercegovini, a bez stabiliziranja političke i pravne situacije u Bosni i Hercegovini to nikada neće učiniti. Riječ je o kulturi i memoriji jednog naroda, konstitutivnima kako za Bosnu i Hercegovinu tako i za Hrvatsku, gubitak kojih bi ujedno bio i gubitak za europsku kulturu, posebno kulturu mira i snošljivosti kojom se odlikuje upravo taj narod. I svakako, ne manje važno, već spomenuto promicanje mira koji dolazi na velike kušnje ako s prostora Bosne i Hercegovine nestane Hrvata kao političkog i etničkog subjekta.

I. Analiza stanja:

1. Raspršenost hrvatske političke scene u Bosni i Hercegovini. Hrvatska je politička scena u Bosni i Hercegovini tragično raspršena i rastočena strančarenjem, promicanjem vlastitih interesa pojedinaca, a ne zajedničkog dobra građana i naroda. Nije tu riječ o legitimnoj demokratskoj diferenciranosti i razvoju demokratskih procesa. Riječ je o svojevrsnom hrvatskom političkom sljepilu sebičnjaka, odustajanju Hrvata od javnih poslova i prepuštanje bavljenja javnim poslovima pojedincima i skupinama kojima nije na srcu promicanje ni javnog interesa ni zajedničkog dobra. U svijetu u kojemu živimo ne možemo ostati ravnodušni, ne možemo sebe i svoje zaštititi time što ćemo savjesno raditi samo svoj posao i brinuti se samo o svojoj obitelji. Hrvati u Bosni i Hercegovini bili su stoljećima, a posebno u XX. stoljeću, politički marginalizirani i naučili su da je politika za njih po život opasna djelatnost. Taj strah i dalje postoji kod hrvatskog naroda. On je razumljiv i racionalan. Ali potrebno je, u potencijalno demokratskim uvjetima, nadvladati ga, jer ako se Hrvati ne uključe u odgovorno odlučivanje o svojoj sudbini, usprkos opas-

ostima, upadaju u rizik da o njima odlučuju drugi bez njih samih, a Crkva nas uči da se odgovornost za uređenje i dovršenje ovoga svijeta ne može nikome delegirati. Ona pripada građanima, napose građanima vjernicima, kako to uči Pastoralna konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu *Gaudium et spes*.

2. Daytonski izvor nevolja. Danas je bjelodano jasno da je jako hvaljeni sporazum iz Dayton prvenstveno legitimirao nepravde. Zaustavio je rat, ali nije ništa razriješio, jer na temelju okvira koji je nametnut nije moguće ni ponovno obnoviti društvo ni graditi državu. Taj sporazum od ljudi i naroda u Bosni i Hercegovini traži nadljudske napore u održanju neodrživoga, a realno onemogućuje prirodni dijalog i iznalaženje racionalnih, dobrih rješenja za narode i konkretne ljude u Bosni i Hercegovini i iz Bosne i Hercegovine. Život po tom sporazumu danas je već nemoguć, a na dulje staze i nezamisliv. No on je tu i moramo ga uzeti u obzir kao stvarnost unutar koje se krećemo i unutar koje se, u tradiciji civiliziranih, kulturnih naroda moramo izboriti za njegovu promjenu: sve do jednakopravnosti svih konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini i najviših standarda ljudskih prava.

3. Hrvatska državna politika. Hrvatska država, i nakon posljednje promjene Ustava Republike Hrvatske, i dalje je zadržala ustavnu odredbu o pomoći Hrvatima u Bosni i Hercegovini kao autohtonom narodu. U posljednje vrijeme možemo primijetiti da hrvatske institucije postaju svjesne te ustavne odredbe i postaju svjesne važnosti Bosne i Hercegovine za Republiku Hrvatsku i za Europu. Dugo je, nažalost, trajala prvo iluzorna politika, a potom nevjerojatna indiferentnost hrvatskih političkih elita spram događanja u Bosni i Hercegovini i spram Hrvata u i iz Bosne i Hercegovine, kao da nije riječ o hrvatskom narodu, o njegovim interesima, o sigurnosti hrvatskih građana u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, i konačno, o ratu i miru na ovim prostorima. Na to smo višekratno upozoravali. Uspriko našim jasnim izjavama i upozoravanjima hrvatske su državne institucije donijele niz zakonskih akata, poput Zakona o prebivalištu i boravištu građana ili najnovije promjene Ustava u kojoj se Hrvati iz Bosne i Hercegovine, koji imaju i hrvatsko državljanstvo, realno tretiraju kao građani drugoga reda za hrvatsku državu, što je ponižavajuće i zbunjujuće za obične ljude koji ne mogu a ne osjećati strah i nelagodu. Takve

poruke hrvatske države ukazuju na potpuno nepostojanje bilo kakve, a ponajmanje jasne politike hrvatskih političkih elita prema Bosni i Hercegovini, što je, kao i Daytonski sporazum, već sada neodrživo, a na dulje staze i opasno.

4. Država Bosna i Hercegovina. Bosna i Hercegovina je država kakva može biti u sklopu neprirodne i neodržive upravno-etničke podjele i tutorske uloge međunarodne zajednice. Ovom prigodom važno je upozoriti na iznimno složene upravno-etničke podjele i upotrebu pri glasovanju, posebice glasovanju proglašanih osoba iz Bosne i Hercegovine, ljudi koji su se, za sada, trajno nastanili u drugim državama, poglavito u Republici Hrvatskoj, i koji se u ovakvim socijalnim, političkim i ekonomskim uvjetima ne mogu vratiti u Bosnu i Hercegovinu. Oni su ipak njezini građani i bosansko-hercegovačka država bi im trebala omogućiti da se osjete dobrodošli u svojoj domovini, već time što će im omogućiti da što jednostavnije, a ne što kompliciranije, dobiju potvrde o državljanstvu, osobne iskaznice, putovnice, a da to ne kolidira s njihovim stečenim pravima u drugim državama. Jedino tako može se očekivati da se ti ljudi u perspektivi počnu vraćati u zavičaj i razvijati Bosnu i Hercegovinu iskustvima, znanjima, ali i imovinom stečenom izvan Bosne i Hercegovine. Prvi preduvjet za povratak svakako je njihovo političko uključivanje u život Bosne i Hercegovine.

5. Europa i svijet. Demokratski svijet već je uvidio da se odnosi u Bosni i Hercegovini kompliciraju i da je ona neodrživa bez hrvatskoga političkog subjektiviteta, te da joj bez hrvatske prisutnosti prijete nacionalno mesijanski i fundamentalistički sukobi. Zbog toga međunarodna zajednica i europske političke, diplomatske i ekonomske strukture žele da se stvori pozitivno ozračje za realno, stvarno uključivanje Hrvata u politički život Bosne i Hercegovine. To treba iskoristiti za dobro, ne samo hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, već za dobrobit svih triju konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine, ali i zemalja u okruženju.

II. Djelovanje

Dosad smo ukratko naznačili osnovne opasnosti s kojima se susreću Bosna i Hercegovina i Hrvati u Bosni i Hercegovini. Sada želimo ukazati na neke prijeko potrebne poteze koje

BK BiH

bi pojedine institucije, ali i sami ljudi, Hrvati iz Bosne i Hercegovine koji žive u Hrvatskoj i ostalim zemljama izvan Bosne i Hercegovine, trebali poduzeti kako bi došlo do ponovnoga političkog buđenja hrvatskog naroda i opstanaka hrvatskoga političkog i narodnog subjektiviteta u Bosni i Hercegovini.

6. Poziv na glasovanje. Naše dvije Komisije pozivaju sve pojedince, ustanove i nevladine udruge, napose zavičajne klubove i udruženja Hrvata iz Bosne i Hercegovine, da se uključe i daju doprinos što većem odzivu glasača na izbore. To mogu učiniti pribavljajući i dijeleći obrazac PRP 1, dostupan na internetu (www.izbori.ba), pomažući oko pribavljanja preslika osobne iskaznice, putovnice i slanja Izbornome povjerenstvu (adresa: Izbori u Bosni i Hercegovini, pp. 451, BiH – 71000 Sarajevo). Time se stječe mogućnost glasovanja putem pošte, jer Izorno povjerenstvo svima koji su se tako prijavili šalje glasačke listiće, koje mu birači popunjene poštom vraćaju.

7. Poziv hrvatskim vlastima. Budući da je od strane hrvatskih vlasti u Republici Hrvatskoj, u duljem razdoblju, prema Hrvatima iz Bosne i Hercegovine dolazio niz zbunjujućih poruka, pozivamo vlasti da jasno i nedvosmisleno, na svim razinama, daju jamstvo Hrvatima iz Bosne i Hercegovine da njihovo prijavljivanje za glasovanje u Bosni i Hercegovini, njihovo legitimno stjecanje dokumenata Bosne i Hercegovine, neće imati negativnih posljedica po njih, da im se neće oduzimati stečena prava u Republici Hrvatskoj i da neće biti izvrgnuti bilo kakvim nepravdama ili nezakonitostima u Hrvatskoj zbog dvojnoga državljanstva. Povratak Hrvata, ali i pripadnika ostalih naroda u Bosnu i Hercegovinu, dugotrajan je postupak i treba ga dobro pripremiti. Međutim, taj je postupak, bez jasnog jamstva i hrvatskih vlasti, realno nemoguć pa otvara mnoge rizike i dileme.

8. Poziv župnicima. Naše su komisije dobile zadaću od Biskupskih konferencija Hrvatske i Bosne i Hercegovine da analiziraju stanje glede izbora u Bosni i Hercegovini te da daju prijedloge za djelovanje. U tom smislu pozivamo župnike, napose one u čijim je župama mnogo Hrvata iz Bosne i Hercegovine, da pruže svu moguću pomoć ljudima, kako bi se taj puk, često nedovoljno informiran, još češće

prestrašen, mogao registrirati za izlazak na izbore i na izborima glasovati.

9. Poziv udrugama građana. Udruge građana koje okupljaju Hrvate iz Bosne i Hercegovine pozivamo da djelovanjem i s članovima dobrovoljcima pripomognu u širenju informacija i prikupljanju dokumenata potrebnih za registraciju za izbore.

10. Poziv javnim osobama. U Hrvatskoj, na hrvatskoj društvenoj, kulturnoj i političkoj sceni djeluje čitav niz javnih osoba podrijetlom iz Bosne i Hercegovine. Pozivamo ih da ne zatajuju svoju izvornu domovinu, nego da javno primjerom pokažu kako su spremni odgovorno založiti se za bolje i pravednije uređenje te za napredak Bosne i Hercegovine, koji je neodvojiv od opstanaka hrvatskoga političkog i narodnog subjektiviteta u toj zemlji.

U želji i potrebi dati vlastiti doprinos boljoj budućnosti Bosne i Hercegovine, ali i jednakopravnog položaja hrvatskoga naroda u njoj, smatramo svojom moralnom obvezom pozvati katolike na odgovorniji odnos prema toj zemlji. Ni kao vjernici a ni kao građani, Hrvati nemaju pravo odustati od boljitka i jednakopravnosti svih naroda i građana Bosne i Hercegovine. Stoga smatramo da je moralna obveza građana birača, podrijetlom iz Bosne i Hercegovine, osigurati sebi biračko pravo, registrirati se, upoznati se s ljudskim kvalitetama i stručnim sposobnostima kandidata te izići na izbore i dati svoj glas ljudima koji stanje u toj zemlji žele i mogu učiniti boljim, a položaj hrvatskog naroda jednakopravnim s ostala dva naroda. Bosna i Hercegovina može i treba postati zemlja svih njezinih građana i naroda. To će i biti ako i kada svatko od nas učini što može i treba učiniti. Izbori su početak i prilika, ali i obveza koju svaki odgovoran čovjek mora preuzeti!

*Za Komisiju Iustitia et pax
Hrvatske biskupske konferencije
mons. dr. Vlado Košić,
predsjednik*

*Za Komisiju Iustitia et pax
Biskupske konferencije BiH
mons. dr. Pero Sudar,
predsjednik*

Priopćenje s 49. redovnog zasjedanja Biskupske Konferencije Bosne i Hercegovine

Banja Luka, 14. srpanj 2010.

Priopćenje za javnost s 49. redovnog zasjedanja BK BiH prenosimo u cijelosti:

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine održala je, od 12. do 14. srpnja 2010. u prostorijama Biskupskog ordinarijata u Banjoj Luci, svoje 49. redovno zasjedanje pod predsjedanjem biskupa banjolučkog mons. dr. Franje Komarice. Članovima Biskupske konferencije BiH tijekom zasjedanja pridružili su se: delegat Hrvatske biskupske konferencije mons. Nikola Kekić, biskup križevacki, delegat Slovenske biskupske konferencije mons. dr. Stanislav Lipovšek, celjski biskup, i mons. Ilija Janjic, biskup kotorski, delegat Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda sa sjedištem u Beogradu. Delegati su prenijeli izraze zajedništva članova Biskupskih konferencija koje predstavljaju te izvijestili biskupe o aktualnim događanjima s kojima se susreću njihove krajevne Crkve.

Dijelu zasjedanja pridružio se i apostolski nuncij u BiH nadbiskup Alessandro D'Errico koji je, između ostalog, upoznao biskupe s procesom ratifikacije Ugovora između Svete Stolice i Bosne i Hercegovine o dušobrižništvu katoličkih vjernika, pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, potpisanog 8. travnja 2010. u Sarajevu. Također ih je upoznao sa sadržajem razgovora s predstavnicima državnog i političkog života o aktualnim pitanjima Katoličke Crkve u Bosni i Hercegovini.

Biskupi se raduju da se pomoćni biskup vrhbosanski mons. dr. Pero Sudar, nakon liječničke intervencije, dobro oporavlja. Također ih raduje što je gradišćanski Hrvat, koji je na osobit način tijekom događanja vezanih uz Srednjoeuropski katolički dan bio povezan i s biskupima Bosne i Hercegovine, mons. Egidije Živković, imenovan biskupom austrijske biskupije Eisenstadt (Železno).

Biskupi su s pozornošću saslušali izvješća svojih delegata: sa Susreta biskupa Srednje Europe održanog u Salzburgu u obliku seminara; s plenarnog zasjedanja Talijanske biskupske konferencije održanog u Rimu; sa Sedmoga

međunarodnog simpozija sveučilišnih profesora održanog u Rimu; s Kongresa Europske službe za zvanja održanog u mađarskom gradu Ostrogonu; s Međunarodnog foruma mladih održanog u Rimu; s Osmoga kongresa o dušobrižništvu selilaca održanog u španjolskom gradu Malagi; s godišnjeg susreta glasnogovornika Europskih biskupskih konferencija održanog u slovačkim gradovima Bratislavi i Nitri i s godišnjeg susreta generalnih tajnika Europskih biskupskih konferencija održanog u Rimu prigodom svečanog zatvaranja Svećeničke godine.

Biskupi su prihvatili i odobrili prijedlog prilagođenog dokumenta Hrvatske biskupske konferencije za područje Biskupske konferencije BiH pod nazivom: „Formacija svećeničkih kandidata“. Također su razmotrili prilagođeni dokument Hrvatske biskupske konferencije za područje Biskupske konferencije BiH pod naslovom: „Temeljne odredbe BK BiH za televizijski i radijski prijenos liturgijskih slavlja“ te zadužili Vijeće za sredstva društvenog priopćivanja da ga pripremi kako bi bio od pomoći svim medijskim djelatnicima koji pripremaju i realiziraju prijenos liturgijskih slavlja na televiziji, radiju ili putem interneta.

Nakon što su upoznati sa zabrinjavajućim statističkim podacima na demografskom planu na razini stanovništva cijele Bosne i Hercegovine te na osobit način na razini krajevne Crkve u BiH, biskupi su zadužili Vijeće za obitelj da razradi projekt sustavne zauzetosti za život i skrbi za obitelj na župnoj i biskupijskoj razini kao i na planu cijele Crkve u BiH. Također je izražena radost što je otisnut Obiteljski molitvenik pod geslom trogodišnjeg programa duhovne obnove obitelji: „Obitelj - zajednica vjere, života i ljubavi“ sa željom da što većem broju obitelji bude od pomoći u jačanju sjedinjenja s Bogom i drugima kroz osobnu i osobito zajedničku obiteljsku molitvu.

Biskupi izražavaju zahvalnost svima koji su radili na prijevodu na engleski jezik upravo otisnute druge zbirke njihovih zajedničkih pastirskih poslanica, izjava i apela u posljednjih

BK BiH

dvanaest godina (1997.-2009.).

Biskupi su razmotrili prijedlog programa sustavne izobrazbe voditelja liturgijskog pjevanja po župama te zadužili Vijeće za liturgiju da doradi projekt pokretanja glazbene škole u biskupijskim i drugim središtima sa svrhom osposobljavanja što većeg broja osoba za liturgijsko sviranje.

Biskupi su prihvatili prijedlog Caritasa Biskupske konferencije BiH da se osnuje „Škola socijalnih zanimanja“ kao centar za obrazovanje odraslih.

Biskupi su se osvrnuli i na Susret svećenika Bosne i Hercegovine održan 2. lipnja 2010. na Kupresu prigodom završetka Svećeničke godine te izrazili radost zbog velikog odaziva misnika kao i njihova aktivnog sudjelovanja na susretu te zajedničkog druženja nakon susreta.

Biskupi su saslušali izvješće o Četvrtom studijskom danu katoličkih laičkih društava (udruga, molitvenih skupina) s područja nad/biskupija u Bosni i Hercegovini održanom, 17. travnja 2010. u Kući Navještenja u Gromiljaku kod Kiseljaka. Imajući u vidu da je upravo u Banjoj Luci rođen i rastao blaženi Ivan Merz, uzor katoličkih laika za 21. stoljeće (papa Benedikt XVI.), biskupi potiču sve pastoralne djelatnike da što više uključuju vjernike laike u izgradnju župnih zajednica.

Mnogobrojni državljani Bosne i Hercegovine trenutno prebivaju ili privremeno borave u inozemstvu, kao izbjeglice i prognanici ili na privremenom radu. Biskupi ističu da Ustav Bosne i Hercegovine propisuje da se na parlamentarnim izborima, kakvi su ovi, osigura ostva-

renje biračkoga prava svim građanima koji se u doba izbora nalaze izvan granica Bosne i Hercegovine. Zato potiču sve vjernike i sve druge svoje sunarodnjake i sugrađane da ispune svoju građansku dužnost, iziđu na izbore i glasuju po svojoj savjesti za one kandidate za koje drže da će raditi na opće dobro svih, osobito obespravljenih i ugroženih u svojim osnovnim ljudskim i građanskim pravima i slobodama.

Još jednom potiču hrvatske stranačke predstavnike u BiH na nužno jedinstvo, međusobnu suradnju i prevladavanje stranačkih i osobnih interesa kada je riječ o dobru i budućnosti hrvatskog naroda kao i svih s kojima živi u BiH. Biskupi podsjećaju na jasno iznesene stavove u zajedničkoj Izjavi komisija Justitia et pax Biskupske konferencije BiH i Hrvatske biskupske konferencije od 2. srpnja 2010. kojom pozivaju na opće izbore u Bosni i Hercegovini.

Biskupi su razmotrili novonastalu situaciju u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Parizu te se, u skladu sa svojim nadležnostima, zauzeli za pozitivno rješenje nastalih poteškoća kako bi ova misija, kao okupljalište Hrvata katolika u glavnom francuskom gradu, bila i dalje žarište vjerskoga života i slavljenja Boga na hrvatskom jeziku.

Biskupi će sudjelovati na svečanom bogoslužju u banjolučkoj katedrali u četvrtak, 15. srpnja na svetkovinu sv. Bonaventure, zaštitnika banjolučke katedrale i biskupije. Euharistiju će predslaviti i prigodnu riječ uputiti apostolski nuncij D'Errico.

(kta)

Poziv na I. susret svih svećenika BiH u Kupresu – 2. 6. 2010.

Svim dijecezanskim svećenicima Vrhbosanske nadbiskupije, članovima franjevačke provincije Bosne Srebrene u pastoralu i svim drugim redovnicima koji djeluju u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Datum: 12. svibnja 2010.
Broj: 785/2010

Draga braćo misnici!

Koristio sam više prigoda informirati vas i pozvati na I. Susret svih svećenika Bosne i Hercegovine, koji će biti 02. lipnja tekuće godine na Kupresu. Uz ovaj dopis šaljem vam i dopis mons. dr. Franje Komarice, predsjednika Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine u kojem je objašnjena ideja, svrha i program susreta. Dogovoreno je na sjednici Organizacijskog odbora da svaki biskup ordinarij pošalje poziv na taj susret svim dijecezanskim svećenicima koji su na području njegove (nad)biskupije, ocima franjevcima koji su u pastoralu i svim drugim redovnicima koji djeluju na području njegove mjesne crkve. Ocima franjevcima koji nisu u pastoralu sličan poziv bi trebali uputiti mnogo poštovani oci provincijali.

Papa Benedikt XVI nas poziva da u ovoj svećeničkoj godini što bolje upoznamo svoje svećeništvo, uzljubimo ga poput sv. Ivana Marije Vianneya i živimo po uzoru na Dobrog pastira, kako bismo mogli odgovoriti izazovima vremena u kojem živimo i uspješno izvršimo povjerenje nam poslanje. Prigoda je ovo da se bolje upoznamo između sebe, iskažemo svoju vjernost Kristu i Svetom Ocu, učvrstimo naše zajedništvo na Kristu utemeljeno i Njegovoj ispruženoj ruci Petru naših dana. Premda ovaj susret nije obvezatan lijepo bi bilo da se svi nadamo na Kupresu te u sakramentalnoj ispovijedi i sv. Misi zadobijemo milost oprosta i zajedništva koji su nam preduvjet za kršćansko svjedočenje i opstanak na ovim našim tisuću ljetnim ognjištima. Naša povijesna baština i ovo turbulentno vrijeme u kojem živimo nas obvezuju i potiču na još veću zauzetost i odgovornost. Kako reče papa Pavao VI „suvremeni čovjek radije sluša svjedoke no učitelje, i ako sluša učitelje čini to jer su svjedoci“.

Radi što bolje organizacije potrebno je znati broj svećenika koji će doći na predviđeni Susret. Zato molim dekane da do 24. ovog mjeseca jave u kancelariju Ordinarijata broj svećenika iz svog dekanata koji planiraju doći, kako bismo ukupni broj prosljedili tajništvu BK BiH. Molim također sve svećenike da sa sobom ponesu albu, štolu i misnicu bijele boje jer je predviđeno da svi svećenici u koncelecijaciji budu u misnicama.

U iščekivanju našeg zajedničkog susreta iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

Preč. Ilija Orkić, kancelar

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Susret svećenika Bosne i Hercegovine – Kupres, 2. lipnja 2010.

Biskupi i svećenici, okupljeni na Kupresu, uputili su brzojav papi Benediktu XVI.

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

U srijedu, 2. lipnja u župnoj crkvi na Kupresu održan je jednodnevni Susret svećenika Bosne i Hercegovine. Na Susretu su sudjelovali svi biskupi Bosne i Hercegovine kao i apostolski nuncij u BiH nadbiskup Alessandro D'Errico, a priključio im se i biskup kotorski mons. Ilija Janjić sa svojim svećenicima te biskup iz Indije mons. Devprasad John Ganawa. Uz biskupe su bili i dvojica franjevačkih provincijala iz Sarajeva i Mostara fra Lovro Gavran i fra Ivan Sesar te oko 350 svećenika iz svih krajeva Bosne i Hercegovine, među kojima i nekoliko grkokatoličkih svećenika na čelu sa svojim vikarom protojerejom Mihajlom Stahnekom, kao i brojni vjernici župe Otinovci-Kupres.

Nakon molitve Srednjeg časa, koju je predvodio predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. Franjo Komarica, uslijedilo je prigodno razmatranje generalnog vikara Banjolučke biskupije mons. dr. Ante Orlovca dok je pripremu za sakrament pomirenja predvodio franjevački provincijal Bosne Srebrene fra Lovro Gavran. Molitvu krunice, tijekom koje su svećenici razmišljati o otajstvima svjetla, animirao je župnik iz Studenaca don Ivo Šutalo.

Vrhunac Susreta bilo je svečano Euharistijsko slavlje koje je predslavio je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić uz suslavlje svih biskupa i svećenika te sudjelovanje vjernika. U prigodnoj uvodnoj riječi kardinal Puljić je izrazio radost zbog zajedništva u Euharistijskom slavlju u Svećeničkoj godini ističući kako je Sveta misa najveći izraz zajedništva svećenika, biskupa i redovničkih poglavara. „Ovim zajedništvom šaljemo poruku zajedništva Katoličke Crkve u Bosni i Hercegovini, ali i pozitivnu poruku našim vjernicima kao i svim građanima ove zemlje. Neka nas ne zbuni ova medijska i politička kritička kampanja prema slabostima svećenika. I prije su bile te slabosti, ali ih sada valja razotkriti kako bi se dogodila duhovna obnova u nama i među nama“, kazao je kardinal Puljić izražav-

ajući uvjerenje da će ova kampanja potaknuti i uozbiljiti svećenike kako bi istinski pročistili stavove i životna načela, grijehe i pogreške te živjeli vjerodostojnije i svjedočkije. „Prilika je da zahvalim Bogu za vas; da zahvalim vama za svaku ljubav osvjedočenu žrtvom i vjernošću u služenju i poslanju Crkvi na ovim prostorima“, rekao je kardinal Puljić zaželjevši da njihova skrušenost na početku Mise takne božansko Srce Isusovo kako bi se obnovili po Srcu Njegovu jer je on blaga i ponizna srca.

Homiliju je izrekao predsjednik Vijeća za kler BK BiH mons. dr. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski. Oslanjajući se na poziv proroka Jeremije, o kojem je bilo riječi u prvom čitanju ((Jr 1,4-5. 17-19), biskup Perić je kazao kako prorok Jeremija iznosi nekoliko činjenica svojstvenih svakomu Božjem duhovnom zvanju od toga da postoji u pozvanima neki osjećaj Božje blizine preko Božjeg poznavanja pozvanoga od njegova začeća preko posvećenja pozvanoga da služi Bogu do postavljanja za proroka svim narodima. Na temelju toga pojasnio je i današnje poslanje svećenika kojemu je dan dar i zadatak poučavanja Tumačeći drugo čitanje iz poslanice Hebrejima progovorio je o daru i zadatku posvećivanja, a zatim na temelju evanđeoskog odlomka (Mk 1, 14-20) o daru i zadatku upravljanja.

„I mi smo, braćo, dozvani s raznih strana, gora i jezera, u svećeništvo. I nitko se ne može smatrati dostojnim tolikoga i takvoga dara. Koliko god to bila Božja inicijativa i odluka, a naš pristanak i suradnja, činjenica je da duhovna zvanja niču iz obitelji koje djecu vole i odgajaju, u kojima se Boga poštuju i ponizno mole, Gospin zagovor krunicom prosi, sakramenti primaju, Božje zapovijedi opslužuju i odvažno se protiv svjetovne struje bori. Sveti župnik arški sve je vlastitim primjerom potvrđivao i pozivao“, kazao je biskup Perić ističući zahvalnost Svetom Ocu Benediktu XVI., koji je proglasio Svećeničku godinu. „Pratio nas je svu godinu, iz tjedna u tjedan, svojim očinskim

porukama, govorima, pismima. A možda se nije nikada naslušao tolike medijske vike zbog nekih prezbiterijskih bludorija kao ove godine. Neka nam oprost! Stoga ova je Svećenička godina i svima nama poziv na temeljit ispit svećeničke savjesti i ozbiljna opomena da se progledamo u ogledalu Božjega milosrđa, ali i Božjih zahtjeva i svojih prezbiterijskih obećanja. Ispitajmo sebe koliko smo ostali privrženi svomu pozivu i poslanju - vjerni Kristu, vjerni svećeništvu. Ostavimo grješne mreže i veze na morskome žalu ovoga svijeta! Neka nas od njih Krist svojom božanskom ljubavlju zauvijek rastavi i k sebi privuče! Neka nam on, veliki Velesvećenik, vrati izvorno svećeničko srce i lice, koje je i blačeno i ranjeno! Neka ljudi na tome licu svakodnevno gledaju tragove Božje prisutnosti", istaknuo je biskup Perić.

„Svećeniče Kristov! Hvala ti za svaki trenutak tvoga svećeničkog služenja Bogu i njegovoj Crkvi, za tvoju molitvu i patnju. Neka te prožima svijest da si Božji svećenik puna 24 sata na dan. Ako ti nitko ne oda priznanja za tvoje odano služenje Crkvi, Bogu i rodu, budi osnažen Božjom prisutnošću i moli Oca nebeskoga da ti on uzvрати u tajnosti tvoga bića. Budi ustrajan na svome svećeničkom putu“, kazao je na kraju propovijedi biskup Perić.

Nakon homilije svećenici su obnovili obećanja koje su dali na ređenju; da će, pod vodstvom Duha Svetoga, neprestano vršiti svetu službu svećeništva kao prezbiteri i kao čestiti suradnici biskupskoga reda brinuti se za Božje stado; da će pobožno i vjerno po predaji Crkve slaviti Kristova otajstva na hvalu Božju i posvećenje kršćanskoga naroda; da će dostojno i mudro obavljati službu riječi propovijedajući Evanđelje i izlažući katoličku vjeru te da će se danomice sve tješnje povezivati s Kristom, vrhovnim svećenikom, koji je Ocu prinio sebe kao čistu žrtvu, te se s njime posvećivati za spasenje ljudi.

Na kraju Mise nazočnim biskupima i svećenicima obratio se nuncij D'Errico ističući kako je vrlo radostan što sudjeluje na Svećeničkom danu, čija važnost mu je postala očita već od prvoga trenutka kad je o tome dobio vijest. „Ova inicijativa je od posebne važnosti za Crkvu u Bosni i Hercegovini, ne samo zato što se uklapa u kontekst Svećeničke godine, koju je proglasio Sveti Otac Benedikt XVI.,

nego također jer je praktično prvi put da je organiziran Svećenički susret u Bosni i Hercegovini na nacionalnoj razini“, istaknuo je nuncij D'Errico zahvalivši - kao Papinski predstavnik - svima koji su doprinijeli njegovu ostvarenju i izražavajući želju da iz ovoga Dana proizađu dobri plodovi za svećenike i za Crkvu u Bosni i Hercegovini.

Nuncij D'Errico je potom pročitao Poruku Svetog Oca naslovljenu na biskupa Komaricu kao predsjednika Biskupske konferencije, a potpisao ju je kardinal Tarcisio Bertone, državni tajnik Njegove Svetosti. U Poruci se ističe da je Sveti Otac Benedikt XVI. s radošću primio vijest da će se 2. lipnja u Kupresu, po prvi put održati nacionalni susret svećenika iz čitave Bosne i Hercegovine te da od srca pozdravlja sve sudionike od domaćina susreta kardinala Puljića preko časne braće u biskupstvu i dragih svećenika do svih vjernika koji ih prate svojim molitvama.

„Draga braćo u svećeništvu, pri kraju ove godine posvećene svećenicima vi ste se još jednom okupili kako biste zajednički potvrdili svoju vjernost Isusu Kristu koji vas je pozvao iz vašeg rodnog doma i poslao da po čitavom svijetu budete glasnici Božje ljubavi i istine. Ne znamo zašto je odbrao baš nas, ali je sigurno da s nama ima poseban plan. Stoga je za svećenika bitno da ima potpuno povjerenje u Gospodina. To povjerenje raste iz osobne molitve. Tako predan u volju Božju, oslonjen na Krista i ojačan molitvom svećenik može biti istinski svjedok. Dragi prijatelji, svjedočiti svetosti života za nas ima posebnu važnost. Sje-me zvanja koje je u nas posijao Bog treba donijeti plodove i novih duhovnih zvanja. Želimo vas potaknuti da molitvom i primjerom zalijevate sjeme koje je gospodar žetve posijao u srcima mladića i djevojaka da ga slijede izbliza u posvećenom životu“, stoji u Poruci Svetog Oca koju je potpisao kardinal Bertone.

Biskupi i svećenici, okupljeni na Kupresu, uputili su brzojav papi Benediktu XVI. koji glasi: „Sveti oče! Na svršetku Svećeničke godine, koju je vaša svetost najavila lani na svetkovinu Presvetoga Srca Isusova, u povodu 150. obljetnice smrti svetoga župnika arškoga, zaštitnika svih župnika, prezbiteri, biskupijski i redovnički, koji djeluju u dušobrižništvu Crkve u Bosni i Hercegovini, svjesni da je

“svećenik ljubav Isusova Srca”, okupljeni na Kupresu na svome bratskom susretu i predvođeni svojim pastirima i poglavarima, da slave sakramente pomirenja i euharistije, da obnove svoja svećenička obećanja i izraze svoju potpunu vjernost Kristu, Sinu Božjemu, u Duhu Svetome, i njegovoj Crkvi, pod zaštitom Marije Djevice i Bogorodice, dok iskazuju

Svetosti Vašoj osjećaje sinovske zahvalnosti i vjernosti mole apostolski blagoslov za sebe i za vjernike koji su im povjereni”, stoji u brzojavu Svetom Ocu.

Susret je završen zajedničkim objedom i druženjem.

(kta)

Popis sudionika na XVI. saboru svećenika

Sarajevo, 14. travnja 2010.

Vinko kardinal Puljić, nadbiskup	Bosiljko Rajić, direktor Caritasa
Dr. Pero Sudar, biskup	Petar Jukić, pročelnik KUVN
Fra Lovro Gavran, Sarajevo - provincijal	Ivo Kopic, Modriča
Mr. Luka Tunjić, generalni vikar, Sarajevo	Fra Mato Vincetić, Tolisa
Fra Gabrijel Tomić, Olovo	Željko Čuturić, Goražde
Dr. Tomislav Ivančić, kanonik, Zagreb	Marcel Babić, Goražde
Ilija Orkić, Sarajevo	Hrvoje Kalem, Prozor
Veselko Župarić, Brčko	Fra Vinko Maslač, Bugojno
Mato Majić, Vidovice	Dr. Ivo Balukčić, Odžak
Jakov Kajinić, Travnik, sjemenište	Fra Berislav Kalfić, Vijaka
Niko Luburić, Sarajevo, bogoslovija	Josip Lubar, Crkvice
Luka Kesedžić, ekonom Sarajevo	Ivan Ravlić, Novo Sarajevo
Željko Vlajić, Bežlja	Dr. Anto Ćosić, profesor
Miljenko Džalto, Uzdol	Marko Stipić, Srednja Slatina
Ante Meštrović, kanonik, Sarajevo	Marko Perić, Gromiljak
Fra Vinko Vice Tomas, Brestovsko	Pavo Brajinović, Novo Selo – Balegovac
Fra Božo Krešo, Osova	Pero Iljkić, Lukavac
Predrag Stojčević, Vukanovići	Fra Nikola Matanović, Dubrave
Dr. Zdenko Spajić, Sarajevo, bogoslovija	Fra Jozo Puškarić, Donja Tramošnica
Fra Danijel Nikolić, Nova Bila	Fra Bono Kovačević, Gornja Dubica
Fra Zoran Mandić, Podmilačje	Mr. Luka Brković, Marindvor – Sarajevo
Ilija Marinović, Kolibe	Ivan Kuprešak, Katehetski ured Sarajevo
Miroslav Ćavar, Sarajevo	Mr. Božo Odošić, profesor
Fra Janko Ljubos, Fojnica	Dr. Niko Ikić, profesor
Fra Marijan Oršolić, Domaljevac	Fra Velimir Bavrka, Gornja Dubica
Fra Joso Oršolić, Hrv. Tišina	Fra Ivan Marić, Koraće
Fra Marinko Didak, Ovčarevo	Dr. Pero Pranjić, Ordinarijat, kanonik
Fra Mato Topić, Sarajevo – provincijalat	Fra Leon Pendić, Guča Gora
Mijo Nikolić, Posavska Mahala	Fra Antun Perković, Kufstein – Austria
Dr. Mato Zović, kanonik	Fra Zoran Jaković, Kraljeva Sutjeska
Fra Mladen Jozić, Potočani	Marinko Grubešić, Ularice
Robert Ružić, ravnatelj „Sv. Vinko“	Fra Drago Pranješ, Dolac
Dr. Šimo Maršić, profesor Sarajevo	Fra Anto Tomas, Ulice
Mato Janjić, Travnik	Dr. Tomislav Jozić, profesor
Ivo Tomašević, generalni tajnik BK BIH	Pavo Kopic, Prud
Andrija Janjić, Radunice	Anto Stjepić, Par Selo

Marko Stanušić, profesor
 Filip Maršić, Derventa
 Dr. Pero Brkić, Direktor Caritas
 Fra Drago Perković, Zenica
 Vinko Trogrlić, Bistrica kod Uskoplja
 Fra Mato Cvjetković, Banbrdo
 Dr. Mile Babić, prof. – Franjevačka teologija
 Mirko Ikić, Pećnik
 Fra Ivica Vidak, Svilaj
 Fra Josip Ikić, Visoko
 Bartol Lukić, Oštra Luka – Bok
 Vlatko Rosić, KŠC Tuzla
 Josip Vajdner, Urednik KT
 Marijan Kopic, umirovljenik SA
 Fra Bono Tomić, Vijaka
 Fra Mario Divković, Tuzla
 Mr. Juro Babić, profesor
 Fra Kazimir Rehlicki, Sivša
 Fra Ilija Jerković, Plehan
 Fra Nikica Vujica, Fojnica
 Fra Marko Kepić, Vitez
 Fra Jozo Gogić, Foča
 Fra Zoran Vuković, Rama – Ščit
 Marko Hrskanović, Brusnica
 Damir Ivanović, Cer
 Fra Petar Matanović, Zovik
 Ivan Cindori, Grbavica – Sarajevo
 Fra Anto Zrakić, Gornja Tramošnica
 Fra Marko Oršolić, vojni kapelan – Tolisa
 Fra Ilija Kovačević, Plehan
 Miro Bešlić, Zavidovići
 Fra Slavko Petrušić, Zenica – sv. Ilija
 Fra Dalibor Stjepanović, Šikara
 Fra Velimir Pezer, prof. – Nedžarići
 Fra Mato Popović, Brestovsko
 Fra Slavko Topić, Franjevačka teologija
 Fra Dario Udovičić, Dubrave
 Fra Miroslav Jelić, Vitez
 Fra Ilija Alandžak, Fojnica
 Davor Topić, Sarajevo – katedrala
 Ivan Tomić, Čajdraš
 Fra Marko Lovrić, Šikara
 Milan Blaha, Žepče
 Anto Ćosić, st., Komušina
 Ilija Karlović, Teslić
 Franjo Tomić, Bosanski Brod
 Mario Oršolić, Oštra Luka-Bok
 Viktor Šošić, Glavice
 Andrija Župarić, Lovnica
 Josip Tadić, Bogoslovija – ekonom
 Marijan Orkić, Čemerno

Fra Dominko Batinić, Nova Bila
 Marijan Brkić, Bijeljina
 Fra Vinko Ćuro, Kiseljak
 Oliver Jurišić, Nadbiskupov tajnik
 Jakov Pavlović, OS BiH
 Jure Gavrančić, Rankovići
 Žarko Vujica, Novi Travnik – Presveto Trojstvo
 Fra Mario Jurković, Sivša
 Fra Ilija Jurić, Bučići
 Nikola Lovrić, Turbe
 Ivan Bošnjak, Jelah
 Dr. Marinko Perković, profesor
 Marinko Mrkonjić, Husino
 Pero Tunjić, Tarčin
 Fra Jure Perić, Gračac
 Fra Mario Radman, Rumboci
 Fra Ivica Baketarić, Bugojno
 Fra Vinko Sičaja, Bugojno
 Fra Vinko Jelušić, Podmilačje
 Fra Pero Karajica, Dobrinja – Sarajevo
 Fra Stjepan Živković, Dobretići
 Fra Mirko Filipović, Plehan
 Anto Trgovčević, Novo Selo kod B. Broda
 Fra Anto Pušeljić, Orašje
 Fra Ivan Šarčević, profesor – Sarajevo
 Anto Adžamić, KŠC Žepče
 Fra Danijel Rajić, Samostan Bistrik
 Fra Kristijan Montina, Uskoplje – G. Vakuf
 Marko Zubak, Bogoslovija
 Dr. Franjo Topić, KBF
 Ivo Paradžik, Boće
 Ilija Miškić, Kandija
 Josip Šimunović, Haljinići
 Fra Kazimir Dolić, Suho Polje
 Fra Janko Ćuro, Sarajevo
 Fra Marinko Štrbac, Busovača
 Fra Mišo Sirovina, Vitez
 Fra Miroslav Ilić, Dubrave
 Fra Tvrtko Gujić, Fojnica
 Pavo Šekerija, Sarajevo – katedrala
 Fra Marijan Karaula, Samostan Bistrik
 Fra Pero Vrebac, Samostan Bistrik
 Matija Šimić, Lug – Brankovići
 Marko Mikić, Globalarica
 Petar Jelinić, Poljaci
 Mato Mikičić, Krepšić
 Tadija Ivoš, Skop. Gračanica
 Ilija Ivoš, Rostovo
 Fra Pero Jurić, sv. Križa – Zenica
 Donald Marković, Pećine
 Fra Željko Brkić, Vijaka

Fra Ivo Bošnjak, Kreševo
 Fra Petar Andrijanić, Sivša
 Fra Ivica Karatović, Novi Šeher
 Fra Marijo Jelić, Novi Šeher
 Fra Martin Antunović, Zvornik
 Vladimir Pranjić, sv. Josip – Zenica
 Anto Ledić, KSC Zenica
 Ivo Jezidžić, Stup – Sarajevo
 Boris Salapić, Čardak
 Marijan Marijanović, Kakanj
 Fra Mirko Majdandžić, provincijalat
 Fra Frano Oršolić, Grebnice
 Fra Blaž Lipovac, Špionica
 Fra Ivan Ćurić, Žeravac
 Fra Marko Stjepanović, Busovača
 Fra Marko Antić, Drijenča
 Marko Majstorović, Obri – Solakova Kula
 Fra Krešimir Vukadin, G. Vakuf –Uskoplje
 Fra Blaž Marković, Špionica
 Fra Pero Baotić, Domaljevac
 Fra Pero Martinović, Tolisa
 Fra Franjo Martinović, Breške
 Marko Lacić, Jelaške
 Danijel Jakovljević, Sarajevo
 Fra Darko Drljo, Podhum – Žitače
 Fabijan Stanušić, Pale

Ispričali se:

Fra Ivan Pervan, Kreševo
 Fra Hrvoje Radić, Busovača
 Dr. Drago Župarić, profesor
 Mr. Josip Lebo, duhovnik bogoslova
 Josip Janjić, Bosanski Šamac
 Jakov Filipović, Maglaj

Fra Luka Markešić, profesor - Franjevačka teologija
 Fra Zoran Livančić, Guča Gora
 Josip Senjak, Doboj
 Dr. Pavo Jurišić, KBF
 Miroslav Agostini, Gradačac
 Zlatko Ivkić, Žepče
 Filip Brajinović, Garevac
 Fra Vili Radman
 Franjo Ivandić, Prozor
 Ilija Matanović, Kopanice
 Željko Marić, Bijelo Brdo
 Fra Zdravko Anđić, Tuzla
 Fra Marko Oršolić – Strikan, Samostan Bistrik
 Fra Josip Tomas, Osova
 Slaviša Stavnjak, Deževica
 Fra Zvonko Miličić, Visoko
 Fra Marko Ćorić, Visoko
 Fra Pavo Vujica, Visoko
 Fra Bošnjak, Visoko
 Fra Ivica Studenović, Visoko
 Fra Stipo Alandžak, Visoko
 Fra Sjepan Lovrić, Visoko
 Fra Ivan Nujić, Visoko
 Fra Franjo Radman, Visoko
 Fra Vitomir Silić, Visoko
 Stipo Knežević, N. Travnik
 Fra Tomislav Brković, Rama- Ščit
 Marijan Pejić, Travnik sjemenište
 Fra Luka Martinović, Tolisa
 Pero Brajko, Brijesće –Sarajevo
 Mario Ćosić, KSC Sarajevo
 Dr. Mario Bernadić, profesor KBF
 Mr. Tomo Knežević, OS BiH – ravnatelj ureda katoličkog dušobrižništva

Poziv na sjednicu

Članovima Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 27. svibnja 2010.
 Broj: 924/2010

Ovim sazivam dugu sjednicu Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije koja će se održati 09. lipnja tekuće godine u 15:00 sati u prostorijama Vrhbosanske nadbiskupije, Kaptol 7. Kao što znadete tema prošle pastoralne godine je, uz temu Svećeničke godine za cijelu Crkvu, kod nas bila Memorija za solidarnost. Oni koji su nam ostavili toliku povijesno-kulturnu baštinu nas obvezuju na solidarnost, da nastavimo čuvati svoje svetinje, znajući odgovoriti izazovima vre-

mena u kojem živimo. Prošlogodišnja tema je okvir i za buduće pastoralno djelovanje. Za ovu sjednicu predlažem sljedeći dnevni red:

Zapisnik s prošle sjednice
 Analiza provedene ankete
 Vrednovanje godine Memorija za solidarnost
 Prijedlozi tema za sljedeću Pastoralnu godinu
 Popunjavanje članova Pastoralnog vijeća
 Razno

Zahvaljujem na dosadašnjem angažiranju na pastoralnom planu na razini cijele Nadbiskupije te potičem na još veću zauzetost i osjetljivost u zalaganju za zajedničko dobro naše Crkve.

Uz zahvalu iskreno vas pozdravljam u Gospodinu i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova.

Preč. Ilija Orkić, kancelar

*Vinko kardinal Puljić
 nadbiskup vrhbosanski*

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Duhovna obnova ministranata Sjemenište u Travniku od 18. do 20. lipnja 2010

„Vi ste prijatelji moji ako činite što vam zapovijedam“ (Iv 15,14)

Datum: 27. svibnja 2010.
 Broj: 928 /2010

Općenito je poznato da je pojam prijateljstva u “ministrantskoj” dobi osobito bogat i bre-
 menit sadržajem. Postupno napuštajući djetinjstvo, dječaci te dobi u novom svjetlu otkrivaju
 svijet, a značenje promjena na sebi i u sebi često pokušavaju otkriti i putem sebi sličnih,
 uglavnom preko svojih vršnjaka. Upravo vršnjaci, ili ‘žekipa’, kako vole reći, imaju snažan utje-
 caj na oblike njihova ponašanja i odnosa (stil odijevanja, vrsta glazbe koja se sluša, sportovi koji-
 ma se daje prednost, uključivanje u interesne skupine...). Prijateljstva su im intenzivna, iskrena
 i čvrsta pa je nerijetko utjecaj prijatelja presudniji od utjecaja dokazanih autoriteta – roditelja,
 učitelja, svećenika.

Tema prijateljstva prema riječi Gospodnjoj “Vi ste prijatelji moji...” je stoga ideja vodilja ovo-
 godišnje duhovne obnove ministranata u našem sjemeništu u Travniku. S njom se dobro
 povezuje i Svećenička godina, jer su ministranti vjerni suradnici svećeničke službe, a najsigurni-
 ji putokaz i nadahnuće su joj pojedini likovi kreposna života iz naše vjerničke prošlosti. Stoga
 pozivam sve župnike i njihove suradnike da ovom pastoralnom programu poklone dostatnu
 pažnju te da na vrijeme organiziraju i pripreve sve ono što spada na njih.

U tu svrhu donosim ovdje i propozicije za sudjelovanje te očekujem da ih se pridržavaju
 svi na koje se odnose:

Termin održavanja: **18. do 20. lipnja 2010.** (dolazak je 18. lipnja (petak) prije podne – najkas-
 nije do 12³⁰ sati), odlazak je 20. lipnja (nedjelja) poslije ručka (u 13⁰⁰ sati).

Mjesto održavanja: **sjemenište Petar Barbarić u Travniku.**

Sadržaji: program je **duhovno-rekreativnog** karaktera.

Dob sudionika: samo **dječaci koji su završili VI. ili VII. razred** osnovne škole (mlađi će imati priliku idućih godina, a stariji su je već imali).

Materija za kviza znanja: **Naši uzori: Josip Stadler, Petar Barbarić, Drinske mučenice** (prema materijalu koji se može naći na http://hr.wikipedia.org/wiki/Josip_Stadler, http://hr.wikipedia.org/wiki/Petar_Barbarić, http://hr.wikipedia.org/wiki/Drinske_mučenice)

Prijavlivanje: **ime župe i popis sudionika** na priloženom obrascu prijaviti najkasnije do nedjelje 13. lipnja uključivo i to na slijedeće telefonske brojeve: **030/518-823** (porta sjemeništa) ili na fax broj **030/511-845** (rektor).

S obzirom na ciljeve koje ovim programom želimo postići, razumije se samo po sebi da je prikladno ponašanje među glavnim kriterijima odabira sudionika.

Na sve sudionike pripreve i realizacije ovoga našeg pastoralnog programa zazivam obilje Božjega blagoslova.

Ilija Orkić, kancelar

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

P.S. Dostavlja se svim župama u vrhbosanskoj nadbiskupiji, iako nam je znano da mnoge župe nemaju ministranata!

Sjednica Zbora konzultora Vrhbosanske nadbiskupije (ZKVN)

Sarajevo, 28. lipnja 2010. u 15 h

Datum: 1. lipnja 2010.
Broj: 952/2010

Ovim sazivam redovnu sjednicu Zbora konzultora vrhbosanske nadbiskupije u ponedjeljak, 28. lipnja 2010. godine, s početkom rada u 15 h u prostorijama Vrhbosanskog Ordinarijata.

Predviđeni dnevni red:

1. Osvrt na proteklu svećeničku godinu i prijedlozi za nastavak obnove svećeničkog identiteta i duhovnosti (uvodi preč. Luka Tunjić)
2. Osvrt na proteklu godinu „Memorija za solidarnost“ i prijedlozi za slijedeću pastoralnu godinu (uvodi mons. Mato Zovkić)
3. Neka pitanja oko ustrojstva struktura u Nadbiskupiji (Nadbiskup)
4. Razno

Radujem se našem radnom susretu prije ljetnih odmora, kako bi mogli za jesen neke stvari pripremiti za program pastoralne godine.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Primanje kandidata u Malo sjemenište i u Bbogosloviju Nadbiskupije vrhbosanske

„Učitelju, gdje stanujes? Reče im: „Dođite i vidjet ćete“. (Iv 1,38-39)

Datum: 1. lipnja 2010.
Broj: 953/2010

Među drugim brojnim pastoralnim zadaćama, župnici i njihovi suradnici će se tijekom ljeta suočiti s još jednom vrlo važnom zadaćom, a to su novi kandidati za sjemenište i bogosloviju. Osim razgovora, u kojem se prije svega nastoji utvrditi ispravna nakana kandidata te njegove sposobnosti i prikladnost, postoji i administrativna procedura pa ovdje donosimo što je potrebno za primanje kandidata naše nadbiskupije u malo i veliko sjemenište.

Dokumenti koji se traže za **malo sjemenište**:

Vlastoručno napisana molba
Krsni list s unesenim podatkom o primljenom sakramentu potvrde
Izjava/suglasnost roditelja
Preporuka/mišljenje župnika o prikladnosti kandidata za svećeničku službu
Svjedodžba o završenoj školi (VIII. razredu)
Uvjerenje o završenom V, VI i VII razredu
Izvod iz matice rođenih (rodni list)
Liječničko uvjerenje
Dvije fotografije (veličina 6x4 cm)

Dokumenti koji se traže za **bogosloviju**:

Vlastoručno napisana molba
Krsni list s unesenim podatkom o primljenom sakramentu potvrde
Kratki životopis za kandidate koji su bili u sjemeništu, duži za one koji nisu
Preporuka/mišljenje župnika o prikladnosti kandidata za svećeničku službu
Maturalna svjedodžba
Svjedodžbe o sva četiri završena razreda srednje škole
Izvod i matice rođenih (rodni list)
Liječničko uvjerenje
Dvije fotografije (veličina 5x4 cm)

Svi se **originalni** dokumenti (nikako kopije!) predaju vlastitom župniku, koji neka ih dostavi na adresu:

NADBISKUPSKI ORDINARIJAT VRHBOSANSKI
Kaptol 7
BiH - 71000 SARAJEVO

Ako je ikako moguće, valja izbjeći slanje poštom kako se originalni dokumenti ne bi izgubili ili bili oštećeni. Mole se župnici da kandidatima pomognu u prikupljanju valjanih dokumenata te da ih Ordinarijatu dostave što prije, a najkasnije do 1. kolovoza tekuće godine. Kandidati će o rezultatima svoje molbe, o čemu odlučuje nadbiskup vrhbosanski, biti obaviješteni također preko vlastitog župnika.

NADBISKUPSKI ORDINARIJAT VRHBOSANSKI

Članovi Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije - 2010.

Datum: 9. lipnja 2010.
Broj: 1012/2010

Statut Pastoralnog Vijeća Vrhbosanske nadbiskupije (PVVN) odobren je 20. travnja 2002. godine i objavljen u Vrhbosni br. 2/02. U međuvremenu su nastale neke personalne promjene, pa snagom Statuta popunjavam izmjene prema čl. 6.:

Članovi PVVN snagom službe

Predsjednik: Vinko kardinal Puljić, vrhbosanski nadbiskup
Msgr. Dr. Pero Sudar, pomoćni biskup
Preč. Mr. Luka Tunjić, generalni vikar
Megr. Dr. Mato Zovkić, biskupski vikar
Msgr. Petar Jukić pročelnik katehetskog ureda
o. Lovro Gavran, provincijal Franjevačke provincije Bosne srebrene

Izabrani i potvrđeni članovi PVVN

Dva dekana: preč. Pavo Šekerija, dekan sarajevskog dekanata i preč. Predrag Stojčević, dekan sutješkog dekanata.

Trinaest laika iz trinaest dekanata:

Brčanski dekanat: Luka Marić
Bugojanski dekanat: Magdalena Maleta
Derventski dekanat: Drago Jurišić
Doborski dekanat: Stjepan Stanić
Kreševski dekanat: Ivica Beblek
Ramski dekanat: Luca Babić
Sarajevski dekanat: Anto Ivić
Sutješki dekanat: Marin Zakušek
Šamački dekanat: Ilija Živković
Travnički dekanat: Ivica Cvitanović
Tuzlanski dekanat: Jelena Andrić
Usorski dekanat: Drago Komušanac
Žepački dekanat: Perica Jukić

Imenovani članovi:

Dva profesora teologije: (VKT i FT): prof. Dr. Šimo Maršić i dr. fra Ivan Šarčević, OFM
Jedan stručnjak za crkveno pravo: prof. dr. Klara Čavar
Jedan stručnjak za civilno pravo: Mato Tadić
Dva župnika: vlč. Josip Senjak - Doboj i fra Zoran Livančić – Guča Gora
Dva župna vikara: vlč. Dragan Jurić – Otinovci - Kupres; i fra Šimo Ivelj, Sivša;
Dvoje vjeroučitelja: gosp. Bernard Heraković iz Doca i gđa. Slavica Antolović iz Lug - Brankovića;
Dvije redovnice iz župnog pastoralnog vijeća: s. Anđelina Perić, SMI iz Prozora i s. Anita Čutura KBLJ iz Tuzle;
Dvoje mladih iz Emausa: Alen Vidović i Josip Milanović
Jedan predstavnik svjetovnih kat. udruga i ustanova: Dragan Glavaš iz Nove Bile

Ilija Orkić, kancelar

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Poziv na 5. sjednicu Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 10. lipnja 2010.
Broj: 1038/2010

Prema članku 17. Statuta Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije, sazivam sjednicu Vijeća za mlade koja će se održati 18. lipanj 2010. u prostorijama Ordinarijata Vrhbosanske nadbiskupije, Kaptol 7 (Sarajevo) s početkom u 16:00 sati.

Dnevni red:

1. Pozdrav i uvodna riječ nadbiskupa Vinka Kardinala Puljića
2. Čitanje i usvajanje zapisnika s prošle sjednice
3. Dekanatski Križni put- izvješće
4. 39. Nadbiskupijski Dan mladih- izvješće
5. "72 sata bez kompromisa"- izvješće
6. KMNL- izvješće
7. Katolički skauti
8. Regionalni susret Taize-a u Sarajevu
9. Aktivnosti za vrijeme ljetnih praznika (kampovi, specijalizacija animatora, Taize)
10. Razno

Od naše zadnje sjednice bilo je mnoštvo aktivnosti koje su obogatile pastoral mladih naše nadbiskupije, stoga je važno da se sastanemo i vidimo što smo postigli. Istovremeno, pred nama je još puno posla. Jedni drugima trebamo i moramo biti potpora!

Hvala Vam na Vašem dosadašnjem zalaganju, trudu i radu!
Sve Vas iskreno pozdravljam i zazivam obilje Božjeg blagoslova!

Ilija Orkić, kancelar

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Seminar za ovlast ispovijedanja 2010.

Datum: 15. lipnja 2010.
Broj: 1069/2010

Seminar za ovlast ispovijedanja 2010. održat će se 01. i 02. rujna u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu. Predavači i ispitivači su: prof. dr. vlč. Tomislav Jozić za moralnu teologiju, prof. dr. fra Ivan Sesar za kanonsko pravo i prof. dr. fra Ivan Šarčević za pastoralnu teologiju.

Građa i literatura:

Iz moralne teologije: opći moral iz *Katekizma Katoličke crkve*, br. 1699-2051. Literatura – B. Häring: *Kristov zakon I* (KS, Zagreb 1973.; M. Perković: *Temelji teološke etike*, VKT, Sarajevo 2000; V. Valjan: *Moral spolnosti, braka i obitelji*, Svjetlo riječi, Sarajevo 2002.; Isti: *Bioetika*, Svjetlo riječi 2004.

Iz kanonskog prava: kanoni o posvetiteljskoj službi Crkve 834-1253 i crkvena administracija. Literatura: Velimir Blažević: *Ženidbeno pravo Katoličke crkve. Pravno-pastoralni priručnik*, Zagreb 2004.; Viktor Nuić: *Opće pravo Katoličke crkve. Priručnik uz Novi Zakonik crkvenog prava*, Zagreb

1985., str. 281-404.; BK BiH: "Pravilnik o crkvenim maticama i drugim uredskim knjigama", *Vrhbosna* 3/1999, str. 322-327. Stat ŽEV-a, *Vrhbosna* 2000, br. 3. Primopredaja župe, *Vrhbosna* 1990, br. 2; Odredbe o zbirnim misama „Mox jugiter“, *Vrhbosna* 1991, br. 3. Statut SVVN, *Vrhbosna* 1992, br. 2; Pravilnik dekanske službe, *Vrhbosna* 1997, br. 4. Pavilnik Međupomoći, *Vrhbosna* 2005, br. 3. Iz pastoralne teologije: sve važeće liturgijske knjige o sakramentima i sakramentalima.

Seminaru nazoče svećenici koji još nemaju trajnu ovlast ispovijedanja, osim ovogodišnjih mladomisnika koji prvu godinu ovlasti dobivaju na temelju svježe završenog studija teologije. Kandidati kojima je ovo treći seminar na kraju polažu usmeni ispit i bivaju predloženi za trajnu ovlast. Kandidati kojima je ovo prvi i drugi seminar polažu pismeni test. Svećenici koji trebaju prenoćište i smještaj neka se unaprijed najave ravnateljstvu Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa (033/236 764).

Dnevni red 01. rujna:

10-11.45h Predavanje i rasprava iz kanonskog prava
12 h Koncelebrirana Euharistija s Nadbiskupom; objed
15-16.45h Predavanje i rasprava iz pastoralne teologije
17-18.45 Predavanje i rasprava iz moralne teologije
19h Večera

Dnevni red 02. rujna:

8.30-11.15h Usmeni ispit za kandidate koji nazoče trećem seminaru
9-11h Pismeni test iz sva tri predmeta za kandidate koji nazoče prvom ili drugom seminaru
11.30h Koncelebrirana Euharistija s Nadbiskupom. Nakon objeda nastavak usmenog ispitivanja ako bude potrebno.

Podsjećam da je sudjelovanje na svim predavanjima obvezno. Stoga tko bez dopuštenja profesora ne bude na predavanju ne može pristupiti pismenom testu, odnosno usmenom ispitu.

Koncelebracija je sastavni dio programa i zato je poželjno da koncelebriraju i oni svećenici koji dotičnog dana slave Euharistiju u svojoj župi. Nadbiskup u homiliji obrađuje teme koje želi staviti na srce mladim ispovjednicima. Ponijeti albu i štolu.

Svećenici koji bi eventualno bili spriječeni sudjelovati na seminaru trebaju to javiti u pisanoj formi navodeći razlog izostanka.

Svako dobro i iskren pozdrav u Gospodinu!

Predsjednik komisije:

*Mr. Luka Tunjić,
generalni vikar*

Pastoralno vijeće Vrhbosanske nadbiskupije - Druga sjednica vijeća

Sarajevo, 9. lipnja 2010.

Sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije održana je 9. lipnja 2010. godine u prostorijama Ordinarijata s početkom u 15 sati. Dnevni red:

1. Zapisnik s prošle sjednice
2. Analiza provedene ankete
3. Vrednovanje godine Memorija za solidarnost
4. Prijedlozi tema za sljedeću godinu
5. Popunjavanje članova Pastoralnog vijeća
6. Razno

Vlč. Josip Senjak je zamoljen da bude zapisničar.

Sjednica je započela molitvom i pozdravom uzoritog gosp. Vinka kard. Puljića, nadbiskupa vrhbosanskog. Nadbiskup je pročitao članove Vijeća. Nazočni su bili: Vinko kard. Puljić, fra Lovro Gavran, preč. Luka Tunjić, mons. Mato Zovkić, mons. Petar Jukić, vlč. Šimo Maršić, vlč. Josip Senjak, g. Perica Jukić, g. Drago Jurišić, g. Mato Tadić, g. Anto Ivić, g. Ivica Beblek, g. Alen Vidović, g. Josip Milanović, i g. Drago Glavaš.

Ispričali su se: mons. Pero Sudar, biskup, g. Drago Komušanac, s. Anita Čutura i gđa Magdalena Maleta. Nisu se ispričali: preč. Pavo Šekerija, preč. Predrag Stojčević, g. Luka Marić, g. Stjepan Stanić, Luca Babić, g. Marin Zakušek, g. Ilija Živković, g. Ivica Cvitanović, Jelena Andrić, fra Ivan Šarčević, Klara Čavar, fra Zoran Livančić, vlč. Dragan Jurić, fra Šimo Ivelj, g. Bernard Heraković, Slavica Antolović i s. Anđelina Perić. Nakon što su saznali da je bila sjednica neki članovi su zvali i rekli da im nije stigao poziv za sjednicu.

Konstatirano je da nema kvoruma, Nadbiskup je predložio da se sjednica ipak održi, ali da se ne donose zaključci.

Radi tehničkih problema nije čitan Zapisnik s prošle sjednice.

Što se tiče druge točke dnevnog reda gosp. Perica Jukić, koji je obradio podatke, je i predstavio analizu ankete provedene u župama naše Nadbiskupije. Izrečena je zahvala gosp. Jukiću za uloženi trud oko obrade podataka provedene ankete. Anketu je ispunilo 136 župa, što je veliki napredak u odnosu na prošlu anketu. Raspravljalo se o anketnim pitanjima i samoj analizi. Uočeni su određeni tehničko-metodološki nedostaci same ankete, ali i korisnost provedene ankete i analize, koja može biti pomoć u određivanju pastoralnih koraka po župama. Predlagano je da rezultate ankete treba učiniti dostupnima župnicima, a župnik ekonomskim i pastoralnim vijećima. Bilo je također prijedloga da je potrebno napraviti pastoralni karton župe i župnika u kojem bile sve važnije pastoralne aktivnosti župe i župnika. Analiza ankete je na neki način slika stanja u našim župama i pokazuje koja su to polja rada na kojima se treba malo dublje i ozbiljnije zadržati.

Prije samog vrednovanja godine Memorija za solidarnost preč. Tunjić je podsjetio što se sve

poduzelo tijekom te pastoralne godine u Nadbiskupiji. Vijećnici su mišljenja da bi trebalo od župnika dobiti povratnu informaciju što se konkretno u župama poduzelo i što se planira uraditi u narednim godinama, jer je sam program godine Memorija za solidarnost tako postavljen da ne završava ovom godinom. Pojedini vijećnici su iznijeli što se konkretno uradilo u njihovim župama i dekanatima, što je ocijenjeno jako pozitivno i pohvalno.

Iz treće točke se spontano prešlo u četvrtu jer je bilo određenih prijedloga za narednu pastoralnu godinu ali je većina bila da se ostane na godini Memorija za solidarnost s tim što Poslovodni odbor Pastoralnog vijeća treba predložiti program i način produljenja za sljedeću godinu.

Glede pete točke dnevnog reda uočeno je da pojedini članovi Vijeća već nekoliko sjednica uopće ne dolaze. Predloženo je da se uputi dopis dekanima i da predlože novog člana Vijeća, a tamo gdje došlo do premještaja svećenika ili sestara da u ovom sazivu Vijeća bude novoimenovani član određene župe ili zajednice. Tako npr. ako je župnik Guče Gore bio član Vijeća i dobio premještaj na njegovo mjesto u Vijeću dolazi novi Gučogorski župnik. A članovi Vijeća koji su odselili ili iz drugih razloga po Statutu ne mogu biti članovi na njihovo mjesto treba imenovati nove članove.

Pod šestom točkom dnevnog reda, razno, bilo je nekoliko prijedloga i osvrta. Ponovljen je stav da nitko ne može graditi višenamjenske dvorane, kapele, crkve, uređivati groblje bez suglasnosti i vodstva župnika, a župnik bez odobrenja Ordinarijata. Bilo je prijedloga da bi se trebao češće čuti glas Crkve o važnim aktualnim temama a vezanim usko uz Crkvu. Predloženo je također da se sjednice Pastoralnog vijeća stave u Pastoralni kalendar, kako bi vijećnici znali puno ranije termin sjednice i mogli planirati. Nadbiskup je ponovio glede trženja vlasti o donacijama, da se treba slati izvješća samo o onim donacijama koje su vlasti dale.

Na kraju je Nadbiskup svima zahvalio na dolasku i uloženom trudu te zaželio sretan povratak svojim kućama.

Luka Tunjić, generalni vikar

Nadbiskupijski centar za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“
Gatačka 18
71 000 Sarajevo

Izvješće o održanom 39. Danu mladih Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 9. lipanj 2010.
 Prot.br.: 102/10

Nadbiskupijski dan mladih je mjesto gdje sve inicijative koje postoje u pastoralu mladih na području cijele nadbiskupije dolaze zajedno, gdje se slavi zajedništvo i na kojem se mladi ohrabruju nastaviti biti aktivni i zauzeti članovi različitih skupina i grupa mladih u svojim župnim zajednicama.

PRIPREME

Početkom veljače 2010. započeli smo s pripremama Dana mladih Vrhbosanske nadbiskupije. Na sjednici Vijeća za mlade 12. veljače iznijet je prijedlog programa Dana mladih, kao i moguća izmjena istog. Vijećnici su prih-

vatili program, sugerirali moguće izmjene i dopune istog.

18. veljače održan je sastanak organizacijskog odbora Dana mladih. Sastanku su nazočili sljedeći članovi Odbora: Preč. Luka Kesedžić, ekonom Vrhbosanske Nadbiskupije, fra Mato Topić, regionalni asistent FRAME provincije Bosne srebrne, vlč. Anto Ćosić župnik iz Komušine, vlč. Šimo Maršić, povjerenik za pastoral mladih i sveučilištaraca, te Lucija Vukoja, djelatnica u Nadbiskupijskom centru za pastoral mladih Ivan Pavao II. članovi Odbora su razgovarali o programu ovogodišnjeg susreta, te su se složili kako je potrebno obogatiti program koji se nudi mladima. U tom smjeru, dogovoreno je da će se ponuditi skupinama, zajednicama, bratstvima i ostalim udrugama i udruženjima mladih da se predstave ostalim hodočasnicima kroz „Sajam vjere“. Moći će dijeliti svoj promotivni materijal, prodavati ono što oni proizvode tijekom godine, izvoditi radionice, praviti nešto zajedno s ostalim mladima...ovisno o kreativnosti i domišljatosti svake skupine pojedinačno. Organizacijski odbor je podržao i prijedlog da se raspiše natječaj za tekst i glazbu himne Dana mladih, kao i za logo Dana mladih. Složili su se da Dan mladih mora imati prepoznatljivi logo koji će se ubuduće pojavljivati na plakati, liturgijskim vodičima, majicama, kao i na ostalim promotivnim materijalima.

Članovi Odbora su se također složili da je **potrebno animirati kako mlade, tako i župnike** da dođu u što većem broju na susret sa mladima svoje župe. Dan mladih i cijeli program nema smisla ukoliko se i mladi i župnici ne odazovu pozivu. Složili su se kako je **potrebno posebno animirati krizmanike**, kojima bi trebala biti svojevrsna duhovna obnova i priprema za krizmu.

Nakon sjednice Vijeća za mlade Vrhbosanske nadbiskupije i sjednice Organizacijskog odbora za pripremu Dana mladih pristupilo se realizaciji dogovorenog.

PETAK-MOLITVENO BDJENJE

Ove godine bile su veće skupine mladih koje su došle na program u petak, njih oko 150. Velike su bile i skupine mladih koje su došle pješice zajedno sa svojim duhovnicima i kap-

elanima: Novi Šeher, Osova, Sivša, Žepče i Sarajevo. Ovakvom odazivu i broju mladih možemo zahvaliti prvenstveno kapelanima i duhovnim asistentima ovih skupina koji su animirali svoje mlade i zajedno s njima propjehali od svojih župa do Komušine. Svojim primjerom i žrtvom bili su veliki poticaj da se njihovi mladi odazovu u ovolikom broju. Cijeli program petka protekao je u intimnoj atmosferi koje su ove skupine stvorile. Započeli smo s Svetom misom u 18.00 koju je predvodio fra Mato Topić, duhovni asistente Frame Bosne Srebrene. Župna kriptna je bila dovoljna za smještaj svih mladih.

Ukoliko bi se iduće godine javile veće skupine mladih koje bi htjele doći na bdijenje petak večer, mogli bismo montirati šatore koje posjedujemo u Centru i tako osigurati dodatni smještaj mladih.

SVETA MISA

Ove godine Sv. misu su animirali mladi iz benda „Emaus“, kao i mladi bugojanskog dekanata. Antonio Džolan, vijećnik bugojanskog dekanata, iznimno se potrudio, te uz dobru suradnju župnika svog dekanata, animirao mlade, i doveo ukupno 100 mladih iz dekanata. Također je napravio velike „hostije“ koje su nosili mladi te tako označavali gdje su svećenici koji pričestuju. Na ovaj način aktiviralo se više mladih u organizaciju.

Organizacijski gledano za iduću godinu: bilo bi bolje rasporediti mlade s „hostijama“ po poljani, a svećenici koji pričestuju da prilaze njima i onda tu da dijele pričest. Tako bi se smanjila gužva oko oltara koja je priječila svećenike da se proguraju malo dalje od oltara.

SAJAM VJERE

Zahvaljujući trudu i zalaganju vijećnika Vijeća za mlade, dvanaest skupina se odazvalo sudjelovati na Sajmu vjere. To su:

- Prijatelji malog Isusa
- Sestre služavke malog Isusa
- Frama
- UKS „Emaus“
- KŠC
- Nadbiskupijski centar za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“
- Salezijenska mladež
- Misijska središnjica

- Taize
- „72 sata bez kompromisa“
- Svećenici i redovnici, te
- Animatori.

„Sajam vjere“ se pokazao kao dobar način kako se skupine mogu predstaviti drugima, ali istovremeno kako kvalitetno i svrhovito obogatiti ponudu i program Dana mladih. Mladi su aktivno sudjelovali u radionicama koje su skupine pripremile i realizirale na svojim štandovima.

S organizacijske strane uvidjeli smo **nedostatak prostora**. Ove godine predstavilo se 12 skupina i njima je bilo premalo prostora. Iduće godine pozvali bismo i skupine koje se nisu predstavile ove godine. Stoga planiramo koristiti livadu ispod puta, te bi pokušali sve skupine pozicionirati u jednom krugu, jer su neke skupine, koje su bile na balkonima, bile izolirane.

Druga stvar na koju trebamo pripaziti iduće godine je da se Sajam vjere i koncert ne održavaju u isto vrijeme. Ove smo godine sat vremena nakon održavanja sajma započeli s koncertom. Tako mladi nisu stigli obići sve štandove, a i na koncertu nisu svi mogli biti prisutni. Iduće godine trebali bismo napraviti pauzu od 15-ak minuta da mladi mogu pospremiti svoje štandove, te sudjelovati na koncertu.

Skupine koje bismo mogli pozvati iduće godine: Neokatekumeni, Fokularini, Skauti, KMNL, dekanat koji bude animirao misu-također da se predstavi sa svojim štandom (u narodnim nošnjama s tradicionalnom hranom, pićem i sl.-onim što je karakteristično za taj dekanat) i dr.

KNJIGA DOJMOVA I KRIŽ MLADIH

Od ove godine Dan mladih ima svoju Knjigu dojmova. Ova inovacija se pokazala kao dobar potez, jer su mladi napokon dobili prostor gdje na papiru mogu ostaviti svoje zahvale, molitve...trag da su bili sudionici. Sam župnik, vlč. Anto Ćosić je također zadovoljan i sretan zbog knjige. Ukoliko se nekad bude tiskala monografija župe ili kakva druga tiskovina, moći će se koristiti i zapisi iz Knjige dojmova.

Križ mladih također ostaje župi kao dar svih mladih. Otiskom prsta ostavili su svoj trag, dokaz da su bili na Danu mladih.

Knjiga dojmova će biti izložena svake naredne godine pored glavne slike Gospe Komušanske u crkvi, te će na taj način svi imati priliku ostaviti svoj trag. Istovremeno, svake iduće godine trebali bismo

ponuditi mladima da i na drugačiji način ostave svoj trag, da budu kreativni. Ove godine to je bio križ. Iduće bismo mogli na velikom platnu nacrtati logo Dana mladih (pod uvjetom da ga do iduće godine izaberemo), te da ga mladi oboje. To bi također ostavili župi za uspomenu-dar svih sudionika.

KONCERT

Ove godine na koncertu su nastupile dvije skupine mladih. Treća, koja je trebala nastupiti, otkazala je 5 dana prije Dana mladih.

Iduće godine mogli bismo pozvati nekog poznatijeg izvođača iz BiH ili Hrvatske i na taj način Dan mladih učiniti još privlačnijim mladima. Neka koncert bude i nagrada svim učesnicima Sajma vjere. Istovremeno, koncert bi bio mjesto gdje bi se svi mladi mogli provešeliti, zaplesati, zapjevati, ali i mjesto gdje bi se zajedništvo još više učvrstilo. Ukoliko se odlučimo na ovaj potez, trebali bismo napraviti popis mogućih izvođača i na vrijeme ih kontaktirati.

ZAKLJUČAK

Prošle godine na Danu mladih od ukupno 3000 sudionika bilo je oko 400-njak mladih. **Ove godine** broj je bio znatno veći – od ukupno 3500 sudionika bilo je oko **1500 mladih** iz svih krajeva naše nadbiskupije.

Veliku zaslugu za povećanjem broja mladih svakako imaju vijećnici Vijeća za mlade koji su se aktivirali i animirali mlade svojih dekanata. Ipak, treba napomenuti da je broj mladih puno manji od broja koji bi mogao i trebao sudjelovati na Danu mladih. **Neki dekanati se uopće nisu odazvali (Ramski i Travnički)**, a skupine iz Oštre Luke, Odžaka i Zenice (5 autobusa=250 mladih) otišli su odmah nakon sv. Mise, te nisu sudjelovale u programu.

Smatram kako je potrebno **župnicima dodatno naglasiti važnost Dana mladih** kao mjesto susreta mladih, mjesto molitve, međusobnog upoznavanja i širenja vjere. Trebamo župnike potaknuti da animiraju svoje mlade, te da zajedno sa svojim mladima dođu na Dan mladih.

Predložio bih **da dolazak krizmanika bude obvezan**; da bude u sklopu njihove duhovne pripreve za krizmu. Župnicima to naglasiti i inzistirati na tomu. Ukoliko krizmanike uspijemo zainteresirati, dolaziti će i narednih godina na susret, a to nam i jest cilj.

U skladu s tim predložio bih **da zadnji vikend u svibnju ne bude krizmi i pričesti.**

Smatram da **himnu Dana mladih trebamo odrediti prije Uskrsa** iduće godine, kako bismo tekst i glazbu himne mogli dostaviti svim župama naše nadbiskupije. Tako bi župnici, župni vikari, časne sestre i ostali koji se bave pastoralom imali dovoljno vremena s mladima naučiti himnu i pripremiti ih na susret.

Logo susreta bismo također trebali odrediti

ranije, kako bismo ga mogli koristiti za sve materijale (liturgijski vodiči, plakati, majice).

Idući Dan mladih održat će se 27. i 28. svibnja. Moto sljedećeg Dana mladih, 40-og po redu, je „**U njemu čvrsto ukorijenjeni, na njemu stalno naziđivani i učvršćivani vjerom**“ (Kol 2:7).

Uz iskrene pozdrave, svako dobro želim

dr. Šimo Maršić, ravnatelj

Katolički skauti

Župnim uredima Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 5. srpnja 2010.

Broj: 1189/2010

Poštovani gospodine župniče!

Na sjednici Vijeća za mlade, 12. veljače 2010. godine, predstavljen je **projekt katoličkih skauta**. Odlučeno je da se započnu pripreme za osnivanje Katoličkih skauta Vrhbosanske nadbiskupije, budući da već dugi niz godina postoji kontakt s katoličkim skautima iz Italije i drugih zemalja, a i da ima zainteresiranih mladih u našoj Nadbiskupiji.

Odlučeno je da se projekt najprije pokrene u dvije župe u kojima su mladi zainteresirani, a to su župa Lug-Brankovići i župa Stup. Nakon toga ćemo pristupiti osnivanju katoličkih skauta i u ostalim župama naše Nadbiskupije. Vijeće za mlade Vrhbosanske nadbiskupije će pratiti formiranje Katoličkih skaute preko po-

sebnog Odbora, te pripremiti potrebnu dokumentaciju (Statute i priručnike) za službeno pokretanje Katoličkog skautizma na području naše Nadbiskupije.

Podržavam i blagoslivljam osnivanje Katoličkih Skauta Vrhbosanske nadbiskupije, te potičem župnike da daju svoju podršku mladima koji su zainteresirani postati katolički skauti kako bi se što prije formirala potrebna jezgra za početak rada Katoličkih skauta.

Sve Vas iskreno pozdravljam i želim Božji blagoslov!

Ilija Orkić, kancelar

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Imenovanja i premještaji

Vlč. gosp. Petru Jukiću produžen mandat proćelnika KUVN-a (Dekret br. 750/2010 od 5. svibnja 2010.)

Vlč. gosp. Heribert August dobio počasnu titulu monsinjora Vrhbosanske nadbiskupije (Broj 765/2010 od 10. svibnja 2010.)

Vlč. gosp. Jozo Aničić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Mihovila arkanđela Ovčarevo (Dekret br. 886/2010 od 25. svibnja 2010.)

Vlč. gosp. Vinko Marković, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Ante Padova-

nskog u Bugojnu i imenovan župnikom u župi Uznesenja BDM u Uskoplju/Gornjem Vakufu (Dekret br. 1009-1/2010 od 8. lipnja 2010.)

Vlč. gosp. Jozo Marinčić, OFM, imenovan župnikom u župi Uznesenja BDM u Osovi (Dekret br. 1009-2/2010 od 8. lipnja 2010.)

Vlč. gosp. Krešimir Vukadin, OFM, razriješen službe župnika u župi Uznesenja BDM u Uskoplju/Gornjem Vakufu i imenovan župnim vikarom u župi sv. Ante Padovanskog u Sivši (Dekret br. 1009-3/2010 od 8. lipnja 2010.)

Vlč. gosp. Božo Krešo, OFM, razriješen

službe župnika u župi Uznesenja BDM u Osovi i imenovan župnim vikarom u župi Rođenja BDM u Ulicama (Dekret br. 1009-4/2010 od 8. lipnja 2010.)

Vlč. gosp. Kristijan Montina, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM u Uskoplju/Gornjem Vakufu i imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Osovi (Dekret br. 1009-5/2010 od 8. lipnja 2010.)

Vlč. gosp. Josip Tomas, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM u Osovi i imenovan župnim vikarom u župi sv. Mihovila Arkadela u Ovčarevu (Dekret br. 1009-6/2010 od 8. lipnja 2010.)

Vlč. gosp. Mirko Bobaš, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Mihovila arkadela u Ovčarevu i imenovan župnim vikarom u župi sv. Juraja mučenika u Vitezu (Dekret br. 1009-7/2010 od 8. lipnja 2010.)

Vlč. gosp. Ivanko Vuk, OFM, imenovan župnim vikarom u župi sv. Ante Padovanskog u Bugojnu (Dekret br. 1009-8/2010 od 8. lipnja 2010.)

Vlč. gosp. Ivan Cindori, DI, razriješen službe župnika u župi sv. Ignacija na Grbavici - Sarajevo (Dekret br. 1142-1/2010 od 1. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Krešimir Djaković, DI, imenovan župnikom u župi sv. Ignacija na Grbavici - Sarajevo (Dekret br. 1142-2/2010 od 1. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Andrija Župarić razriješen službe župnika u župi sv. Petra i Pavla u Lovnici i imenovan župnikom u župi Ante Padovanskog u Lukavcu (Dekret br. 1161/2010 od 2. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Đuro Arlović, mladomisnik, imenovan župnim vikarom u župi Presvetog Srca Isusova u Prozoru (Dekret br. 1162/2010 od 2. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Hrvoje Kalem razriješen službe župnog vikara u župi Presvetog Srca Isusova u Prozoru i imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM na Stupu - Sarajevo (Dekret br. 1163/2010 od 2. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Ilija Karlović razriješen službe župnika u župi sv. Josipa u Tesliću i imenovan župnikom u župi Presvetog Srca Isusova u Čajdrašu (Dekret br. 1164/2010 od 2. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Ivan Ravlić razriješen službe župnika u župi Presvetog Trojstva u Novom Sarajevu i imenovan župnikom u župi Srca Marijina u Posavskoj Mahali (Dekret br.

1165/2010 od 2. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Ivo Jezidžić razriješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM na Stupu - Sarajevo i imenovan župnim vikarom u katedralnoj župi Presvetog Srca Isusova (Dekret br. 1166/2010 od 2. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Ivo Tomić razriješen službe župnika u župi Presvetog Srca Isusova u Čajdrašu i imenovan župnikom u župi sv. Josipa u Tesliću (Dekret br. 1167/2010 od 2. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Josip Lebo, duhovnik u VBS Sarajevo, razriješen službe duhovnika bogoslova i imenovan župnikom u župi Presvetog Trojstva u Novom Sarajevu (Dekret br. 1168/2010 od 3. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Josip Majić, ekonom i odgojitelj u sjemeništu „Petar Barbarić“ u Travniku, razriješen službe ekonoma i odgojitelja u travničkom sjemeništu i imenovan župnikom u župi Presvetog Srca Isusova u Obrima sa sjedištem u Kostajnici, te ujedno imenovan župskim upraviteljem župe sv. Ilije proroka u Solakovoj Kuli (Dekret br. 1169/2010 od 3. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Josip Senjak razriješen službe župnika u župi Presvetog Srca Isusova u Doboju i imenovan župnikom u župi sv. Vida mučenika u Vidovicama (Dekret br. 1170/2010 od 3. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Josip Tadić, ekonom i odgojitelj u bogoslovskom sjemeništu u Sarajevu, razriješen službe ekonoma i odgojitelja u Bogosloviji, te ujedno imenovan pastoralnim suradnikom (župskim vikarom) u župi Presvetog Trojstva u Novom Sarajevu (Dekret br. 1171/2010 od 3. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Marko Majstorović razriješen službi župnika u župi Presvetog Srca Isusova u Obrima sa sjedištem u Kostajnici i župskog upravitelja u župi sv. Ilije proroka u Solakovoj Kuli i imenovan ekonomom i odgojiteljem u sjemeništu „Petar Barbarić“ u Travniku (Dekret br. 1172/2010 od 3. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Mijo Nikolić razriješen službe župnika u Posavskoj Mahali i stavljen u svećeničku mirovinu (Dekret br. 1173/2010 od 3. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Oliver Jurišić razriješen službe Nadbiskupovog tajnika i upućen na post-diplomski studij filozofije u Rim (Dekret br. 1174/2010 od 3. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Pero Ilkić razriješen službe župnika u župi sv. Ante Padovanskog u Lukavcu i imenovan župnikom u župi Presvetog Srca Isusova u Doboju (Dekret br. 1175/2010 od 3. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Pero Ilkić razriješen službe dekana Tuzlanskog dekanta (Dekret br. 1176/2010 od 3. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Petar Jelinić razriješen službe župnika župi Snježne Gospe u Poljacima i ujedno mu sredinom kolovoza 2010. godine prestaje pravo pastoralnog rada na području Vrhbosanske nadbiskupije (Dekret br. 1187/2010 od 5. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Šimo Ivelj, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Ante Padovanskog u Sivši (Dekret br. 1204/2010 od 7. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Davor Dominović, OFM, mladomisnik, imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Uskoplju/Gornjem Vakufu (Dekret br. 1206/2010 od 7. srpnja 2010.)

Vlč. gosp. Josip Filipović, OFM, mladomisnik, imenovan župnim vikarom u župi sv. Ante Padovanskog u Bugojnu (Dekret br. 1207/2010 od 7. srpnja 2010.)

Dozvole

Dekret broj: 806/2010 od 12. svibnja 2010: Izdana dozvola za blagoslov filijalne kapele u Gornjem Orašcu – župa Dobretići

Dekret broj: 820/2010 od 13. svibnja 2010: Izdana dozvola za blagoslov kapelice u selu Kričanovu – župa Kolibe

Dekret broj: 938-1 od 28. Svinja 2010: Daje se dozvola za binacije i trinacije kad za to ima potrebe u župi sv. Mihovila arkandela Vareš

Dekret broj: 1216-1/2010 od 8. srpnja 2010: Izdana dozvola za blagoslov grobljanske kapelice u župi Bijeljina

Nadbiskupova kronika (31. ožujka – 30. lipnja 2010.)

31. ožujak

Na Veliku srijedu u katedrali u 10.30 Nadbiskup je predslavio svečano misno slavlje posvete ulja. U 13.30 Nadbiskup je primio vlč. Marinka Grubešića, župnika u Ularicama. U 14.30 Nadbiskup je dao kratki intervju za FTV BiH u povodu predstojećih uskrasnih blagdana. U 17.00 Nadbiskup je primio mons. Peru Jukića, ravnatelja Katehetskog ureda VN-e.

1. travanj

U 8.30 Nadbiskup je primio vlč. Marka Zupka, rektora Bogoslovije. U 10.00 Nadbiskup je primio ekipu televizije RTRS-a i imao prigodni intervju u povodu uskrasnih blagdana. U 18.00 sati na Veliki četvrtak u sarajevskoj katedrali Nadbiskup je predvodio svečano misno slavlje večere Gospodnje.

2. travanj

U 8.00 na Veliki petak Nadbiskup je u katedrali pohodio i pomolio se pred izloženim Presvetim. U 10.00 Nadbiskup je u pratnji mons.

Bosiljka Rajića, se susreo s predstavnicama Kantonalne vlade u zgradi Vlade Kantona Sarajeva. U 11.30 Nadbiskup je uz prisutnost medija čestitao uskrasne blagdane. U 18.00 Nadbiskup je u katedrali predvodio obrede Velikog petka.

3. travnja

U 11.00 Nadbiskup je prisustvovao tradicionalnom uskrasnom čestitanju za svećenike, redovnike i redovnice grada Sarajeva u prostorijama Ordinarijata. U 23.00 Nadbiskup je predvodio uskrasno bdijenje u katedrali.

4. travanj

Na svetkovinu Uskrsa u sarajevskoj katedrali u 10.30 Nadbiskup je predvodio svečano misno slavlje. U 12.00 Nadbiskup je u prostorijama Ordinarijata primio građane grada Sarajeva koji su došli čestitati Uskrs. U 16.30 Nadbiskup je posjetio samostan sestara i dječji dom „Egipat“. U 17.00 Nadbiskup je posjetio samostan u Karmelu.

5. travanj

U 11.00 Nadbiskup je organizirao uskrсни prijem u prostorijama Bogoslovije za predstavnike civilnih i vjerskih vlasti i institucija.

6. travanj

U 8.30 Nadbiskup je primio gospodina Vjekoslava Markovića. U 9.30 Nadbiskup je primio prof. Franju Marića. U 19.30 Nadbiskup je primio vlč. Peru Brkića, direktora Caritasa BK BiH.

7. travanj

U 11.00 Nadbiskup je na groblju Bare predvodio misno slavlje i sprovodne obrede za pokojnog svećenika mons. Julijana Kozinovića. U 15.00 Nadbiskup je primio gospodina Antu Franjkića. U 20.00 Nadbiskup je prisustvovao koncertu HKD Napredak na Marindvoru.

8. travanj

U 10.30 Nadbiskup je primio mons. Franju Komaricu, banjolučkog biskupa. U 11.00 Nadbiskup je u Domu vojske BiH prisustvovao potpisivanju Ugovora između Sv. Stolice i BiH o uspostavi Vojnog Ordinarijata. U 13.30 Nadbiskup je ručao zajedno s mons. Franjom Komaricom, biskupom banjolučkim i mons. Ratkom Perićem biskupom trebinjsko – mrkanjskim u nuncijaturi gdje su bili gosti apostolskog nuncija mons. Alessandra D Ericca. U 18.00 Nadbiskup je predvodio misno slavlje u katedrali kojemu su uz vjernike nazočila i 32 đakona iz Hrvatske koji su na svom studijskom putovanju posjetili Sarajevo i sarajevsku katedralu.

9. travanj

U 8.30 Nadbiskup je primio mons. Franju Komaricu, banjolučkog biskupa. U 9.30 Nadbiskup je primio vlč. Kristijana. U 10.00 Nadbiskup se susreo s članovima općinskih vlasti grada Sarajeva. U 16.30 Nadbiskup je predvodio delegaciju nadbiskupije koja je pohodila partnersku biskupiju Klagenfurt u Austriji gdje su boravili do 11. travnja.

10. travanj

U HKM Klagenfurt Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje pod kojim je 75 mladih primilo sakrament potvrde.

U 11.00 Nadbiskup je zajedno s biskupom Schwartzom slavio svetu misu i podijelio sakrament svete potvrde u Mosburgu.

12. travanj

U 6.30 Nadbiskup je oputovao za Zagreb gdje je kao delegat BK BiH sudjelovao na zasjedanju BK HR. Nadbiskup je zajedno s zadarskim

Nadbiskupom mons. Želimirom Puljićem u Zagrebu posjetio bolesnog svećenika Stipu Šošića.

13. travanj

U 15.50 Nadbiskup se vratio iz Zagreba. U 17.00 Nadbiskup je primio fra Marka Lovrića, župnika u Šikari.

14. travanj

U 9.30 Nadbiskup je predvodio misno slavlje u Bogosloviji kojim je započeo svećenički sabor Vrhbosanske Nadbiskupije nakon mise predavanje je održao prof. Dr. Tomislav Ivančić. U 13.30 Nadbiskup je primio vlč. Marka Mikića, župnika u Globalarici i gospođicu Marinu Knežević, novinarku FTV-a. U 14.30 Nadbiskup je predsjedao sjednicom Odbora za Komušinu. U 18.00 Nadbiskup je primio predsjednika Republike Hrvatske gospodina Ivu Josipovića. U 19.00 Nadbiskup i drugi predstavnici MRV-a BiH susreli su se s predsjednikom Republike Hrvatske Ivom Josipovićem.

15. travanj

U 10.00 Nadbiskup je uz druge predstavnike vjerskih i civilnih vlasti i institucija nazočio polaganju vijenaca za stradale u mjestima Ahmići i Križančevo Selo, koje je posjetio predsjednik Republike Hrvatske gospodin Ivo Josipović. U povratku Nadbiskup je posjetio bolesnog svećenika Vrhbosanske Nadbiskupije mons. Miju Perića u Vitezu.

16. travanj

U 11.00 u selu Trusina Nadbiskup je predvodio misu u povodu obljetnice stradanja 22 civila i vojnika župe Podhum Žitače. U 15.30 Nadbiskup je oputovao za Graz. U 21.30 Nadbiskup je posjetio HKM u Grazu i kuću sestara Služavki Krista Kralja gdje je prenoćio.

17. travanj

U 10.00 u HKM u Grazu u crkvi sv. Josipa Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje pod kojim je podijelio sakrament potvrde 56 krizmanika. U 14.30 Nadbiskup je oputovao prema BiH. U 19.00 u župi Odžak Nadbiskup je obavio ispit krizmanika.

18. travanj

U 11.00 Nadbiskup je u župi Odžak predvodio sveto misno slavlje i podijelio sakrament potvrde 49 krizmanika. U 16.00 u župi Gornja Dubica Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje u podijelio sakrament potvrde 39 krizmanika.

19. travanj

U 8.30 Nadbiskup je otputovao u Zenicu gdje je u 10.00 sati sudjelovao na sjednici direktora škola i ministarstva. U 15.00 Nadbiskup je na KBF-u održao predavanje đakonima koji slušaju pastoralnu godinu. Nakon predavanja Nadbiskup se susreo s dekanom KBF-a vlč. dr. Pavom Jurišićem. U 17.30 Nadbiskup je primio vlč. dr. Zdenka Spajića, profesora na KBF-u u Sarajevu.

20. travanj

U 6.00 Nadbiskup je otputovao za Orašje gdje je u 10.00 prisustvovao osnivanju Regionalnog odbora Međureligijskog vijeća Bosne i Hercegovine. U 15.00 Nadbiskup je boravio u Bijeljini gdje je također formiran Regionalni odbor Međureligijskog vijeća Bosne i Hercegovine. U večernjim satima Nadbiskup je posjetio Brčko i prenoćio.

21. travanj

U 10.00 Nadbiskup je prisustvovao osnivanju Regionalnog odbora Međureligijskog vijeća Bosne i Hercegovine u Brčkom. U popodnevnim satima Nadbiskup je otputovao za Sarajevo. U popodnevnim satima Nadbiskup je primio vlč. Ivu Tomaševića i vlč. Peru Brkića.

22. travanj

U 9.30 Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara, direktora MCVN-e i župnika na Stupu. U 14.00 Nadbiskup je boravio u Goraždu gdje je osnovan Regionalni odbor MRV-a vijeća Bosne i Hercegovine.

23. travanj

U 10.00 Nadbiskup je primio vlč. dr. Darka Tomaševića, profesora na KBF-u u Sarajevu. Nadbiskup je primio također i vlč. dr. Šimu Maršića, profesora na KBF-u.

24. travanj

U 10.30 Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje u katedrali na kojem je nazočilo oko tisuću i sto ministranata zajedno sa svojim župnicima. U 16.15 Nadbiskup je otputovao za Frankfurt.

25. travanj

Nadbiskup je boravio u Frankfurtu gdje je predvodio misno slavlje za akciju Renovabisa. U 15.00 Nadbiskup je sudjelovao na konferenciji akcije Renovabisa također u Frankfurtu.

26. travanj

U 13.40 Nadbiskup je doputovao iz Zagreba odakle se uputio prema Zadru. U 17.00

Nadbiskup je u župi Ploče predvodio sveto misu pod kojom je podijelio sakrament krštenja. U 19.00 Nadbiskup je sudjelovao na večeri zajedno s predstavnicima HKD Napredak iz Zadra.

27. travanj

Nadbiskup je boravio u Zadru gdje je u 11.00 u katedrali sv. Stošije slavio sveto misno slavlje u kojem su sudjelovali predstavnici HKD-a Napredak iz Zadra.

28. travanj

U 9.00 Nadbiskup je prisustvovao sjednici BK BiH i Viših redovničkih poglavara u BiH. U 16.00 u kapelici Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje zajedno s predstavnicima Viših redovničkih poglavara. U 19.30 Nadbiskup se susreo s kanonicima na susretu je bilo govora o obnovi katedrale.

29. travanj

U 08.30 Nadbiskup je primio fra Antu Tomasa. U 10.00 Nadbiskup je primio gospođicu Božanu Katavu. U 11.30 Nadbiskup je primio ministra unutarnjih poslova Republike Hrvatske gospodina Tomislava Karamarka. U 15.45 Nadbiskup je sudjelovao na summitu o sigurnosti i dijalogu u Parlamentu Bosne i Hercegovine. U 17.00 Nadbiskup je primio gospodina Vlatka Filipovića. U 19.30 Nadbiskup je primio dekana KBF-a u Sarajevu vlč. dr. Pavu Jurišića.

30. travanj

U 8.00 Nadbiskup je primio gospodina Adelia Bergamaschia. U 10.00 Nadbiskup je predsjedao sjednicom Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije. U 11.00 Nadbiskup je predsjedao sjednicom Medijskog centra Vrhbosanske nadbiskupije. U 14.30 Nadbiskup je primio gospodina Zdravka Šurlana, generalnog tajnika Međunarodne Lige humanista. U 17.00 Nadbiskup je primio gospođicu Ljiljanu Lovrić, predsjednicu stranke HSS – NHI.

1. svibanj

U 11.00 u svetištu Gospe Olovske Nadbiskup je predvodio svečano misno slavlje. U 17.00 u župi Gradačac Nadbiskup je predvodio slavlje svete krizme pod kojim je sakrament krizme primilo 20 krizmanika.

2. svibanj

U 11.00 u župi sv. Juraja u Vitezu Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje pod kojim je sakrament krizme primilo 250 krizmanika. U 16.00 Nadbiskup je predvodio

sveto misno slavlje u župi sv. Franje u Gučoj Gori pod kojim je sakrament svete potvrde primilo 30 krizmenika. U večernjim satima Nadbiskup je otputovao za Banja Luku.

3. svibanj

U župi Male Terezije u Presnačama u 9.00 Nadbiskup je predvodio duhovnu obnovu za sedam maturanata sjemeništara Travičkog sjemeništa. Duhovna obnova završena je u 18.00 sati svetom misom. U večernjim satima Nadbiskup se uputio za Sarajevo.

4. svibanj

U 9.00 Nadbiskup je primio gospodina Emanuela Ferrara generalnog ravnatelja ustanove Radio Maria zajedno s njegovim suradnicima. U 10.00 Nadbiskup je primio vlč. Filipa Maršića, župnika u Derventi. U 16.30 Nadbiskup je primio vlč. Ivana Milovčića ravnatelja Hrvatskog Caritasa sa suradnicima i vlč. mons. Bosiljka Rajića, direktora Caritasa BK BiH. U 17.00 Nadbiskup je primio predstavnike talijanskog Caritasa. U 18.00 Nadbiskup je sudjelovao na sjednici o obnovi katedrale.

5. svibanj

U 10.00 Nadbiskup je sudjelovao na otvaranju konferencije Caritasa BK BiH o Siromaštvu u BiH. U 11.00 Nadbiskup je primio vlč. Željka Marića, župnika u Bijelom Brdu. U 11.30 Nadbiskup je primio vlč. Vinka Trogrlića župnika u Bistrici kod Uskoplja. U 16.30 Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara, župnika na Stupu i direktora MCVN-a. U 18.00 Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje u katedrali u Sarajevu za pokojnog nadbiskupa mons. Marka Jozinovića, pod kojim je mons. Bosiljko Rajić primljen među kanonike stolnog kaptola vrhbosanskog. Na kraju misnog slavlja dodijeljen je počasni monsinjorat svećeniku biskupije Aachen vlč. Heribertu Augustu, poradi mnogih i velikih zasluga za našu Nadbiskupiju.

6. – 8. svibanj

Nadbiskup je boravio u Skoplju kao delegat Svete Stolice na međunarodnom simpoziju o toleranciji i dijalogu.

8. svibanj

Nadbiskup se tijekom boravka u Skoplju susreo s predsjednikom Republike Makedonije gospodinom Gjorgeom Ivanovim.

9. svibanj

U 11.00 u župi Tolisa Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje pod kojim je sakra-

ment potvrde primilo 146 krizmanika. U 16.00 u župi Kopanice Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje pod kojim je sakrament potvrde primilo 9 krizmanika. U večernjim satima Nadbiskup je otputovao za Zagreb gdje je posjetio kuću sestara Služavki malog Isusa u Naumovcu i tu prenoćio.

10. svibanj

U 17.30 u povodu proslave 25 godina mature učenika sjemeništara Nadbiskup je na Puntamici u Zadru predvodio sveto misno slavlje. U večernjim satima Nadbiskup je otputovao za BiH i prenoćio u župi Ularice.

11. svibnja

Nadbiskup je zajedno sa svećenicima usorskog dekanata proveo dan u prirodi i druženju koje su organizirali svećenici usorskog dekanata na čelu s dekanom preč. Marinkom Grubešićem.

12. svibnja

U 9.00 Nadbiskup je primio gospodina Christophu Mariu Fritzena veleposlanika Malteškog reda u BiH. U 10.00 Nadbiskup je primio vlč. Marijana Orkića, župnika u Vogošći. U 15.00 Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara župnika na Stupu i direktora MCVN-e. U 16.00 Nadbiskup je primio fra Marka Kepića, župnika u Vitezu. U 17.00 Nadbiskup je primio vlč. Tomu Kneževića, ravnatelja ureda vojnog dušobrižništva. U 17.15 Nadbiskup je primio vlč. Marinka Filipovića župnika u Bukovici. U 20.00 u Bogosloviji prikazan je film „Hod“ Vlatka Filipovića o nadbiskupu vrhbosanskom Vinku kard Puljiću.

13. svibanj

U 8.45 Nadbiskup se susreo s vlč. Josipom Leбом i generalnim vikarom preč. Lukom Tunjićem u vezi sprovoda i sahrane vlč. prof. Ante Šarića. U 14.30 Nadbiskup je primio vlč. Damira Ivanovića, župnika na Ceru.

14. svibanj

U 10.00 u crkvi sv. Ćirila i Metoda Nadbiskup je predvodio svetu misu zadušnicu za pokojnog profesora vlč. dr. Antu Šarića. U 11.30 Nadbiskup je primio vlč. Predraga Stojčevića, župnika u Vukanovićima. Nadbiskup je također primio vlč. Antu Stjepića, župnika u Par Selu. Nadbiskup je također u popodnevним satima primio grupu gostiju iz Austrije.

15. svibanj

U 9.00 Nadbiskup je u prostorijama KŠC-a sv. Josip u Sarajevu sudjelovao na otvorenju

Trećeg kongresa bogoslova koji se održava u Sarajevu od 14. do 16. svibnja. U 18.00 Nadbiskup je u katedrali predvodio sveto misno slavlje na kojemu su sudjelovali svećenici odgojitelji i bogoslovi koji sudjeluju na kongresu.

16. svibanj

U 9.00 Nadbiskup je pohodio samostan Karmel na Stupu. U 10.30 u župi Stup Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje na kojem su sudjelovali bogoslovi đakovačke biskupije zajedno sa svojim poglavarima. U popodnevnom satima Nadbiskup je primio vlč. Fabijana Stanušića voditelja gradnje svećeničkog doma. Nadbiskup je primio i vlč. dr. Pavu Jurišića dekana KBF-a u Sarajevu

17. svibanj

U 12.00 Nadbiskup je primio vlč. dr. Šimu Maršića, povjerenika za pastoral mladih i profesora na KBF-u u Sarajevu. U 15.30 Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara župnika na Stupu i direktora MCVN-a. U 16.00 Nadbiskup je primio o. Ivana Macana provincijala Družbe Isusove. U 17.00 Nadbiskup je primio vlč. dr. Franju Topića profesora na KBF- u u Sarajevu.

18. svibanj

U 8.30 Nadbiskup je primio vlč. Marka Zupka, rektora Bogoslovije. U 9.30 Nadbiskup je primio gospodina Željka Matića, tajnika KD Katarina iz Banja Luke. U 10.00 Nadbiskup je primio vlč. Josipa Lebu, duhovnika u Bogosloviji, vlč. Josipa Tadića, ekonomu i vlč. Stipu Galu, vicerektora.

19. svibanj – 22. svibanj

U 12.20 Nadbiskup je otputovao za Švedsku gdje je boravio do 22. svibnja. Tijekom boravka Nadbiskup se susreo s biskupom cijele Švedske mons. Andresom Aureliusom, predstavnicima Hrvatskih katoličkih misija, generalnim vikarom i ravnateljem HKM Stockholm mons. Stjepanom Željkom Biletićem. Dana 22. svibnja u gradu Vadstenu u crkvi sv. Brigite švedske čiji zemni ostaci počivaju u crkvi Nadbiskup je predvodio svečano misno slavlje u 11.00 sati na koje su stigli mnogi hrvatski hodočasnici iz cijele Švedske jer je to ujedno bilo i Jedanaesto hodočašće Hrvata Skandinavije u Vadstenu.

23. svibanj

Na svetkovinu Duhova u sarajevskoj katedrali u 10.30 Nadbiskup je predvodio svečano misno slavlje pod kojim je sakrament krizme primilo 103 krizmanika. U popodnevnom sati-

ma Nadbiskup je primio vlč. Miljenka Džaltu župnika na Uzdolu.

24. svibanj

Nadbiskup je u 9.00 sati otputovao za Mostar na zajedničko zasjedanje BK BiH i BK HR.

25. svibanj

Nadbiskup je boravio u Mostaru na zajedničkom zasjedanju HBK i BK BiH.

26. svibanj

U 11.30 Nadbiskup je primio gospodina Darka Galića direktora Žitoprometa. U 14.00 Nadbiskup se susreo s mons. Gerhardom Fürstom biskupom biskupije Rottenburg - Stuttgart i njegovim generalnim vikarom i suradnicima.

27. svibanj

U 7.00 Nadbiskup je zajedno s mons. Gerhardom Fürstom i slavio svetu misu u kapelici nakon čega je uslijedio radni doručak. U 10.45 Nadbiskup je primio vlč. dr. Šimu Maršića, profesora na KBF-u u Sarajevu. U 11.00 Nadbiskup je primio vlč. Marinka Filipovića, župnika u Bukovici. U 11.30 Nadbiskup je primio vlč. Željka Marića, župnika u Bijelom Brdu. U 15.00 Nadbiskup je predsjedao sjednicom Ordinarijata.

28. svibanj

U 9.00 Nadbiskup je primio vlč. Ivu Jezidžića, župnog vikara župe Stup. U 9.30 Nadbiskup je primio vlč. Pavu Šekeriju, katedralnog župnika. U popodnevnima satima Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara direktora MCVN-e. Nadbiskup je primio također i vlč. Davora Topića, župnog vikara katedralne župe.

29. svibanj

U 11.00 Nadbiskup je predvodio svečano sveto misno slavlje u povodu 39. susreta mladih na brdu Kondžilo u Komušini. U 18.00 Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje u župi Posavska Mahala pod kojim 6 krizmenika primilo sakrament svete krizme. U večernjim satima Nadbiskup je posjetio župe Kulina i Bukovica i susreo s župnikom vlč. Marinkom Filipovićem. Nakon toga Nadbiskup se uputio prema Žepču gdje je ostao na prenoćištu.

30. svibanj

U 8.00 u prostorijama hotela „Marić“ kod Žepča Nadbiskup se susreo s predsjednikom Republike Hrvatske Ivom Josipovićem. U 11.00 u Žepču Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje pod kojim sakrament krizme primilo 99 krizmanika. U 16.00 Nadbiskup je predvodio

sveto misno slavlje u župi Maglaj pod kojim sakrament krizme primilo 17 krizmanika.

31. svibanj

U 9.00 Nadbiskup je primio vlč. dr. Šimu Maršića, povjerenika za pastoral mladih i grupu skauta iz Italije. U 9.00 Nadbiskup je primio mons. Devprasada Ganawa biskupa biskupije Jhabua u Indiji i njegove suradnike u pratnji vlč. Ivana Ravalčića, župnika u Novom Sarajevu. U 10.30 Nadbiskup je primio provincijala Bosne Srebrene mnogopoštovanog o. fra Lovru Gavrana. U 15.00 Nadbiskup je predsjedao sjednicom upravnog odbora Medijskog centra. U 16.30 Nadbiskup je primio vlč. Luku Brkovića, župnika na Marin Dvoru. U 17.00 Nadbiskup je primio gospodina Antu Rila predsjednika HDZ-a ogranak Sarajevo.

1. lipanj

U 11.30 Nadbiskup je primio gospodina Ivana Pandžića. U popodnevnim satima Nadbiskup je otputovao za Travnik gdje je u 18.00 sati u sjemeništu predvodio sveto misno slavlje u povodu završetka školske godine. U 20.15 Nadbiskup je zajedno sa sjemeništarcima i odgojiteljima pratio film „Hod“ gospodina Vlatka Filipovića o nadbiskupovom djelovanju i radu od njegova imenovanja i proglašenja kardinalom do vremena rata i poraća.

2. lipnja

U 10.00 Nadbiskup je sudjelovao u programu koji se održavao u Kupresu u povodu prvog susreta svećenika s područja cijele Bosne i Hercegovine. U 12.00 Nadbiskup je predvodio svečano misno slavlje uz koncelebraciju oko 350 svećenika s područja BiH. U popodnevnim satima Nadbiskup se uputio prema Uzdolu gdje se u 18.30 susreo s gospodinom Jozom Pavkovićem, urednikom Večernjeg lista.

3. lipanj

U 11.00 sati Nadbiskup je predvodio svečano euharistijsko slavlje posvete oltara i svetohraništa u župi sv. Ivana Krstitelja na Uzdolu. U popodnevnim satima Nadbiskup se uputio prema Sarajevu.

4. lipanj

U 9.15 Nadbiskup je primio vlč. Josipa Lubara, župnika župe Crkvica kod Zenice. U 10.00 Nadbiskup je primio gospodina Franju Marića. U 11.00 Nadbiskup se susreo s odborom za svetište Gospino u Komušini. U 15.00 Nadbiskup je primio gospodina Božu Ljubića

predsjednika HDZ 1990 i suradnike gospodina Martina Raguža, gospodina Pericu Jelečevića i gospodina Vesu Vegara. U 16.00 Nadbiskup je primio gospođicu Božanu Katavu. U 17.00 Nadbiskup je primio vlč. Peru Brkića, direktora Caritasa vrhbosanske nadbiskupije.

5. lipanj

U 8.00 sati Nadbiskup je otputovao za Beč. U 17.00 sati u HKM u Beču Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje pod kojim sakrament krizme primilo 248 krizmanika.

6. lipanj

U 7.30 Nadbiskup se susreo s Cristophom Schönburnom, kardinalom i nadbiskupom Beča. U 11.00 Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje u HKM u Beču pod kojim je sakrament krizme primilo 44 krizmanika.

7. lipanj

U 10.00 Nadbiskup je sudjelovao na sjednici profesorskog vijeća KBF-a. U 11.00 Nadbiskup je obišao gradilište svećeničkog doma u Sarajevu. U 15.00 Nadbiskup je primio goste iz Slovenije. U 16.00 Nadbiskup je primio fra Benedikta Vujicu i gospodina Dženana Kulenovića autora knjige o ustrojstvu Vatikana. U 17.30 Nadbiskup je primio vlč. dr. Zdenka Spajića, profesora na KBF- u u Sarajevu.

8. lipanj

U 9.30 Nadbiskup je primio predstavnike katoličke akcije iz Italije. U 11.00 Nadbiskup je sudjelovao na sjednici MRV-a Bosne i Hercegovine. U 18.00 Nadbiskup je predvodio Te Deum i misu zahvalnicu u katedrali u povodu završetka akademske godine. U 20.00 Nadbiskup je sudjelovao na predstavljanju filma i knjige o mučeniku vlč. Ivanu Buriku u Bogosloviji.

9. lipanj

U 11.00 Nadbiskup je primio fra Ivicu Karatovića, župnika u Novom Šeheru. U 15.00 Nadbiskup je predsjedao sjednicom pastoralnog vijeća vrhbosanske nadbiskupije.

10. lipanj

U 10.00 Nadbiskup je primio direktora Caritasa vrhbosanske nadbiskupije vlč. dr. Peru Brkića i predstavnika Caritasa iz Münchena.

11. lipanj

U 10.30 u povodu proslave patrona i zaštitnika katedralne župe Srca Isusova Nadbiskup je bio prisutan na misi. U 15.00 Nadbiskup je primio vlč. Viktora Šošića, župnika u Glavicama.

12. lipanj

U 11.00 Nadbiskup je u župi Klopče u Zenici predvodio sveto misno slavlje pod kojim je 79 krizmanika primilo sakrament svete potvrde iz pet župa s područja grada Zenice.

13. lipanj

U 10.30 u katedrali Nadbiskup je suslavio sveto misno slavlje pod kojim je proslavljen zaštitnik nadbiskupije vrhbosanske Presveto Srce Isusovo, sveto misno slavlje predvodio je apostolski nuncij u BiH nadbiskup mons. Alessandro D Ericco. Nakon svete mise u prostorijama Ordinarijata upriličen je i svečani ručak.

14. lipanj

U 10.00 Nadbiskup je primio fra Benedikta Vujicu i gospodina Valerijana Žuju koji je Nadbiskupu poklonio knjigu Leksikon Sarajeva. U 11.00 u prostorijama Nuncijature Nadbiskup se susreo s apostolskim nuncijem u BiH mons. Alessandrom D Ericcom. U 15.30 Nadbiskup je primio gospodina Zdravka Majstorovića sa suprugom i s. Theresiu članicu družbe sestara Majke Terezije iz Calcute.

15. lipanj

U jutarnjim satima Nadbiskup je otputovao za Rijeku gdje je na poziv riječkog biskupa mons. Ivana Devčića u 18.00 sati predvodio sveto misno slavlje u povodu proslave blagdana sv. Vida zaštitnika grada Rijeke. Prije svete mise u 16.30 Nadbiskup se sureo s vlč. Jozom Kajićem, salezijancem.

16. lipanj

Nadbiskup je u jutarnjim satima otputovao prema Trstu, odakle se avionom uputio u Rim gdje je sudjelovao na sjednici komisije za Međugorje. U večernjim satima Nadbiskup je sletio u Zagreb i uputio se prema Sarajevu.

17. lipanj

U 9.00 Nadbiskup je u Bogosloviji sudjelovao na seminaru za odgojitelje u malom i velikom sjemeništu kojega su predvodili p. Mijo Nikić i o. Ante Vučković. U 17.30 Nadbiskup je primio s. Marinu Piljić provincijalnu glavaricu sestara Služavki malog Isusa.

18. lipanj

U 8.30 Nadbiskup je primio gospodina Adelia Bergamascchia. U 11.00 Nadbiskup je primio vlč. Jozu Batinića, župnika u Morančanima. U popodnevnim satima Nadbiskup se uputio prema Travniku gdje je predvodio duhovnu obnovu za ministrante. U 18.00 Nadb-

skup je predvodio misu na kojoj su sudjelovali ministranti prisutni na duhovnoj obnovi. U 20.00 Nadbiskup se susreo i razgovarao s ministrantima.

19. lipanj

U 11.00 Nadbiskup je predvodio misno slavlje u župi Novi Šeher pod kojim je sakrament potvrde primilo 117 krizmanika. U 16.00 Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje u župi Radunice pod kojim je sakrament potvrde primilo 16 krizmanika. Nadbiskup se nakon krizme uputio prema Zagrebu i odsjeo u provincijalnoj kući sestara Služavki malog Isusa u Naumovcu u Zagrebu.

20. lipanj

U jutarnjim satima Nadbiskup je otputovao prema Münchenu. U 12.00 Nadbiskup je predvodio sveto misno slavlje u crkvi sv. Mihovila pod kojim je sakrament potvrde primilo 120 krizmanika. U 19.00 Nadbiskup je bio gost na svečanoj večeri priređenoj u čast posjeta kardinala Vinka Puljića, domaćin večere bio je gospodin Ivo Sadrić. Tijekom boravka u Münchenu Nadbiskup je odsjeo u Hotelu Poing Hof.

21. lipanj

Po povratku iz Münchena Nadbiskup je boravio kod sestara Služavki malog Isusa u Naumovcu.

22. lipanj

U 10.00 Nadbiskup je predvodio procesiju i molitvu svete krunice do grobišta i mjesta stradanja Jazovka. U 11.00 sati Nadbiskup je na grobištu i mjestu stradanja Jazovka predvodio sveto misno slavlje. U popodnevnim satima Nadbiskup je posjetio sestre Bazilijanke u Sošicama. Svečani ručak upriličen je u Krašiću kao i Nadbiskupov TV interwiev u povodu obilježavanja stradanja u Jazovki. Nadbiskup se nakon toga uputio prema Banja Luci gdje je prenoćio.

23. lipanj

U 16.00 Nadbiskup je predvodio procesiju i prenošenje kipa sv. Ive u Podmilačju. U 16.00 uz prisustvo oko 30 000 hodočasnika u svetištu sv. Ive u Podmilačju Nadbiskup je predvodio svečano misno slavlje. Nakon mise i večere Nadbiskup se uputio prema župi Prozor gdje je prenoćio.

24. lipnja

Na blagdan sv. Ivana Krstitelja u 11.00 Nadbiskup je slavio sveto misno slavlje u župi Solakova Kula – Obri. U 17.00 Nadbiskup je sud-

jelovao na sjednici odbora za izgradnju spomenika papi Ivanu Pavlu II ispred katedrale.

25. lipanj

U 8.30 Nadbiskup je primio vlč. Matu Križanca, svećenika vrhbosanske nadbiskupije koji pastoralno djeluje u Australiji. U 11.00 Nadbiskup je predvodio misu u Bogosloviji za pokojnog svećenika vlč. Jozu Tomića, pod kojom je podijelio službe lektorata i akolitata. U 17.00 Nadbiskup je u župi Deževica blagoslovio novoizgrađenu punionicu vode Nevra.

26. lipanj

U 11.00 Nadbiskup je predvodio misno slavlje u župi Osova pod kojim je 116 mladih primilo sakrament svete potvrde. U 17.00 Nadbiskup je predvodio misno slavlje u župi Kakanj pod kojim je 26 mladih primilo sakrament svete potvrde.

27. lipanj

U 16.00 u Bogosloviji Nadbiskup je predvodio mjesečnu rekolekciju redovnicama s područja grada Sarajeva.

28. lipanj

U 10.00 Nadbiskup je primio župnika iz Topole. U 10.30 Nadbiskup je primio vlč. Damira Ivanovića, župnika na Ceru. U 12.15 Nadbiskup je primio vlč. Marka Lacića, župnika u Jelaškama. U 15.00 Nadbiskup je predsjedao sjednicom Vijeća konzultora Vrhbosanske nadbiskupije. U 20.00 sati je prisustvovao akademiji njemu u čast – priređena u Bogosloviji povodom četrdesetogodišnjice svećeničkog ređenja.

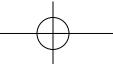
29. lipanj

U 10.30 Nadbiskup je zareadio u sarajevskoj katedrali tri đakona za prezbitere (vlč. Đuru Arlovića, fra Josipa Filipovića i fra Davora Dominovića)

30. lipanj 2010.

U prijepodnevnim satima Nadbiskup primio na razgovor vlč. Viktora Šošića. Nakon toga susreo se s fra Rafom Lipovcem. Kasnije je primio na razgovor studenticu Sandu Smoljo.

*Kroniku zabilježio Oliver Jurišić,
nadbiskupov tajnik*

SarajevoDatum: 28. svibnja 2010.
Broj: 941/2010**VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA**
ARCHIDIOECESIS VRHBOSNENSISKaptol 7
BiH - 71000 Sarajevo
Tel. +387/33/ 208 878; 218 823
Fax: 033/212 937
E-mail: kaptolka@bih.net.ba

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Predmet: **K**anonsko osnivanje župe sv. Jakova Markijskog – Grebnice

U IME PRESVETOG TROJSTVA

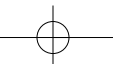
Svaka župa „uređena u jednom mjestu pod pastirom koji zamjenjuje biskupa, na neki način predstavlja vidljivu Crkvu, rasprostranjenu po cijelom svijetu“ (SC 42). Ona treba pružiti „uzoran primjer apostolske zajednice time što ujedinjuje sve različitosti ljudi, koji se u njoj nalaze i ugrađuje ih u sveopću Crkvu, a u njoj je župa kao jedna živa zajednica“ (AA 10).

Ovi teološki razlozi kao i sve druge pastoralne potrebe vjernika tog dijela u Bosanskoj Posavini, na području župe svete Ane u Domaljevcu, pokrenuli su akciju osnivanja nove župne zajednice. Sam proces je činjenično ostvaren, a sada ga i kanonski proglašavam. Želim navesti slijed događanja u procesu osnivanja.

Saslušavši prema crkvenim normama (kan. 515, § 2) Svećeničko vijeće Vrhbosanske nadbiskupije 15. svibnja 1991. godine, te prihvativši želju kršćanskog puka kao i po dogovoru i dopisom br. 01-20/92 od 24. siječnja 1992. godine od Provincijalata Bosne Srebrene dekretom br. 115/92 od 31. siječnja 1992. imenovao sam fra Roku Špionjaka kao koordinatora župe u osnivanju za to područje buduće župe s pravima i dužnostima župske jurisdikcije. Odmah je imenovana i komisija za određivanje granica buduće župe koja bi obuhvaćala sela Grebnice i Bazik. Nedugo je i prije kanonskog osnivanja župe izbio nemili Domovinski rat, koji je tijekom zbivanja uništio dio buduće župe.

Na završetku rata, ponovo se pristupilo traženju lokacije za novu buduću župsku crkvu, jer se kroz ovo vrijeme Misa slavila u grobljanskoj kapelici. Prema uvidu u stanje buduće župe 15. ožujka 1995. godine bilo je 639 domaćinstava i 2460 vjernika. Župnik je našao privremeni smještaj, redovno vodio pastoral, kao i pripreme za organiziranje nove župe.

Komisija je preko župnog upravitelja Fra Roke Špionjaka poslala slijedeće prijedloge za granice buduće župe Grebnice u koju ulazi i selo Bazik: Granica bi *išla na sjevernoj strani između sela Bazik i Domaljevac na putu Bos. Šamac - Orašje u blizini kote 85,7 (kuća Mate Grgića Jose – prva kuća u Baziku). S te kote, išla bi preko Kališta bogazom Dautovići na baru Blato (istočno prema Domaljevcu). Barom Blato, odvaja se kanalom Presovac prema području Hrast, presijecajući put Domaljevac – Grebnice – Brvnik u dužini 300m i spaja se sa barom Lijeskovac. Zatim se vraća zapadno i ponovno presijeca isti put nedaleko od kote 86,0. Na tom raskršću (Lijeskovačka ćuprija), putem prema Grebnicama u dužini od 200 m kreće se zapadno prema koti 84,1 dodirujući Snoge i spaja se sa kanalom Vranica.*

Vranicom granica ide do kote 85,8 i spaja se sa barom Lijeskovac u gornjem dijelu. Barom Lijeskovac, granica se produžuje na kotu 85,5 i obuhvaća kuće u Zaszeki. Odatle preko kote 85,5 spaja se sa putem Grebnice-Brvnik, koji izlazi na put Milka (Grebnice)-Slatina-Batkuša-Obudovac-Lončari. Desna strana tog puta pripada Grebnicama do raskršća za Novo Selo. Od toga raskršća nasipom i kanalom Kanjikovac, granica ide do kanala Grebnice i tim kanalom do poljskog puta koji izlazi na baru Tišina. Barom Tišina prema sjeveru granica ide kanalom Šlajz koji se spaja sa rijekom Savom. Zatim nizvodno rijekom Savom do katastarske granice sela Bazik-Domaljovac i odatle preko polja spaja se sa polaznom točkom razgraničenja u blizini kote 85,7 na kuću Mate Grgića Jose.

Tada je nastala procedura odabira lokacije nove crkve, koju je fra Roko u nekoliko navrata dogovarao. Napokon sam osobno sudjelovao na dogovoru, te odlučio sadašnju lokaciju (odlukom 1998. godine), za koju je izdana dozvola za gradnju župne crkve.

Na prijedlog Provincijalata Bosne Srebrene br. 721/2001 iz 2001. godine došlo je do promjene župnika te je imenovan fra Anto Pušeljić, (koji je imenovan dekretom br. 1386/2001 od 24. listopada 2001.), a koji je nastavio vrlo dobro surađivati do izgradnje nove župne crkve i određivanja Patrona sv. Jakova Markijskog.

Nakon svih ovih procedura sada ispravljam propust, te obznanjujem i pismeno osnivanje župe Svetog Jakova Markijskog u Grebnicama.

Ovim izričem zahvalu i priznanje sada već pokojnom fra Roki Špionjaku što je kroz burno ratno razdoblje vjerno pastorizirao i pripremljao sve potrebno za život buduće župe.

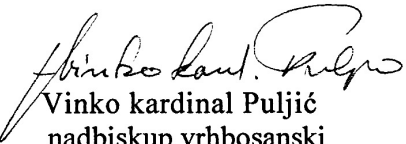
Također, isto tako odajem priznanje i zahvalnost Fra Anti Pušeljiću koji je tiho, ali uporno i neumorno radio na izgradnji župne crkve i vodio pastoralnu skrb ove župe.

Vjerničkom narodu, koji je hrabro opstao na svojim korijenima i živi s nadom u budućnost, želim da združenim silama složno izgrađuju župsko zajedništvo i živu vjeru u dušama. Sve ih predajem zagovoru i zaštiti sv. Jakova Markijskog, koji je Patron župne crkve i cijele župe.

Ovaj Dekret neka se pročita u župi Domaljovac, Tišina, kao i kanonsko osnovanoj župi Grebnice, dana 20. lipnja 2010. godine.

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Dostavlja se :

1. Župnom uredu Grebnice
2. Župnom uredu Domaljovac
3. Župnom uredu Tišina
4. Šamačkom dekanatu
5. Provincijalatu Bosne Srebrene
6. Arhivu

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA
ŽUPA SVETOGA IVANA KRSTITELJA UZDOL

POVELJA

U IME PRESVETOG TROJSTVA!

ZA:

ZA PONTIFIKATA PAPE IVANA PAVLA II.
NADBISKUPA VRHBOSANSKOGA MSGR. DR. MARKA JOZINOVIĆA
ŽUPNIKA DON STJEPANA DŽALTE
« U NEDJELJU DANA 20. LISTOPADA LJETA GOSPODNJEGA 1985.
NADBISKUP I METROPOLITA VRHBOSANSKI DR. MARKO JOZINOVIĆ, BOGU NA
SLAVU I NA ČAST SVETOM IVANU KRSTITELJU UZ UČESĆE BROJNIH SVEĆENIKA
I VJERNIKA, OVE I SUSJEDNIH ŽUPA POSVETI OVU NOVU ŽUPNU CRKVI NA UZDOLU,
ŠTO JE SA SVOJIM ŽUPNIKOM DON STJEPANOM DŽALTOM POD NADZOROM ING.
TVRTKA KOVAČA RADOM I PRILOZIMA ŽUPLJANA I DOBROTVORA SAGRADIŠE
ŽUPLJANI ŽUPE UZDOL »

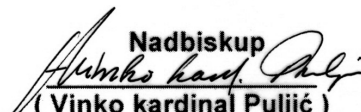
A ZA:

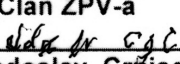
ZA PONTIFIKATA PAPE BENEDIKTA XVI.
NADBISKUPA VRHBOSANSKOG UZORITOGA GOSPODINA VINKA KARDINALA PULJIĆA
ŽUPNIKA DON MILJENKA DŽALTE ŽUPLJANI ŽUPE UZDOL SVOJIM PRILOZIMA,
DOBROVOLJNIM RADOM, PRILOZIMA ISELJENIH ŽUPLJANA I DAROVA
DOBROČINITELJA POD NADZOROM I PROJEKTOM FRA ANTE - BRANKA PERIŠE
OBNOVIŠE NOVU ŽUPNU CRKVI I SAGRADIŠE NOVI OLTAR.
NOVOSAGRAĐENI OLTAR SA
MOĆIMA SVETOG VIKTORIAE MUČENIKA,
MOĆIMA IZ STARE ŽUPNE CRKVE (1925).
NA BLAGDAN TIJELOVA 3. LIPNJA 2010., POSVETIO JE
UZORITI GOSPODIN VINKO KARDINAL PULJIĆ,
NADBISKUP I METROPOLITA VRHBOSANSKI.

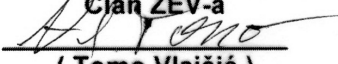
Župnik Uzdotski

(Don Miljenko Džalto)

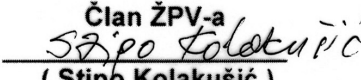
Nadbiskup

(Vinko kardinal Puljić)

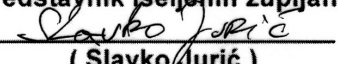
Član ŽPV-a

(Radoslav Crnjac)

Član ŽEV-a

(Tomo Vlajčić)

Član ŽPV-a

(Kazo Zelenika)

Član ŽPV-a

(Stipo Kolakušić)

Predstavnik iseljenih župljana

(Slavko Jurić)

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Brzovav Svetom Ocu sa Susreta svećenika BiH

Kupres, 2. lipanj 2010

Biskupi i svećenici, okupljeni 2. lipnja na Kupresu na Susretu svećenika Bosne i Hercegovine, uputili su brzovav papi Benediktu XVI. koji prenosimo u cijelosti:

Sveti oče!

Na svršetku Svećeničke godine, koju je Vaša Svetost najavila lani na svetkovinu Presvetoga Srca Isusova, u povodu 150. obljetnice smrti svetoga župnika arškoga, zaštitnika svih župnika, prezbiteri, biskupijski i redovnički, koji djeluju u dušobrižništvu Crkve u Bosni i Hercegovini, svjesni da je

„svećenik ljubav Isusova Srca“, okupljeni na Kupresu na svome bratskom susretu i predvođeni svojim pastirima i poglavarima, da slave sakramente pomirenja i euharistije, da obnove svoja svećenička obećanja i izraze svoju potpunu vjernost Kristu, Sinu Božjemu, u Duhu Svetome, i njegovoj Crkvi, pod zaštitom Marije Djevice i Bogorodice, dok iskazuju Svetosti Vašoj osjećaje sinovske zahvalnosti i vjernosti mole apostolski blagoslov za sebe i za vjernike koji su im povjereni.

(kta)

Homilija biskupa Ratka Perića na Susretu svećenika BiH

Kupres, 2. lipanj 2010.

„Svećeništvo - dar i zadatak“

Na svečanom Euharistijskom slavlju u okviru Susreta svećenika Bosne i Hercegovine, 2. lipnja u župnoj crkvi na Kupresu prigodnu propovijed uputio je predsjednik Vijeća za kler Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. dr. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski.

SVEĆENIŠTVO - DAR I ZADATAK

Munus docendi - dar i zadatak poučavanja

Vratimo se za trenutak u Anatot, gradić blizu Jeruzalema, u godinu 626. prije Krista. Te naime godine, kažu stručne knjige, dođe Jeremiji riječ Gospodnja, koju čusmo u prvom čitanju (Jr 1,4-5. 17-19). Ni vanjske okolnosti, ni osobni i obiteljski uvjeti ne određuju nikoga da bude prorok. To je dar što Višnji nam Bog daje. Proroci Staroga Zavjeta dolazili su iz raznih sela i gradova, i društvenih klasa. Ono što im je svima zajedničko bilo jest uvjerenje da je Bog ušao u njihov život, da ih je osobno pozvao u svoju službu glasnogovornika. Bog će dati sadržaj, a oni izražaj. Tako proroci različito opisuju svoj poziv upravo jer se i poziv dogodio na razne načine. I nema nekoga sta-

ndardnog puta religioznoga iskustva. Mojsije je pozvan i poslan u osamdesetoj godini života (Izl 3,10 - Dj 7,34). Samuel je pozvan kao dječak u svetištu Šilu (1 Sam 3,4). Amos kaže da ga je Gospodin uzeo „od stada“ i od „divljih smokava“ (Am 7,15). Izaija opisuje kako mu je poziv došao dok je bio u Hramu u Jeruzalemu: „Koga da pošaljem? I tko će nam poći?“ Ja reko: „Evo me, mene pošalji“ (Iz 6,8). Ezekiel osjeća da ga je Božja ruka čvrsto pritisnula (3,14). Jeremija piše: „Dođe mi riječ Gospodnja“ (Jr 1,4). Govori čak o zavodjenju, i da se dade „zavesti“ (Jr 20,7). On iznosi nekoliko činjenica koje su svojstvene svakomu Božjem duhovnom zvanju:

Prvo, postoji u pozvanima neki osjećaj Božje blizine. Bog se, i bez ljudskoga znanja i molbe, uključio u život čovjeka da ga privuče u svoju uzvišenu službu. I upravo u tome trenutku kad se Bog oglasio u savjesti, život čovjekov poprima drukčije značenje. Jeremija shvaća tko je i koji mu je cilj života samo kada ga je Bog zaustavio na putu i osvijetlio njegovu tminu u kojoj je on čekao, napipavao i tražio smisao svemu.

Drugo: „Prije nego što te oblikovah u majčinoj utrobi, ja te znadoh“. Ovo Božje „znanje“ Jeremijine osobe dublje je od bilo kakve na-

še i najintimnije spoznaje koju imamo i o sebi i o drugome. Ovo Božje „znati“ jest savršeno znanje, od zamisli do ostvarenja, od začetka, od majčine utrobe, do svršetka, do konačne životne pobjede, sa svim ljudskim dogodovština, pa i „fukuribilijama“.

Treće: „Prije nego što iz majčina krila izađe, ja te posvetih“ – to će reći: ja te odvojih, u stranu te stavih, zapravo na svoju te stranu postavih, jer Bog je svet, kadoš, drukčiji i odijeljen od ljudi u svome nedostupnu svjetlu. Pozvanik se stavlja na stranu Božju, u službu Bogu, i poprima nešto od Božje biti ili naravi, odnosno ljubavi i spoznaje da to prenosi drugima.

Čvrto: „Za proroka svim narodima postavih te.“ Nije samo prorok za svoje ukućane, prijatelje, susjede i sunarodnjake, nego za sve narode. Bez obzira na tadašnje političke prilike Izraela, svaka odluka poduzeta u Jeruzalemu imala je svoga odjeka i u Asiriji i u Egiptu, kao uostalom i danas u svijetu. Prorok je Božji glasnogovornik, i njegov će glas dopirati do kralja babilonskoga i do faraona egipatskoga, daleko preko granica vlastitoga naroda. Bilo je u Jeremijino doba mnogo ljudi koji su željeli upotrijebiti Boga u svoje osobne ili narodne političke ciljeve. Jeremija je svjestan da je on prorok, službenik Boga, Gospodara svih naroda, i da se on mora usklađivati s Božjim zovom i voljom.

Nakon što je Bog čuo Jeremijin „da“, nastavlja *novim izazovom:* „Ti bedra svoja opaši, ustaj, pa ćeš im govoriti sve što ću tebi zapovjediti“ (r. 17). Budan budi i spreman za pokret. Ustaj i otvori usta da narode poučavaš što ću im ja preko tebe kazivati!

Ohrabrenje: Ne dršći pred njima, ne gubi živaca pred njihovom tehnikom i ljudstvom. Ako ti podlegneš i predaš se, sve je propalo, iznevjereno je veleposlanstvo i proroštvo, i riječ Gospodnja. Kad se susretneš s protivnicima, a bit će ih na svakom koraku, kao pijeska na obali morskoj, sa svim jadima i nevoljama, moraš nad njima junački izvojevati časnu pobjedu.

Obećanje: Oni će se boriti s tobom, ali te ne će nadvladati, jer ja sam s tobom. Borit će se dakle i religiozne i svjetovne strukture, jer diraš u njihove povlastice i stolice, i kakva god bila opozicija i agresija, ne će nadvladati, ti ćeš pobijediti, jer je pobjeda u Božjim rukama. Jeremija se u životu najeo kruha tjeskobe i napio vode nevolje kroz 40 godina prorokovanja i

poučavanja. Doživio je nerazumijevanje, zlostavljanje i progon, pa i od braće i ukućana svojih, i od svoga naroda i od drugih. Ali nije duhom kapitulirao. Ustrajao je s još žarčim plamom služiti Gospodu.

Kakvo onda čudo da narod i apostoli na Isusov upit u Cezareji: „Što govore ljudi tko je Sin čovječji?“ (Mt 16,13), odgovaraju: jedni da je Krstitelj, drugi Ilija, treći Jeremija. Veličanstvena trojka u očima ljudi: Ivan, Ilija, Jeremija. Ali je Isus kao Krist, Pomazanik Božji i Sin Boga živoga, za nebo uzvišeniji i od najvećih!

- Evo i našega duhovnoga zvanja u 20. i 21. stoljeću. Bog nas poziva od poljskih i gorskih pastira za duhovne pastire ne samo svomu narodu nego i drugim narodima. Pa i jesmo li raspoređeni među narodima ne samo u ovoj zemlji nego i u svijetu? Poziva nas iz zemaljskih vinograda u vinograd Gospodnji da ga obrađujemo i rod donosimo. I da u tome vinogradu, gdje je Krist trs, a mi loze, ostanemo u njemu, svjesni da bez njega ne možemo učiniti ništa. Poziva nas na svoju stranu, stavlja nas i oprema u borbu s oporbom koja se protivi Putu, Istini i životu. Ohrabruje nas da ne podlegnemo zavodljivosti svijeta, nego da upotrijebimo sav svoj razum i znanje kako bismo obrazložili nadu koja je u nama, odani Bogu, dosljedni svomu zvanju i vjerni službi poučavanja. Božjoj mudrosti treba podvrgnuti svjetovnu mudrost i znanje. I ne će izostati konačna pobjeda, jer On je s nama.

Prošlih je tjedana objavljena poruka jednoga disidentskog teologa koji se svojim otvorenim pismom obraća ne svećenicima, nego biskupima svijeta, kao neki suvremeni antipapa svojom „enciklikom“, udarajući osobito na Papinu ulogu, službu i reformu. On nabraja kako su mnoge šanse Crkve prokockane, kako je Papa imenovanjem reakcionarnih biskupa osnažio protukoncilске snage u Crkvi; kako su desetine tisuća svećenika napustile svoju službu, ponajviše zbog zakona o celibatu, pomladak se duhovnih zvanja smanjio, sve je više praznih crkava i sjemeništa, istupi se iz Crkve nižu. I tako. Treba priznati da su vidljivi takvi određeni trendovi u pojedinim dijelovima Crkve. Samo kako se taj suvremeni prerušeni i zloguki prorok ne pita koliko je on, i njemu slični, pridonio svojim protucrkvanim i razornim pisanjem, stavlajući sve u pitanje, pa i

u samom naslovu svojih brojnih knjiga, a svjetski ga mediji na svojim krilima reklamirali u njegovoj anticelibatarnoj, antipapinoj, anti-crkvenoj misiji. On svojim djelima nije samo zavodio mlade naraštaje nego i one druge; razvodnjavao kršćanstvo; sijao loše sjeme po njivi Gospodnjoj. Crkva ga je još prije dvadeset godina prepoznala, i oduzela mu naslov i službu „katoličkoga“ teologa. I što bi to on danas imao reći katoličkim svećenicima i biskupima? Sada se dao u akciju da biskupe indoktrinira kakvu bi trebali izvoditi reformu u Crkvi. Reformu da, ali samo ne takvu kakvu on, sa svojim istomišljenicima, predlaže. Ni crkveno, ni teološki, ni etički. Hoćemo obnovu duha i reformu u kontinuitetu dvotisućljetne povijesti živoga organizma Crkve, kako je zamišlja Benedikt XVI., namjesnik Kristov na zemlji, uz asistenciju Duha Božjega, na slavu Oca nebeskoga. Oni koji su vjerni Božjemu zvanju – biskupi, svećenici, redovnici, vjernici – ne će dopustiti da budu „nejačad kojom se valovi poigravaju i koje goni svaki vjetar nauka u ovom kockanju ljudskom, u lukavosti što put krči zabludi“, nego će, istinujući u ljubavi, poraditi da sve uzraste u Krista, koji je Glava Tijela Crkve, promičući svoj rast na saziđivanje u ljubavi (Ef 4,14-15). Takva nam reforma i obnova treba!

***Munus sanctificandi - dar i zadatak
posvećivanja***

Evo nas na novozavjetnom pozivu na svećeništvo. U ovom čitanju iz poslanice Hebrejima (5,1-6) ima nekoliko bitnih elemenata svećeničke službe:

Prvo: „Svaki, naime veliki svećenik, uzet između ljudi, postavlja se na korist ljudima u njihovu odnosu s Bogom“. Sve je identično starozavjetnomu proročkom pozivu: „ja te posvetih“, odvojih, a ovdje: „uzet između ljudi“.

Drugo, zašto je uzet između ljudi? „Da prinosi i darove i žrtve za grijeh“. Koje grijeh? Prema Starom Zavjetu, za grijeh neznanja, nesvojevoljne, nesvjesne, impulzivne i strastvene. Žrtve za takve grijeh uspostavljaju prekinuti odnos s Bogom. A ako „svojevoljno grijehimo pošto smo jasno upoznali istinu, ne preostaje nam više žrtva za grijeh“ (Heb 10,26), tumači pisac poslanice Hebrejima. To

znači: žrtva oprašta grijeh za koje se čovjek kaje. A neraskajan i drzak grješnik nije ni sposoban primiti oprostjenja. Svećenik je uzet između ljudi, ali ostaje jedan od njih, pod poklopcem grijeha: „On može primjereno suosjećati s onima koji su u neznanju i zabludi, jer je i sam zaogrnut slabošću“ (5,2). Primjereno suosjećati - metriopathein, condolere – „biti blag“ prema njima, ali strog prema sebi, grješniku. Svećenik, koji je povezan s ljudima u životnom prognaničkom zavežljaju, prikazuje žrtve u prvome redu za sebe, za svoje grijeh, pa onda za grijeh drugih. U tome prikazanju Krist, veliki i jedini svećenik, neizmjereno nadilazi svakoga zemaljskog svećenika, jer on je bez grijeha i prikazuje sama sebe Ocu nebeskomu za grijeh svega svijeta.

Treće: „I nitko ne prisvaja sebi te časti, nego ga poziva Bog baš kao Arona“. Tako ni Gospodin Isus nije sam sebi dao tu velikosvećeničku čast, nego onaj koji mu reče: Ti si Sin moj, danas te rodih. Svećenička služba nije profesija, još manje karijera, nego razgovijetno pozvanje i konkretno poslanje da se sam posvećuje i da druge posvećuje. To mu i ime kaže - svećenik, posvećenik!

- Upravo zato što je uzet između ljudi, što je poveznica čovjeka i Boga, što je uvjeren u istinitost Isusove riječi: „Ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas“ (Iv 15,16), svećenik će preko tjedna, poput svetoga župnika arškoga, biti u društvu i prijateljstvu s Kristom, pred njegovim svetohraništem, u molitvi za sebe i za druge, u prouci njegove božanske riječi, a kada dođe zapovjedni dan, imat će što reći narodu, koji je cio tjedan u radnom odijelu, na njivi, u vinogradu, kod ovaca, u tvornici, u znoj i prašini. Ljudi očekuju od svećenika utjehu Božju! Utjehu i riječju i djelom. Ne samo da narodu kazuje pravi nauk, nego ga Bogu prikazuje i posvećuje Kristovim sakramentima: krstom Presvetoga Trojstva, potvrdom Duha Svetoga, pomirenjem s Ocem nebeskim, euharistijom Krista Gospodina. Za svećenika nema veće utjehe nego kada vidi da mu sva župa svetkuje dan Gospodnji, da mu učenici rado dolaze na vjeronauk, da zaručnici sklapaju brak u Crkvi i osnivaju mlade i zdrave obitelji, da se mladići i djevojke odazivaju za duhovni poziv, da mu vjernici napreduju u svetosti po molitvi, krjepostima i dobrim djeli-

ma. Morali bismo uvijek imati u vidu da ti ljudi neumorno rade i da svojim radom i nas hrane. Pa ako nas hrane kruhom svagdanjim, imaju pravo od nas očekivati da ih hranimo Božjom riječju i primjerom dosljedna svećeničkog života.

Munus gubernandi - dar i zadatak upravljanja

Za Isusa čusmo da je „propovijedao Evanđelje Božje“ (Mk 1,14-20), Radosnu vijest, blagovijest: Evanđelje istine (Gal 2,5), nade (Kol 1,23), mira (Ef 6,15), obećanja (Ef 3,6), spasenja (Ef 1,13). I govorio je: Obratite se - *metanoete* - promijenite svoju pamet, opametite se, ne kajte se samo zbog posljedica grijeha, nego zbog užasa grijeha kao takvoga. I vjerujte Evanđelju!

Što su pozvanici bili u trenutku poziva? – Nadničari. Kad je Isus je odlučio oblikovati svoju zajednicu kao apostolski kolegij, započeo je od običnih ribara, ratara, radnika. Nisu to ljudi s fakulteta, iz prosvjetnih sredina, ili imućnijih obitelji, nego pučani svakidašnjice.

Što su radili kad ih je Isus pozvao? - Lovili ribu i krpali mreže. Onoga je pozvao ispod njegove smokve. Onoga s njegove carinarnice. obavljali su običan dnevni posao. Kao što je Bog pozvao Amosa iz divljih smokava, tako je učenike pozvao od riba i od mreža.

Zašto ih je pozvao? – Da ga prate. On je skupo Dvanaesticu da budu s njim i da s njima osvaja svijet za kraljevstvo nebesko. Da idu za njim, ne ispred njega, da ga slijede u govoru i tvorcu, u istini i ljubavi. Da od njega uče kako se ljudima upravlja i raspravlja, da im povjeri konkretne zadaće. Da ih učini ribarima ljudi. Kao da im kaže: „Učenici, jeste li vidjeli kako je teško uloviti ribu?“ - Jesmo. „Eh, milijun puta je teže uloviti ljudsku dušu za kraljevstvo Božje!“ A pri tome nije u pitanju što učenici mogu učiti i učiniti, nego što Isus može učiniti od njih i s njima u ovome svijetu. Nije ih dakle pozvao da akademski i teoretski razrađuju filozofske i etičke sustave, nego da njegovim hode stazama. U progonu i zlostavljanju, na Križnome putu i u raspeću. Ali on u uskrsnuću, a učenici u nadi uskrsnuća!

- I mi smo, braćo, dozvani s raznih strana, gora i jezera, u svećeništvo. I nitko se ne može smatrati dostojnim tolikoga i takvoga dara.

Koliko god to bila Božja inicijativa i odluka, a naš pristanak i suradnja, činjenica je da duhovna zvanja niču iz obitelji koje djecu vole i odgajaju, u kojima se Boga poštuje i ponizno moli, Gospin zagovor krunicom prosi, sakramenti primaju, Božje zapovijedi opslužuju i odvažno se protiv svjetovne struje bori. Sveti župnik arški sve je vlastitim primjerom potvrđivao i pozivao.

- „Podaj svome sluzi pronicavo srce da može suditi tvom narodu, razlikovati dobro od zala, jer tko bi mogao upravljati tvojim narodom koji je tako velik“ (1 Kr 3,0), moljaše Boga kralj Salomon na početku svoje kraljevske uprave. Bogu se svidjela ta molitva i dao mu je obilje mudrosti svoga Duha. Eto to nam treba kao svećenicima i biskupima u upravljanju narodom: pronicavo srce! Da znamo razumno presuđivati između pravde i nepravde – i slijediti put pravednosti, štiti nepavedno tlačene, sirote i nejake; razlučivati dobro od zla - dobro činiti, a zla se kloniti.

Zahvalni smo Svetom Ocu Benediktu XVI., koji je proglasio ovu Svećeničku godinu. Pratio nas je svu godinu, iz tjedna u tjedan, svojim očinskim porukama, govorima, pismima. A možda se nije nikada naslušao tolike medijske vike zbog nekih prezbiterških bludorija kao ove godine. Neka nam oprost! Stoga ova je Svećenička godina i svima nama poziv na temeljit ispit svećeničke savjesti i ozbiljna opomena da se progledamo u ogledalu Božjega milosrđa, ali i Božjih zahtjeva i svojih prezbiterških obećanja. Ispitajmo sebe koliko smo ostali privrženi svomu pozivu i poslanju - vjerni Kristu, vjerni svećeništvu. Ostavimo grješne mreže i veze na morskome žalu ovoga svijeta! Neka nas od njih Krist svojom božanskom ljubavlju zauvijek rastavi i k sebi privuče! Neka nam on, veliki Velesvećenik, vrati izvorno svećeničko srce i lice, koje je i blačeno i ranjeno! Neka ljudi na tome licu svakodnevno gledaju tragove Božje prisutnosti! Bog upravo danas, možda više nego ikada prije, od mene i od tebe traži da budemo suvremeni Jeremija, poslušan i odvažan; da vjerujemo što poučavamo, da naviještamo što vjerujemo, a da činimo što vjerujemo i propovijedamo.

Svećeniče Kristov! Hvala ti za svaki trenutak tvoga svećeničkog služenja Bogu i njegovoj Crkvi, za tvoju molitvu i patnju. Neka te pr-

ožima svijest da si Božji svećenik puna 24 sata na dan. Ako ti nitko ne oda priznanja za tvoje odano služenje Crkvi, Bogu i rodu, budi osnažen Božjom prisutnošću i moli Oca nebeskoga da ti on uzvrati u tajnosti tvoga bića. Budi ustrajan na svome svećeničkom putu. Na njemu ne možeš biti sam. Potrebna je Božja pomoć; što-

više, Pavle, dosta ti je moja milost, jer se tvoja slabost u mojoj snazi usavršuje (2 Kor 12,9).

Bože, molimo te za sve svećenike naše Crkve, blagoslovi ih svojom božanskom snagom i dobrotom, pod okriljem zaštitnice i majke naše Blažene Djevice Marije. Amen!

Dr. Anto Orlovac: Svećenik - radostan molitelj i navjestitelj Božje riječi

Meditacija na svećeničkom hodočašću na Kupresu, 2. lipnja 2010.

Na Susretu svećenika Bosne i Hercegovine, održanom 2. lipnja u župnoj crkvi Svete Obitelji na Kupresu, prigodnu meditaciju izrekao je član Vijeća za kler Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. dr. Anto Orlovac, generalni vikar Banjalučke biskupije.

Srdačno vas pozdravljam braćo svećenici, „neprocjenjivi daru Božji za Crkvu i čovječanstvo“ na ovom našem svećeničkom hodočašću na kraju Svećeničke godine, na čelu s našim Ordinarijima, mjesnim i redovničkim, osobnim. Oslovljavam vas riječima Sv. oca Benedikta XVI. iz njegova apostolskog pisma kojim je prije godinu dana proglasio Svećeničku godinu. Evo nas zajedno, braće po milosti svetoga reda, iz cijele BiH: i redovnika i dijecezanskih svećenika u zajedničkoj molitvi, duhovnoj obnovi i druženju. Pridružila su nam se i braća iz Kotorske biskupije u Crnoj Gori. Radujem se veoma ovome susretu i zahvaljujem organizatorima na prilici da malo zajedno s vama danas razmišljam o našem svećeničkom poslanju. Ovo sam izlaganje naslovio: „Svećenik – radostan molitelj i navjestitelj Božje riječi“. Učinit ćemo to u tri koraka: osvrnut ćemo se na prošlost, pogledati sadašnjost i usmjeriti pogled na budućnost.

1. Naša prvotna revnost

Svećenička godina ide svome kraju. Na više naših skupova, duhovnih vježba i obnova, korona i rekolekcija, ali i svaki osobno, malo smo propitivali svoj vlastiti svećenički identitet. Upravo je to Papa želio od ove Svećeničke godine: da preispitamo i učvrstimo svoj svećeni-

čki identitet, da se obnovimo u vjernosti Kristu i svome poslanju, da produbimo svoju revnost. Evo Sv. otac je na svome hodočašću u Fatimu 13. svibnja o. g. molio posebno za nas svećenike da ljubimo Isusa i da u Njega upiremo svoje oči, te da nas povjeri Marijinoj majčinskoj zaštiti, što je i učinio pred izloženim Presetim (Glas koncila, br. 21, od 23. svibnja 2010., str. 7) uz veliko mnoštvo vjernika. Tako ćemo danas biti povezani s Papom i po toj njegovoj molitvi za nas (a valjda i našoj za njega!) i po sudjelovanju apostolskog Nuncija u ovom našem hodočašću.

Nedavno smo završili Vazmeno vrijeme u kojemu smo u časoslovu čitali poruke iz knjige Otkrivenja. Poruke su to Onoga „koji drži sedam zvijezda u desnici“ a upućene su „anđelu Crkve u Efezu“ (Otk 2,1), a ti mjesto Efeza upiši ime svoje župe (Sarajevo, Mostar, Banja Luka, Tuzla, Široki Brijeg, Tolisa, Trebinje, Livno, Kupres...). Baš mi se taj tekst čini dobrim polazištem za našu meditaciju. I na nas se odnosi ono što čitamo u knjizi Otkrivenja. Bog zna naša djela, naš trud i postojanost našu (usp. Otk 2,2), zna i što smo podnijeli za Njegovo ime i da nismo smalaksali. Braćo, kako da ovdje ne prepoznamo sami sebe i svoju situaciju. Trudili smo se, djelovali, nastojali biti ustrajni i postojani, unatoč svim preprekama. A bilo ih je svih vrsta. Ako smo u tome Božjim darom uspjeli, smijemo biti radosni i ponosni. To može biti snažan poticaj za naše buduće djelovanje. A ono nije završeno dokle god smo živi. Netko je upitao mudra duhovnog savjetnika: „Kako znati kad sam završio svoju zadaću?“ On je

odgovorio: „Ako si živ, još je nisi završio“.

Ali, Bog zna i nešto što nerado čujemo i teško sami sebi priznajemo: naime, da smo „prvu ljubav svoju ostavili“, pa nas poziva da se „*obratimo i činimo prva djela*“. Ima još nešto što nam nije drago čuti, naime, da će u protivnom „*doći i ukloniti naš svijećnjak s mjesta njegova*“ (usp. r.3-5). Nije to prijetnja, to je opomena: ugašena svijeća ne može stajati ondje odakle ima dolaziti svjetlost.

Divno je, ako smo tijekom svoga svećeničkog vijeka trpjeli i izgarali za Boga i svoj narod. Mi stariji znamo koliko je u komunističko doba trebalo revnosti i vjernosti, kao bogoslov doći do oltara (osobito u vojsci), ali i kasnije, ostati vjeran i postojan unatoč svim vrstama šikaniranja; neki su i zatvor okusili, i postojani ostali! A nije to bilo tako davno. Još samo prije četvrt stoljeća za vjernost Kristu išlo se u zatvor. Koliko znam posljednji katolički svećenik u BiH kojega su komunisti nedužno osudili bio je pok. mučenik vlč. Filip Lukenda 1986. Devet godina kasnije, 1995., na istom mjestu podnio je i mučeničku smrt, zajedno sa sestrom Cecilijom Grgić. Divni su to primjeri vjernosti.

I nešto mlađa naša subraća doživješe, zajedno s nama starijima, najnoviji rat, puno podniješe i postojani ostaše. Mislim da se bez lažne skromnosti, može reći da su Katolička Crkva i svećenici u našem hrvatskom narodu, općenito govoreći, osvjetlali svoj vjernički i svećenički obraz. Nadamo se da će nam „Onaj sa sedam zvijezda“ jednom reći: „*Znam djela, trud i postojanost tvoju i da nisi smalaksao*“. Velik je to dar Božji, i na to smijemo biti ponosni, i, svakako, Bogu zahvalni. Ali na lovorikama se ne spava.

Nisu li teret dana i žega života, braćo, pomalo ohladili našu revnost, nismo li se umorili, jer vidimo da se nije ostvarilo sve ono oko čega smo se trudili i za što smo bili spremni trpjeti? Zar nas ne sablažnjavaju zli primjeri nekih svećenika koji su teško iznevjerili svoje poslanje i postali velika sablazan onima kojima su bili poslani; štoviše učinili im tešku nepravdu i gotovo nepopravljivo zlo? Zbog toga nas se sve trpa u isti koš, napadaju nas mediji ne štedeći, i još podosta dodaju. Sada je to još tamo negdje u svijetu. A tko kaže da sutra ne će i ovdje kod nas krenuti. Nismo li ponekad razočarani i od svojih vjernika, i od subraće

svećenika, i od poglavara? I nismo li se u svom jadu okrenuli sami sebi? Nismo li dakle „*prvu ljubav svoju ostavili*“?

I nama je upućen onaj poziv da se „*obratimo i činimo prva djela*“. Braćo, Svećenička mi se godina čini prikladnim vremenom da se malo prisjetimo te svoje prve, prvotne, revnosti. Možda bismo to mogli učiniti tako da se u mislima vratimo u svoje mladomisničke dane. Svim konkretno: sjetimo se samo svoga svećeničkog gesla koje smo s toliko pomnje i ljubavi birali i stavili na svoju mladomisničku sličicu kao program svoga djelovanja. Možemo malo razmisliti što smo od toga ostvarili. Sjećam li se toga i danas, ili sam to već davno zaboravio, ili samo odmahnem rukom: „Ah, bio sam mlad i naivan.“ (Možda bi nas jedna sličica s naše mlade mise u časoslovu na to podsjetila svaki dan!). I molimo za ustrajnost do kraja.

2. Što nam je i kako danas činiti?

U čemu nam se valja obraćati? U onomu što činimo. A što nam je činiti? Svakako su dva osnovna zadatka svećenika: moliti i navješćivati. Svećenik je prije svega molitelj i učitelj molitve. To je prvi stup svećeničkog života. A molimo li? Možda se ispričavamo poput nekih naših vjernika na ispovijedi: „Nemam vremena moliti“. To bi bilo kao kad bi učenik rekao da nema vremena učiti, student da nema vremena studirati, a radnik da nema vremena raditi. To nam je osnovno poslanje i, ako hoćete, „posao“. A toliko smo puta iskusili: bez toga i sva naša druga djelatnost gubi smisao. Nedavno nas je Sv. otac Benedikt XVI. pozvao da imadnemo hrabrosti uzeti si vremena za molitvu i ne smatrati to izgubljenim vremenom. Uzeti, i to na prvom mjestu, a ne ako nam ostane. Velika je odgovornost duhovnika, u tome duhu odgajati sjemeništare i bogoslove. Ako im je već tu teško moliti, bolje je da dalje ne idu: napraviti će više štete nego koristi i sebi i Crkvi. A kako učimo druge moliti? Onako kako i mi molimo. Krasno je u nekim crkvama čuti kako vjerni puk skladno moli, pjeva, sudjeluje u misnom slavlju. To je redovito tamo gdje tako isto skladno, sabrano, smireno i pripremljeno to čini i svećenik na oltaru. Braćo, svete nam je stvari sveto činiti. To više odgaja nego puno riječi.

Drugi stup svećeničkog života je

navješćivanje Božje riječi. Znamo da je mnogo vrsta navješćivanja: počevši od misnih homilija, preko katehizacijskih pouka, priprema na sakramente (zaručnika, krštenika, roditelja), do razgovora uz na pr. sakrament pomirenja ili pohod bolesnika i sprovodnih nagovora. I opet, kako često za to „nemamo vremena“. Pa nam se propovijedi znaju katkada svesti da (loše) prepričamo evanđeoski odlomak, pri čemu ponekad izbjegavamo Pavlova čitanja (težak je, ne će to svijet razumjeti!) ili čak starozavjetna (kakve to veze ima s mojom župom?) i ponovimo nekoliko „svetih fraza“, koje naši vjernici već unaprijed znaju. Vjernik ponekad na kraju ne zna ni jednu ideju, čak ni temu, o čemu smo propovijedali, ako baš nismo galamili kako se oni ne brinu za crkvu, ili možda nisu dali svoj doprinos za naše uzdržavanje. Ako vjernik nakon nedjeljne mise ne može sa sobom ponijeti ni jednu ideju koja će ga pratiti, onda propovijed nije valjala. A nije valjala jer se nismo spremili. Blagopokojni kard. Kuharić je dugo propovijedao, a nismo imali takav osjećaj kad smo ga slušali, jer je govorio pripremljeno, iz duše, promeditirano, spremno uz molitvu. Treba paziti i na lijep izričaj, ali Duh Sveti je onaj koji i nama nadahnjuje misli i koji potiče vjernike. Za to ga valja moliti. Poznato je da je sluga Božji Ivan Pavao II. svoje enciklike i druge dokumente uglavnom pisao u kapelici, zapisujući uz molitvu.

Navještaj bi trebao pratiti životni primjer. Podsjetimo se onoga što nam je rečeno na đakonskom ređenju, kad nam je biskup pružio Evanđelistar i rekao: „*Primi Kristovo evanđelje kojemu si postao navjestitelj. Nastoj vjerovati što pročitaš, učiti što uzvjeruješ, živjeti što učiš.*“ Vjerovati, učiti, živjeti, to je svećenikova trilogija. U njoj je sve rečeno. To je zapravo sav sadržaj svećenikova života.

3. Što nas čeka u budućnosti?

U ovoj Svećeničkoj godini želimo obnoviti svoju revnost za budućnost koja je pred nama. Razborito je upitati se: kakve će biti okolnosti u kojima ćemo sutra djelovati, kakva će biti vremena. Dobro je biti spreman na ono što nas čeka. Nitko od nas nije prorok koji to unaprijed vidi, ali sjećajući se onoga što je bilo i osvraćujući se na vlastito životno iskustvo, možemo

slutiti ono što dolazi.

Neke se stvari već jasno naznačuju. Ne želimo ni sebe ni vas plašiti, niti širiti pesimizam, jer on može biti i izraz nevjere, ali ne idemo ususret baš laganim vremenima. Svećenik pesimist, mislim da je to protuslovlje u sebi. Ali biti optimist ne znači lebdjeti iznad zemlje, biti nerealan, jer to dovodi do frustracija, nego: unositi smisao, vedrinu i pouzdanje u svaku priliku života, i to ponajprije u one teške. Koga će oduševiti svećenik koji stalno kuka, nikad nije zadovoljan? Bez oduševljenja nitko se ne pokreće. Sretan svećenik usrećuje ljude oko sebe; nezadovoljan samo nezadovoljstvo donosi. Da i ne kažemo da smo najčešće nezadovoljni s drugima, koje bismo rado mijenjali, ali ne i sebe. Kad bismo barem bili malo nezadovoljniji sami sobom i sebe mijenjali, i svijet bi se promijenio, ili bismo ga mi drugačijim vidjeli!

Znamo da Crkva ne može bez trpljenja i progona. Ni u jednom razdoblju povijesti. Crkva u našem hrvatskom narodu to je imala prilike iskusiti još od turskih vremena do upravo završenoga stoljeća. Među brojnim drugim žrtvama, toliko je naše subraće svećenika. I u Drugom svjetskom ratu i poraću, ali i u „tenkovskoj demokraciji“ potkraj stoljeća. Danas su metode progona profinjenije, suptilnije. Ne ide se baš donom, kao nekoć komunisti. Izvrsno je to okarakterizirao kard. Bozanić u propovijedi na misi za pok. predsjednika Tuđmana u zagrebačkoj katedrali 10. prosinca 2009., kad reče da „*se melodija komunističke ideologije nastavila svirati, ali drugim instrumentima*“. (Glas Koncila, br. 51-52, 2009, str. 11).

Sada se orkestrirano ide na ocrnjivanje, uništenje dobra glasa svećenika i Crkve kao cjeline, i povjerenja vjernika u svećenike, naglašavajući mane svećenika i razvlačeći nas po medijima, često bez mogućnosti da se obraniš. Optuže te, ocrne u medijima danima, a ako uspiješ dokazati nedužnost, to više nikoga ne zanima. Ili se objavi neka sitna usputna notica, ili još češće ništa. Ali ne bojmo se: nitko nas ne može toliko ocrniti, koliko mi sami sebe. Htio bih ovdje istaknuti jednu svijetlu zraku: upravo jučer, 1. lipnja, bila je na ATV jedna emisija u kojoj je jedna pravoslavna vjernica, novinarka i televizijska urednica postavila pitanje: kako to da su se napadi na samoga papu

Benedikta XVI. i na katoličke svećenike intenzivirali upravo u vrijeme kada je Papa proglasio Svećeničku godinu. Pravoslavna vjernica brani Papu i katoličke svećenike. Hvala joj. Ali ne trebamo se brinuti braćo. Ne dadnemo li povoda, ljaga će pasti na onoga tko je baca. Svidjela mi se misao: «Govori li tko loše o tebi, neka mu bude. Ali ti živi tako da mu nitko ne vjeruje.» (grafit). Najvažnije je ipak kakvi smo mi i kakvu sliku o svećeniku dajemo.

Drveni kalež i zlatni svećenici

Don Anto Baković, koji je odležao ukupno deset godina robije: najprije četiri kao bogoslov, a zatim još šest kao mlad svećenik, u zatvoru je kao svećenik znao potajno služiti sv. misu, i to u drvenom kaležu. Taj mu je kalež napravio jedan robijaš kao posudicu za sol, kako ga je on zamolio, a on nije ni znao da mu je zapravo napravio kalež. Tada se sjetio izvrsne misli koju je svojedobno iznio njegov đakovački duhovnik Ćiril Kos, kasniji đakovački biskup, kad je usporedio mučenička vremena prve Crkve i mlak život svećenika i vjernika u bogatim zemljama Zapada. Rekao je da je razlika između ta dva vremena „u tome što su u prvim kršćanskim vremenima svećenici bili zlatni a kaleži drveni, a danas su na slobodnom Zapadu kaleži zlatni, a svećenici drveni“. On zapisa i da je cilj koncil htio poseb-

no obnoviti svećenike: „Obnova se trebala dogoditi na način da svećenici budu zlatni pa makar nam kaleži bili drveni“ (A. Baković, Batinama do oltara, Zagreb, 2009, str. 278). U Svećeničkoj godini na mjestu je, braćo, da se upitam: jesmo li drveni ili zlatni svećenici.

I još nešto, brate svećeniče! Nismo izolirani individualisti, nismo konkurenti jedni drugima, mi smo braća, činimo jedno svećeničko bratstvo. Podjela u Crkvi i tako imamo previše. Naša je snaga u našoj povezanosti s Isusom, ali i međusobno. Svi mi jedni na druge utječemo svojim primjerom (i u pozitivnom i u negativnom smislu), ali i svojom povezanošću u molitvi. Starija su naša subraća znala završavati svoja pisma jedan drugomu poticajem: Oremus pro invicem! Molimo jedan za drugoga! Nije to suvišno. To je zapravo ono kad jedni drugima kažemo: „želim ti svako dobro“, ali to iznesemo pred Boga, sigurni da će se i ostvariti.

A sve što činimo, činimo radosno! I ovdje vrijedi ona da Bog ljubi radosna darivatelja. Darivati možemo materijalna dobra, ali i sebe same. Tako se Bogu i čovjeku služi na pravi način. Upravo smo tako molili u Zbornoj molitvi prošlog, osmog tjedna kroz crkvenu godinu „da živimo u miru te radosno i slobodno tebi (Bogu) služimo“. Vama i sebi upravo to želim.

Mons. dr. Anto Orlovac

Ispit savjesti

Na susretu svećenika BiH (Kupres, 2. 6. 2010.)

Nebeski naš Oče, ti si prebogat milosrdem,
i ti najbolje poznaješ moje srce.
Znaš koliko te želim ljubiti i služiti ti
u tvojoj Crkvi i tvome narodu.
Također znaš koliko sam slab
i kako mi je teško živjeti ponizno i skromno,
u poslušnosti, siromaštvu i čistoći,
u vjeri, nadi i ljubavi,
u vjernosti i postojanosti.
U pripremi za sakrament pomirenja,
što ga je svojoj Crkvi ostavio tvoj Sin,
Gospodin naš Isus Krist,
molim te, pošalji Duha Svetoga
da prosvijetli moj um,

da spoznam svoje mane, grijeha i propuste.
Neka mi Tvoj Duh prožme duh, dušu i tijelo
da se iskreno pokajem
što uvrijedih tebe i što ranih Crkvu,
da dostojno i potpuno ispovjedim sve svoje grijeha
i primim tvoj oprost i snagu.
To te molim po Kristu Gospodinu našem.
Amen.

Uzoriti oče Kardinale,
preuzvišeni oci biskupi,
draga braćo svećenici!

Don Anto Orlovac je u svom razmatranju

iznio sve bitne elemente naše svećeničke službe, koje moramo imati u vidu prigodom pripreme za sv. ispovijed. Pa ipak, zadržimo se još nekoliko trenutaka na ispitu savjesti!

Svima nam je jasno da je ljubav prema Bogu i čovjeku – onako kako je Krist nas ljubio – temeljni, vrhovni i sveobuhvatni zakon kršćanskog morala. Jesmo li živjeli u skladu s tim zakonom?

Nama je u našim propovijedima uvijek lakše moralizirati, nego naviještati Krista i njegovu radosnu vijest spasenja.

Svjesni smo da smo svi grešni ljudi, ali jako nas uznemiri i povrijedi svaki spomen naše grešnosti. Zašto?

Znamo dobro da što je neki čovjek bolji, savršeniji i svetiji, to je svjesniji svoje grešnosti i to se bolje, dublje i iskrenije kaje – i obratno: što je gori i nesavršeniji, to manje zapaža svoje grijeh, to se manje kaje, i to više traži tuđe pogreške i razglasuje tuđe mane.

Po tome možemo najlakše prepoznati s kakvim ljudima imamo posla, ali također i kakvi smo mi sami.

Svećenik sam. Bog me predodredio, izabrao i pozvao između ljudi i posvetio me da služim Njemu u povjerenim mi ljudima.

Jesam li bio svjestan svoga predodređenja, izabranja i poziva ne samo u službenim nastupima nego i u svagdanjem životu i radu, u privatnim razgovorima i neslužbenim nastupima?

Jesam li djelovao u skladu sa sviješću da je Božji dar sve što jesam, što znam, što mogu i što imam – ili sam se postavljao kao da sve to meni pripada po prirodi ili mojom zaslugom?

Jesam li bio Bogu zahvalan ne samo u molitvi, nego i uopće u životu, za sve njegove milosne darove – pa i za one koji me obvezuju na žrtvu i samozataju?

Jesam li čovjek molitve, koji ne moli tek zato da ispuni zakon i obvezu, nego iz ljubavi i zahvalnosti prema trojedinom Bogu, prema Majci Božjoj, svetim anđelima i cijeloj Crkvi u nebeskoj slavi?

Nisam li katkada podcjenjivao usmenu molitvu kao uzaludno ponavljanje istih riječi, pa je zato i zanemarivao?

Nisam li u molitvi čitao liturgijske tekstove rastreseno i bez razmišljanja, pa tako i njih obezvrjeđivao?

Koliko sam vremena dnevno svjesno i dosljedno posvećivao molitvenom čitanju Božje riječi, razmatranju i meditaciji?

Nisam li i od toga olako odustajao zbog manjka sabranosti i zbog pretpostavljanja vidljivih, opipljivih i mjerljivih aktivnosti molitvi, čiju je vrijednost teško procijeniti?

Jesam li sv. misu slavio svaki dan, pobožno, polagano, meditativno – ili na brzinu, kao neku sporednu dužnost?

Jesam li oduševljeno propovijedao Krista i njegovo Evanđelje, ili sam koji put više prodavao svoju pamet?

Jesam li se znao duže zadržati u stavu zahvalnosti za Kristovu euharistijsku prisutnost u meni, upuštajući se s Njim u prijateljski razgovor duše?

Jesam li bio umjeren u jelu i piću? Nisam li svojom neumjerenošću davao loš primjer i drugima?

Jesam li bio razborit u izražavanju? Nisam li ponekad i sablažnjavao ljude svojim neodmjerenim rječnikom?

Jesam li bio skroman u odijevanju, u izboru automobila, tehničkih pomagala itd. – ili sam se želio pokazati luksuznijim izborom?

Ne događa li se da mi misno ruho bude lošije kvalitete od civilnog odijela?

Je li mi svečanije i dostojanstvenije uređena crkva i sakristija – ili župni ured i moj stan?

Kako sam primao stranke? Suviše službeno? Nervozno? Dvolično? Farizejski? S visoka?

Oholo? Prkosno? Provokativno? Interesdžijski? Neuljudno? Grubo?

Kakav je bio moj odnos s djecom, s malim, siromašnim, neukim ljudima, s dosadnim, sa slaboumnim, sa prosjacima, sa hendikepiranim, bolesnim, sa prezrenim i odbačenim, s poniženim i uvrijeđenim...?

Kako sam se postavljao prema bogatašima, velikašima, predstavnicima vlasti, prema utjecajnim ljudima i medijima: jesu li takvi imali privilegiran položaj kod mene u odnosu na one druge?

Kakav je bio moj odnos prema osobama drugog spola: je li bio dostojanstven, čedan, na izgradnju meni i njima? Je li bio uzoran ili zazoran? Da nije bio grešan i sablažnjiv?

Koliko sam se trudio oko čistoće misli, pogleda, gesta i sveukupnog ponašanja?

Koliko su moje riječi i moje ponašanje

doprinosili učvršćenju pozitivnih moralnih stavova u mojoj okolini i u društvu uopće?

Koliko sam iskreno poštivao svoje pretpostavljene: od najnižega, pa do najvišega?

Nisam li ih možda i sumnjičio, ogovarao, klevetao i vrijeđao?

Jesam li poštivao dostojanstvo svakoga čovjeka, od djeteta, pa do starca?

Kako sam se odnosio prema svome kapelanu i drugim podložnicima?

Jesam li poštivao tuđu imovinu i jesam li savjesno upravljao zajedničkom, crkvenom, odn. samostanskom imovinom.

Jesam li uvijek poštivao nakane darovatelja?

Jesam li uvijek i prema svakome bio istinoljubiv i vjeran i u najmanjim stvarima?

Jesam li bio lakom, zavidan, ljubomoran,

nezasitan u svojim prohtjevima i neumjerenim željama?

Jesam li dosljedno kontrolirao svoje negativne sklonosti i reakcije?

Je li načelo moga djelovanja bila nekakva ljudska pravda ili iskrena kršćanska ljubav?

Jesam li u dobrim odnosima sa svim ljudima?

Jesam li znao oprostiti – i jesam li oprostio svima?

Jesam li znao moliti za oprostjenje?

Stavljam li se rado ljudima na raspolaganje za sakrament pomirenja?

Pristupam li sam rado i redovno sakramentu pomirenja?

Fra Lovro Gavran, OFM

PRILOGI

Homilija nuncija D'Errica na svetkovinu Presvetoga Srca Isusova

Pobožnost Presvetom Srcu Isusovu

(Sarajevo – katedrala, 13. lipnja 2010.)

Danas proslavljamo svetkovinu Presvetoga Srca Isusova, koju je vjera vaših otaca izabrala kao zaštitni blagdan nadbiskupije. Zahvalan sam kardinalu Puljiću za poziv koji mi je uputio da predsjedam ovom slavlju. S poštovanjem pozdravljam prisutne biskupe, predsjednicu Konferencije viših poglavara i poglavara, franjevačkoga provincijala, svećenike, redovnike, redovnice, bogoslove, vjernike laike ovdje okupljene.

Znadete dobro da je **pobožnost Presvetom Srcu** jedna od najraširenijih među kršćanskim narodom. Ne radi se o jednoj pobožnosti među tolikima, jer nas vraća na bitno naše kršćanske vjere. U Svetom Pismu, riječ „srce“ je središte, izvor osobnosti. Naznačuje ne samo osjećaje neke osobe – kao što se uglavnom događa s ovom riječju u suvremenim kulturama – nego samu osobu, njezine planove, odluke, volju, a također njezinu inteligenciju i njezin um. Stoga, kult Isusova Srca jest kult same Isusove osobe, koju se razmatra kao tajnu ljubavi što se nama objavljuje u znaku njegova Srca. Ovo objašnjava zašto je ova pobožnost – koja je sadržana u klici u Svetom Pismu – toliko prisutna u spisima svetih otaca,

naučitelja Crkve i velikih mistika.

Sjetit ćemo se da se štovanje Presvetoga Srca uvelike raširilo kao posljedica Isusova ukazanja svetoj Margeriti Alacoque, počevši od 27. prosinca 1673. Otuda su došle pobožne prakse toliko drage pučkoj pobožnosti. Htio bih spomenuti posebice one prvoga petka u mjesecu, adoraciju zadovoljštine, svete ure, slika i škapulara Presvetoga Srca, koje čine toliko dobra našim zajednicama. Ali, ono što je najvažnije naglasiti jest da naša pobožnost Presvetom Srcu ne bi smjela nikada izgubiti iz vida bitno: u Srcu Isusovu razmatramo tajnu ljubavi koju Bog ima prema nama i – u isto vrijeme – pozvani smo da „ostanemo u njemu“, u njegovoj ljubavi, dajući prikladan odgovor ljubavi, u svojim odnosima s Bogom i u svojim odnosima s drugima.

U ovoj perspektivi htio bih pozvati da se meditira na stranici Evanđelja koju je današnja liturgija predložila našem razmatranju. To je prispodoba (iz 15. poglavlja svetoga Luke) o izgubljenom ovci, traženoj i donesenoj kući. To je odlomak koji – zajedno s onim o izgubljenom drahmi i rasipnom sinu – predstavlja jednu od najuzvišenijih stranica cijele objave ljubavi

Božje prema nama.

Ona nam kazuje vrlo jasnu riječ o Bogu i punu utjehe. Govori nam o Bogu, bogatom milosrđem, koji se brine za nas: uvijek traži, uvijek čeka, uvijek je blizu nama svojim sinovima. Govori nam o Bogu koji nas ne napušta u poteškoćama, također kada, zbog ograničenosti naše ljudske slabosti, prolazimo putovima koji nisu njegovi putovi. Stalo mi je naglasiti neke aspekte ove Božje ljubavi prema nama.

a. Prispodoba započinje retoričkim pitanjem: „*Tko od vas, ako ima sto ovaca i izgubi jednu, ne ostavi onih devedeset devet?*“ Ona hoće odmah izreći jednu važnu oznaku Božje ljubavi: on ljubi sve bez razlike, svaku pojedinu osobu. Za njega svaka osoba ima beskrajnu vrijednost u sebi i po sebi. Zbog toga, ako se samo jedna od stotinu izgubi, ne tješi se misleći da je u ovčinjaku ostalo drugih devedeset devet. Ukratko, njegova ljubav je **osobna ljubav**.

b. To je **brižna ljubav** koja ima inicijativu: „*ide*“, traži izgubljenu ovcu, „*sve dok je ne nađe*“. To je tajna Boga koji ide tražiti čovjeka, izgubljenu ovcu – tražiti nas, svakoga od nas – na vlastitu inicijativu. To jest, podsjeća nas da je u središtu naše vjere misterij milosti i milosrđa: silaska Boga prema čovjeku, više negoli traženje Boga sa strane čovjeka.

c. To je **ljubav bez granica**, koja nastoji sve do krajnjih posljedica. Pastir iz prispodobe, nakon što pronađe izgubljenu ovcu, *stavlja si je na ramena* i nosi kući. Ramena Pastira su krakovi Križa, gdje je Isus svoju ljubav doveo do krajnjih posljedica: sudjelovao je u našoj smrti, kako bi učinio da svatko od nas mogne „*imati život i imati ga u izobilju*“ (Iv 10,10).

Draga moja braćo i sestre, razmatranje lica Božjega u Srcu Isusovu trebalo bi nam dati toliku **utjehu** i toliku **obnovljenu nadu**: posebice danas, kad se trebamo sučeliti s tolikim poteškoćama.

Vremena nisu laka, a to znadete bolje od mene jer to iskustvo imate u svom životu svakoga dana. Dakle, razmatranje Srca Isusova, koje nam govori o velikoj Božjoj ljubavi za svakoga od nas, podsjeća nas posebice na jednu stvar: **Bog nam je blizu**, usprkos svemu, bez obzira o kojim poteškoćama se radi. Bog nas ne ostavlja same, iako pripušta trenutke kušnje. Bog je Otac, bogat milosrđem, i zna što nam treba, prije negoli ga za to zamolimo.

S ovim uvjerenjem znat ćemo Gospodinu prikazati također male i velike križeve svakodnevnoga života, s radošću što sudjelujemo na njegovu križu, jer je on otkupio i otkupljuje svijet. Znat ćemo mu prikazati također pokoj u gorčinu, sa sviješću da nam je dosta njegova milost, jer se u slabosti očituje njegova snaga (usp. 2 Kor 12).

Dopustite mi dodati jednu posljednju misao. Razmatranje Srca Isusova, Božje ljubavi prema svakom od nas, podsjeća me na jednu drugu Isusovu riječ: „*Po ovome će prepoznati da ste moji učenici, ako budete ljubili jedni druge*“ (Iv 13,35). To jest, razmatrajući Srce Isusovo, ponovno smo dovedeni do „*nove*“ zapovijedi (Iv 13,34) *ljubavi prema bližnjemu*, koju treba vršiti na način kako je Isus nas ljubio.

Očito trebamo živjeti ovu riječ Isusovu posebice u svojim zajednicama, u Crkvi, na svim razinama. Toliko je stvari potrebno za djelovanje i dobro funkcioniranje Crkve u Bosni i Hercegovini. Ali – kao što nas podsjeća sv. Pavao (1 Kor 13) – ako bi uzmanjkalo ljubavi, ako bi uzmanjkalo djelatne ljubavi, sve bi bilo beskorisno.

Ljubav Isusove „*nove*“ zapovijedi, međutim, ne može se ograničiti na unutarcrkvene horizonte. Ona mora biti kao ona Isusova. To jest, **bez prepreka**, prema svima, također prema neprijateljima. Posebno, kao što nas je podsjetio Sveti Otac svojom trećom enciklikom „*Caritas in veritate*“, nije moguće mirno živjeti kršćansku vjeru, zanemarujući **krik siromaha** koji do nas stiže s toliko strana.

Osobno sam uvjeren da ćemo u razmatranju Srca Isusova moći pronaći također nova nadahnuća da bismo bili pozorni prema onome tko se nalazi u potrebi. Bog je ljubav, i sudjelujući na njegovu dinamizmu života, trebamo činiti kao on: uvijek, usprkos svemu, također s onima koji se smatraju našim protivnicima, kao što ste činili za vrijeme teških godina nedavnoga rata i u godinama obnove koje su slijedile.

Sarajevo je simbol Bosne i Hercegovine. Ali je simbol i rata koji je završio prije petnaest godina, koji je proizveo toliko razaranja i toliku patnju. Bogu hvala, mnogo je učinjeno u ovim godinama, u terminima materijalne i moralne obnove. Ali znadete bolje od mene da ostaje mnogo za učiniti, da se ozdrave rane koje ovdje i ondje još nisu potpuno uklonjene, pose-

bice u odnosima među pojedincima i grupama. Želja je, nada, molitva da nas razmatranje ljubavi Božje Srca Isusova utvrdi još više u doprinosu Crkve koji smo pozvani dati također danas, za dobro Zemlje.

Draga moja braćo i sestre, po vama za vrijeme ovog euharistijskog slavlja mislim na sav narod Božji i na sve crkvene ustanova nad-

biskupije. U molitvi tražim od Oca bogatoga milosrđem, koji nam govori u Srcu Isusovu, da također od ovoga zaštitničkog slavlja mogne proizaći za sve obnovljena duhovna energija radi naše obveze kršćanskoga svjedočenja, koje smo pozvani davati u nadbiskupiji i u Zemlji. Amen.

PRILOZI

Akademija u čast četrdesetogodišnjice svećeničkog ređenja Vinka kardinala Puljića, nadb. vrhbosanskog

POŠTOVANI I DRAGI UZVANICI
UZORITI GOSPODINE KARDINALE

Kada je 1984. godine tadašnji vrhbosanski nadbiskup dr. Marko Jozinović slavio 40. obljetnicu misništva propovijedao je preč. Zvonko Rajić. U svojoj propovijedi je iznio primjer kako je jedan svećenik obilježavajući 40 godina misništva napisao jedno pismo dragom Bogu u kojem je rekao:

„Eto, gospodine Bože, 40 godina ti služim, pa je red da svidimo jednom naše račune. Kad me je na dan ređenja nadbiskup pitao hoću li se potpuno posvetiti svećeničkoj službi, odgovorio sam svim srcem i dušom da hoću. Ali danas kada gledam što mi je donijelo to Tvoje sveto ulje, tolike boli, nevolje i nesporezume...“ I dalje navodi sve svoje muke, Ali na kraju ovaj svećenik završava i zahvaljuje: HVALA TI GOSPODINE BOŽE, ŠTO SI ME PRATIO SVE OVE DANE I GODINE MOJE

SVEĆENIČKE SLUŽBE. Kad bih se tisuću puta rodio opet bih bio svećenik.

I mi smo htjeli zajedno s Vama, reći večeras Bogu hvala za 40 godina vjernog svećeništva, 20 godina biskupske službe, 65 godina života i 16 godina kardinalske časti uzoritog Kardinala.

Ako bismo ga pitali kako je sve to uspio ili sve to izdržao, vjerujem da bi nam odgovor mogao biti njegovo biskupsko geslo: *PO MARIJI, U VJERI, NADI I LJUBAVI.*

DRAGO NAM JE DA MOŽEMO VEČERAS U OVOJ KUĆI NAVJEŠTENJA BLAGOVJESTI, POPUT MARIJE BOGA VELIČATI I NJEMU ZAHVALJIVATI.

Naš program će biti jednostavan, jer je vrijeme ispita, ali iskren i od srca.

Stoga vam svima kličem: **DOBRO NAM DOŠLI, PO MARIJI, U VJERI, NADI I LJUBAVI!**

Marko Zubak, rektor

Mato Zovkić

Hod nadbiskupa Puljića s nama i za nas

Vinko Puljić zaređen je za svećenika Banjalučke biskupije u Đakovu 29. lipnja 1970. godine. Istog dana zaređeni su vrhbosanski svećenici Ivan Mičić i Đuro Zrakić, ali u Sarajevu. Tri središnje institucije Vrhbosanske nadbiskupije – Ordinarijat, Bogoslovno sje-

menište i Katolički bogoslovni fakultet – obilježavaju uoči Petrova 2010. ovdje u Sarajevu¹ 40. obljetnicu svećeništva našega nadbiskupa zahvaljujući Bogu za četiri desetljeća njegova služenja Crkvi i narodu.

¹ Priređeno kao referat na akademiji u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu, 28. lipnja 2010.

Školovanje i svećeničko služenje u Banjalučkoj i Zadarskoj biskupiji

Rodio se u Priječanima kod Banja Luke 8. rujna 1945. kao dvanaesto dijete Ivana i Kaje r. Pletikosa. Obitelj je živjela od očeve radničke plaće i obrađivanja vlastitog skromnog posjeda. Ivan i Kaja imali su trinaestero djece od kojih je troje umrlo u ranom djetinjstvu a šestero u mladosti. Kad su Vinku bile tri godine, umrla mu je majka. Otac se kroz godinu dana oženio Anom r. Jurić pa je maćeha preuzela brigu za muževu djecu iz prvoga braka i vlastitih osmero koje je s njime stekla (od njih je dvoje umrlo u djetinjstvu). Kao srednjoškolac i student radio je fizičke poslove tokom ljetnih praznika da pridonese za obitelj i troškove svoga školovanja. Iz djetinjstva i mladosti s radošću se sjeća trapističke crkve i samostana „Marija Zvijezda“, posebno oca Antuna Artnera (1920-1995) koji mu je bio duhovni vođa. Više puta pričao nam je kod stola da su svi ukućani štedjeli kada se nekom članu nabavljala obuća ili odjeća i tako učili obiteljsku solidarnost.

Prva dva razreda srednje škole završio je u Zagrebu, u Interdijecezanskoj vjerskoj školi kao sjemeništarač Banjalučke biskupije, a treći i četvrti u Đakovu na Liceju pri Visokoj bogoslovnoj školi na kojoj je završio i studij teologije. Osnovni zadatak profesora u vrijeme njegova studija bio je ugrađivati duh i smjernice Drugog vatikanskog sabora (1962-1965) u pojedine teološke predmete, a nisu još bili prevedeni s latinskog svi saborski dokumenti.

Liturgijsku svečanost mlade mise proslavio je kod Trapista u dvorištu 19. srpnja 1970. godine, zato što je crkva bila porušena od potresa. Uz mladomisnikovu brojnu rodbinu, svečanosti je prisustvovalo oko 5000 vjernika. Kum je bio pater Antun, propovijedao je banjalučki svećenik Tomislav Matković, župnik je bio fra Rafo Lipovac s kojim ga veže životno prijateljstvo. Prve tri godine svećeništva vršio je službu kapelana u Banja Luci pod vodstvom iskusnog župnika Msgr. Branka Župančića. Prva župnička služba bila mu je u Sasini kod Ljubije gdje je ostao nekoliko mjeseci. Zatim je premješten za župnika u Ravsku. Crkveni otac Jandro Begić rekao mu je na početku: „Sinko, drži se ti mladih; nas stare ne možeš ni popraviti' ni pokvariti'. Moli Boga za zdravlje,

tebe će narod naučit' pameti!“ Tu je počelo njegovo učenje od naroda da bi mu uspješnije služio. U Ravskoj je ostao pet godina.

U ljeto 1978. preuzeo je službu duhovnika u Nadbiskupskom sjemeništu „Zmajević“ u Zadru. U zajednici dječaka koji idu u srednju školu i razabiru kod sebe znakove svećeničkog poziva pod vodstvom poglavara, duhovnik je animator liturgije i duhovni pratilac svakog kandidata. Zajedno s rektorom Ivanom Pređom pokrenuo je list „Zmajević“ u kojem su sjemeništarci objavljivali svoje radove te svoju zajednicu povezivali sa župama zadarske nadbiskupije i drugim crkvenim ustanovama. Organizirao je za đake izlete u prirodu i poticao na sportske aktivnosti. Bio je uz to ispovjednik benediktinki te nedjeljom ponekad odlazio na pastoralnu pomoć na župama. U to vrijeme u Zadru su se školovali i kandidati Vrhbosanske nadbiskupije pa je duhovnik Puljić kontaktirao s njihovim župnicima i roditeljima te ih obilazio tokom ljetnih praznika. Kroz njegovih devet godina duhovničke službe trojica vrhbosanskih svećenika naizmjenično su vršili službu prefekta: Ante Meštrović, Ivo Balukčić i Anto Ćosić. Prateći duhovno vrhbosanske sjemeništaračce i surađujući s našim svećenicima u sjemeništu i na župama sjemeništaračca, počeo je upoznavati osobe i prilike u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Ujesen 1987. imenovan je župnikom u Bosanskoj Gradišci te uz to članom Konzultorskog zbora Banjalučke biskupije i povjerenikom za pastoral zvanja. Odmah je osnovao župno pastoralno vijeće s kojim je motivirao župljane za radove na župnoj crkvi i novoj zgradi župnog pastoralnog centra. Građevinski radovi bili su njemu i župljanima prilika za dublje svjedočenje vjere u komunističkom režimu.

Naš svećenik i profesor crkvenog prava dr. Pero Sudar postavljen je na službu rektora Vrhbosanske bogoslovije u ljeto 1989. godine. Nakon što je 19. travnja 1990. umirovljen nadbiskup Jozinović te Sv. Stolica imenovala đakovačkog biskupa Ćirila Kosa za apostolskog administratora naše nadbiskupije, rektor Sudar predložio je ljeti 1990. da za vicerektora u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu bude imenovan Vinko Puljić. Pristali su kandidat i njegov biskup Alfred Pichler pa je biskup Kos potpisao dekret imenovanja 13. kolovoza. Novi vicerektor kao član odgojne ekipe bo-

goslova uz rektora, duhovnika i ekonomu predložio je da se u podrumskom dijelu Bogoslovnog sjemeništa otvori kućni bar u kojem bi studenti, profesori i njihovi gosti uz osvježavajuća pića provodili vrijeme opuštanja i razgovora. Ta zdrava novost ostala je do danas.

Neka područja djelovanja nadbiskupa Puljića u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

U Katoličkoj crkvi papinski nuncij za pojedinu državu nadležan je provesti izvidni postupak o kandidatima za službu biskupa nakon umirovljenja ili smrti dijecezanskog ordinarija. To je u ljeto i jesen 1990. činio nuncij Gabriel Montalvo koji je tada stolovao u Beogradu kao predstavnik Sv. Stolice za cijelu Jugoslaviju. Imenovanje Vinka Puljića za nadbiskupa vrhbosanskog proglašeno je 7. prosinca 1990. godine. Papa Ivan Pavao II. podijelio mu je biskupski red u Rimu 6. siječnja 1991, a nuncij Montalvo ustoličio ga je 19. siječnja u sarajevskoj katedrali. Imenovanje novoga nadbiskupa dogodilo se neposredno nakon prvih demokratskih izbora tako da je novoimenovani nadbiskup zajedno s drugim vjerskim poglavarima BiH i prije preuzimanja službe bio pozvan na prvu sjednicu demokratski izabrane republičke skupštine, a novi predsjednik BiH Alija Izetbegović prisustvovao je svečanosti ustoličenja u katedrali. Kad je nova vlada proglasila referendum na kojem će se građani izjasniti žele li ostati u krnjoj Jugoslaviji ili traže samostalnu BiH, novi nadbiskup u prigodnoj poslanici potaknuo je vjernike neka izađu na referendum 29. veljače i 1. ožujka 1992. te neka glasaju za samostalnost BiH, jer mi katolici imamo loše iskustvo s dotadašnjom zajedničkom državom.

„Biskupi, koji su božanskim ustanovljenjem nasljednici apostolâ po Duhu Svetom koji im je dan, postavljaju se u Crkvi za pastire, da budu i sami učitelji nauka, svećenici svetog bogoštovlja i službenici upravljanja“ (k. 375 § 1). Biskup se postavlja za vrhovnog liturga, učitelja vjere i upravitelja zajednici vjernika koji žive na određenom području. On najviše vrši svoju službu predvođenjem euharistije u katedrali kao matičnoj crkvi i drugdje u biskupiji tako da se u takvim liturgijskim slavljinama uprisutnjuje i očituje Crkva kao

jedna, sveta, katolička i apostolska (kan. 368-369). Biskupija se dijeli na župe kojih kod nas ima 152 u 13 dekanata. U njima je 1991. živjelo 528.000 vjernika a sada oko 200.000. (*Ovakva situacija drastičnog smanjenja broja vjernika u Vrhbosanskoj nadbiskupiji uzrokovana je ratnim djelovanjem.*)

Briga za župe – Crkveno pravo određuje da biskup osniva župe, imenuje i razrješuje župnike te službeno pohađa župe u svojoj biskupiji, po mogućnosti osobno, a može i preko svojih suradnika (kan 515 i 396 § 1). Kanonski pohod je prigoda za pregled matica i drugih administrativnih knjiga te za razgovor sa župnikom, vjeroučiteljem, pastoralnim vijećem i župljanima o stanju župe. Nadbiskup Puljić dosada je četiri puta osobno pohodio sve naše župe. U župama razrušenim tokom rata trebalo je 1996. i dalje motivirati svećenike da se nastane u kontejneru ili popravljenoj kući kojega vjernika, odatle popravljaju srušenu župsku kuću i grade crkvu a zatim ohrabruju vjernike na povratak. Imamo tridesetak povratničkih župa u kojima živi mali broj vjernika, između 10 i 150. Svećenici koji služe takve župe godinama nemaju vjeronauka, prve pričesti, krizme, vjenčanja. Nadbiskup im je zahvalan da ostaju na služenju starim i nemoćnim vjernicima u takvim prilikama. On je u ovih skoro 20 godina osnovao šest novih župa: sv. Luke u Sarajevu-Novom Gradu 19. 4. 1996, sv. Franje Asiškog u Sarajevu-Dobrinji 12. 8. 1997, sv. Petra i Pavla Novo Selo – Balegovac 11. 4. 2001., Presvetog Trojstva u Novom Travniku 24. 9. 2003, Bl. Alojzija Stepinca u Orašju 4. 11. 2007. i sv. Jakova Markijskog u Grebnicama 28. 5. 2010. godine.

Svećenički kandidati i svećenici - Naš sadašnji nadbiskup u vođenje biskupijske zajednice mudro utkiva svoje iskustvo rada sa svećeničkim kandidatima stečeno u Zadru. Zato je opetovano tražio od bošnjačkih vlasti u Sarajevu i Travniku da zgradu Dječakog sjemeništa i gimnazije u Travniku oslobode za ponovno služenje njezinoj prvotnoj svrsi. Ovi su ustupili samo trećinu zgrade koju je trebalo temeljito obnoviti pa je sjemenište ponovno otvoreno 28. rujna 1998. godine. Od tada nadbiskup redovno odlazi u Travnik na prigodne svečanosti, drži nagovore sjemeništarcima i ministrantima koji se tamo okupljaju na ljetne duhovne

vježbe. Bogoslove u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu prati preko izvještaja poglavara, prima ih na razgovor kada zamole, piše im godišnji osvrt na njihovo spremanje za svećeništvo. Dobivši poruku Sv. Stolice da bi spremnije uzdigla na rang fakulteta dva katolička teološka učilišta ako se udruže, nadbiskup je zamolio dekane Franjevačke teologije i Vrhbosanske bogoslovije da zborovi profesora o tome rasprave i podnesu prijedloge. Održane su dvije sjednice na kojima su franjevci izrazili da radije ostaju odvojeni radi čuvanja i prenošenja franjevačke specifičnosti. Na to je nadbiskup dao prirediti potrebne izvještaje te podnio molbu Kongregaciji za katolički odgoj. Rješenjem od 21. rujna 2009. Vrhbosanska bogoslovija uzdignuta je na rang fakulteta uz insistiranje Kongregacije da bude uključena u državni Univerzitet u Sarajevu.

U ovih skoro 20 godina nadbiskupa Puljića za vrhbosanske svećenike zaređeno je 75 đakona a umrlo je 49 svećenika. U intervju-u za *Katolički tjednik* 13. lipnja povodom završetka svećeničke godine ovako odgovara na pitanje o trendu opadanja duhovnih zvanja koji je zahvatio i naše podneblje: „Samim opadanjem mladih obitelji u nadbiskupiji je smanjen broj svećeničkih kandidata... Radujem se tim mladima koji unatoč svemu Isusu kažu 'Evo me!' Nije to dostatan broj prema potrebama, ali smo zahvalni da se ipak odazivaju unatoč klimi koja vlada. U posljednje vrijeme više ih sahranjujem nego zaređujem, to mi teško pada. Zato potičem na molitvu, jer ona je naš zadatak koji nam je dao Gospodin Isus: molitva za duhovna zvanja“ (*KT* 2010, 23, 9). Za bolesne i umirovljene svećenike nadbiskup je, uz namicanje ogromnih materijalnih sredstava, dao podići Svećenički dom u dvorištu Bogoslovnog sjemeništa, prema prijedlogu samih svećenika. Trebalo je otesati brdo i gradilište tako učvrstiti da se ne sruše susjedne zgrade. Taj dom sada se uređuje iznutra i ujesen će biti predan na uporabu.

Katolički tisak – Naš svećenik Marijan Brkić djelovao je u uredništvu *Glasa Koncila* od 1991. do 1996. te je sugerirao biskupima BiH da pokrenu Katoličku tiskovnu agenciju koja bi slala elektronske vijesti o crkvenom životu. Biskupi su prihvatili sugestiju, 3. srpnja 1996. odobrili Statut te se složili da do daljnjega M. Brkić

agenciju vodi iz Zagreba. Pohod Ivana Pavla II. Sarajevu 12. i 13. 4. 1997. bio je izvrstan povod za preseljenje agencije u Nadbiskupsku rezidenciju u Sarajevo gdje je ostala do 2004. godine. Kad je Mons. Ivo Tomašević 2004. preuzeo službu generalnog tajnika BK BiH, agencija je preseljena u novo sjedište Konferencije. Ona sada šalje vijesti na 318 adresa dnevno, a tko prati vijesti o Crkvi zna da sekularni mediji puno puta preuzimaju i formulacije KTA.

Nadbiskup je u svojim planovima zacrtao i oživljavanje *Katoličkog tjednika*. U tu svrhu najprije je od Talijanske biskupske konferencije i drugih dobrotvora zamolio novčanu pomoć za kupovanje tehničkih pomagala, imenovao za prvog urednika našeg svećenika dr. Ivu Balukčića te je prvi broj izašao 24. studenog 2002. godine. Zbog neplaćanja onih na čije je adrese *Tjednik* slat prve 4 godine nastao je velik manjak. Pojavio se i problem uplaćivanja radnog staža i zdravstvenog osiguranja za djelatnike laike. Zato je na sugestiju našeg svećenika dr. Zdenka Spajića nadbiskup 2006. osnovao Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije sa zaduženjem da izdaje *Katolički tjednik* (KT) i druga izdanja. U traganju za prikladnim smještajem Centra i uredništva, kupljena je biskupijska zgrada u Pruščakovoj, jer se više nije moglo čekati na denacionalizaciju. S vremenom je Centar preuzeo tiskanje naših časopisa *Vrhbosna* i *Vrhbosnensia* i drugih publikacija. Od 7. listopada 2007. službu glavnog urednika vrši vlč. Josip Vajdner i list sada izlazi u oko 5000 primjeraka. Iz pretplata može pokriti 60% svojih troškova, a ostalo moraju „isprostiti“ nadbiskup i direktor Medijskog centra. Ovaj list, osim što redovno informira o vjerskim događajima kod nas i po svijetu, iznosi katoličku nauku za širu publiku, te s poštovanjem piše o papi i biskupima.

Kad spominjemo nadbiskupovo zalaganje za tisak, on je pokretač i glavni sabiratelj sredstava za knjigu *Vrhbosanska nadbiskupija početkom trećeg tisućljeća* koju je uredio Franjo Marić (izašla 2004, obuhvaća 1391 str; s mnoštvom fotografija i popisom svih svećenika koji su tada bili inkardinirani u našu nadbiskupiju ili su u njoj djelovali). Nadbiskup je osobno skupljao podatke o našim pokojnim svećenicima te zamolio nekoliko svećenika i Franju Marića da ih upotpune. Knjiga je izašla pod naslovom

Gdje su oni stali, mi nastavljamo. Pokojni svećenici Vrhbosanske nadbiskupije od 1882. do 30. 4. 2007. (Sarajevo 2007, 156 str., s fotografijom pokojnika gdje god je bilo moguće do nje doći).

Financiranje triju institucija i pastoralnih projekata – Još od vremena nadbiskupa Stadlera Vrhbosanska nadbiskupija ne može prihodom koji dobiva od župa pokrivati sve troškove svojih institucija. U Stadlerovo i Šarićevo vrijeme država je snosila troškove za vjeroučitelje, zatim za župnike kao matičare te osoblje Ordinarijata, Dječakog sjemeništa u Travniku i Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu. U socijalizmu to je otpalo i biskupi su se morali obraćati za pomoć stranim dobrotvorima, ali se nitko od dobrotvora nije vezao na trajno pomaganje. Danas strani dobrotvori hoće pomoći projekte crkava, župnih kuća, samostana, dječjih vrtića i staračkih domova ako im se podnese razborit plan i uvjerljivo opravda utrošak darovanih sredstava. Donatori ne prihvaćaju troškove redovnog uzdržavanja institucija, a nadbiskupija od kolektâ sa župa može pokriti oko 50% troškova za tri velike institucije. Najveći stavak su izdatci za Bogoslovno sjemenište i Bogoslovni fakultet. Kako među katolicima biskupov nastup i zamolba nešto znače, glavni „prositelj“ za biskupijski budžet je nadbiskup koji to čini ustrajno i ponizno, svjestan da su institucije nužne za pastoralno poslanje mjesne Crkve. Osim za tri institucije, nadbiskup provida sredstva i za prigodne projekte kao što su sastanci svećenika i vjeroučitelja, duhovne vježbe bogoslova i svećenika, simpoziji Fakulteta, hodočašća i programi za mlade.

Aktivna nazočnost nadbiskupa u BK BiH i Zboru kardinala

Već su se u toku rata 1991.-1995. biskupi BiH susretali kao pastiri Vrhbosanske metropolije te slali pisane poruke katolicima ove zemlje i svijetu. Iako su željeli ostati u sastavu Hrvatske biskupske konferencije, Sv. Stolice ih je nakon međunarodnog priznanja BiH i odobrenja njihova statuta uspostavila kao BK te je za prvog predsjednika izabran naš nadbiskup. On je za prvo sjedište Generalnog tajništva ponudio svoju rezidenciju a i svi dosadašnji generalni tajnici su naši prezbiteri. Izdana su

dosada dva sveska Poslanica BK i oba prevedena na engleski. Osnovana su potrebna radna tijela, tri puta su naši biskupi zborno išli u pohod Sv. Stolici „ad limina apostolorum“ (12. 1. 1993, 15. 1. 1999. i 24. 2. 2006).

Poslijesaborske smjernice katoličkog učiteljstva i sadašnji Zakonik crkvenog prava traže da se redovnice i redovnici koji djeluju u pojedinoj državi povežu posebnim vijećem radi učinkovite suradnje međusobno i s BK dotične države. Ideja o osnutku Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH pokrenuta je 1999. te je osnutak dovršen 2000. odobrenjem Statuta od strane Sv. Stolice. Sada joj je sjedište u istoj zgradi u Sarajevu gdje se nalaze Tajništvo BK, Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela i Katolička tiskovna agencija. Naš nadbiskup i drugi biskupi poštuju izuzetost redovnika i redovnica papinskog prava u pitanjima za koja su nadležni, ali očekuju suradnju u katoličkom svjedočenju te karitativnom i pastoralnom djelovanju. Dakako da nadbiskup posvećuje veliku pozornost Služavkama Malog Isusa koje je osnovao Sluga Božji Josip Stadler, ali se rado odaziva na pozive drugih redovnika i redovnica. Već godinama redovno odlazi na nikolinjsku priredbu franjevačkih sjemeništaraca u Visokom.

Od ožujka 1998. do prosinca 2006. održano je sedam susreta naših biskupa s pravoslavnim episkopima u BiH te je sa šest od njih upućena zajednička izjava kršćanima i javnosti (usp. *Pastirske poslanice, izjave i apeli biskupa Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine 1997.-2009*, 157-169). Uz to su vrhbosanski nadbiskup i mitropolit Nikolaj uputili zajedničku čestitku za Božić 2004. i poziv za Tjedan molitava za jedinstvo kršćana 2009. Bila je želja da se zajednički obilježi jubilejska godina kršćanstva 2000. I to je učinjeno 25. studenog u Sarajevu. Željelo se zajednički obilježiti i godina sv. Pavla 2008. ali nije došlo do konkretnih dogovora i programa. U lipnju 1997. četiri vjerska poglavara koji imaju sjedište u Sarajevu (muslimanski, pravoslavni, katolički i židovski) osnovali su Među-religijsko vijeće koje ima svoj ured i petero stalnih uposlenika. Budući da su osnivači tražili financijsku pomoć države za uzdržavanje ureda i plaće službenika koje su oni odabrali svaki iz svoje zajednice, došlo je do distanciranja nekih domaćih katolika od MRV-a. Sveta

PRILOZI

Stolica pomogla je financijski rad MRV-a preko svoga nuncija u Sarajevu i potaknula našega nadbiskupa neka nastavi aktivno sudjelovati u MRV-u, osobno i preko svojih delegata.

Profesori, poglavari i bogoslovi Vrhbosanske bogoslovije sudjelovali su u Rimu na svečanosti ubrajanja našega nadbiskupa u Zbor kardinala 26. studenog 1994, a dekan Teologije Marko Josipović priredio je zbornik radova za tu priliku naslovljen *Crtajte granice ne precrtajte ljude* (Bol 1995, 998 str. s priložima 45 sudionika). Nadbiskup redovno kontaktira s drugim kardinalima kada im čestita Božić i Uskrs te kada sudjeluje na zasjedanjima rimskih dikasterija. Bio je Papin delegat na euharistijskom kongresu u Litvi i Ukrajini te na dva međureligijska susreta svjetskog ranga u Makedoniji. Sudjelovao je u travnju 2004. na sprovodu Ivana Pavla II. i izboru Benedikta XVI. Okolnost da je kardinal u Sarajevu, mnogim novinarima sekularnih i crkvenih medija bila je povod da načine s njime intervju. Tako se njegova riječ o Crkvi u BiH i položaju Hrvata u ovoj državi čuje daleko.

Objavljeni radovi nadbiskupa Puljića

Vinko Puljić je pastoralni biskup koji piše pastoralne poslanice, propovijeda i daje intervjue. Brojne njegove propovijedi objavljene su u službenom glasilu *Vrhbosna* i drugim vjerskim listovima na hrvatskom. Evo nekih njegovih objavljenih knjiga ili članaka u zbornicima:

- *O stradanjima s nadom. Misli... stajališta... poruke*, HKD Napredak 1994. Prevedeno na engleski *Suffering with Hope. Appeals/Addresses/Interviews*, Napredak, Zagreb 1995. Talijanski prijevod: *Non cancellate l'uomo. Un griddi speranza da Sarajevo*, Citta Nuova, Roma 1997.
- *O stradanjima s nadom II*, HKD Napredak, Sarajevo 1997.
- *Per amore dell'uomo. Testimone di pace a Sarajevo*, Citta Nuova Editrice, Roma 1999.
- „Proclamation and Dialogue in Ecumenical and Inter-religious Circumstances“, M. A. HAYDES (ed): *Mission and Evangelisation*, Burns & Oates, London/New York 2004, 53-64.
- *Križni put*, Glas Koncila, Zagreb 1997.
- *Moje prve konklave*, Katolički tjednik, Sarajevo 2005.

- „Praštanjem nadraštamo zlo“, ĐURĐICA IVANIŠEVIĆ (izd): *Oče naš iz Hrvatske*, Teovizija, Zagreb 1996, 150-153.

- *Ne trnite svjetla. Izbor iz propovijedi*, Nadbiskupski ordinarijat vrhbosanski, Sarajevo 2005.

- „Le Cardinal Vinko Puljić“ (intervju), CAROLINE PIGOZZI: *Le Robes rouges*, Desclée de Brouwer, Paris 2009, 155-174.

- *Pisma Mariji*, Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije, Sarajevo 2009.

- *Pisma sv. Pavlu*, Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije, Sarajevo 2009.

- *Cristiani a Sarajevo. Inervista di Roberto Morozzo della Rocca*, Paoline, Milano 2010.

Zaključak

Okrugle godišnjice našeg životnog putovanja su prilika za analizu ljudskog i vjerničkog iskustva pred Bogom, ali i za radovanje s onima s kojima živimo i radimo. Evo kako je nadbiskup, na upit urednika Josipa Vajdnara odgovorio na pitanje, koji su mu dani bili najradosniji a koji najtužniji: „Bilo je mnogo radosnih dana, ali i bolnih, nije lako odvojiti. Sigurno, jedan od sretnijih dana je i samo svećeničko ređenje i slavlje mlade mise. Posebno sretni dani su bili moje raspolaganje za ispovijed, gdje sam satima iskustveno doživio što znači biti u službi milosrđa Božjeg. Također su posebno utješni trenuci bili pohod bolesnicima i donošenje utjehe svetim sakramentima. Radosni su trenuci bili kada sam uspijevao u nemirne obitelji donijeti mir i slogu. Posebna mi je radost bila kada sam služio svete mise, koje su izvor snage i vjere. Tužni su trenuci bili kada sam bio nemoćan pomoći ljudima koji su izgubili nadu. O tim teškim trenucima ne bih mnogo govorio, nego bih rekao da je strašno izgubiti vjeru i nadu u Boga. Strašno bolno mi je bilo susretati sljepilo nutarnje, gdje nisam mogao pomoći. To su mi najteži trenuci moga poslanja“. Čestitamo našem nadbiskupu 40. obljetnicu svećeništva koja je blizu njegovoj 65. obljetnici života i 20. obljetnici nadbiskupske službe. Zahvaljujemo, oče nadbiskupe, što hodate s nama i za nas! Neka Vam Bog udijeli što više radosnih trenutaka i neka Vas jača u tužnima koji su neizbježivi u svačijem životu. Udijelio Vam još puno pastirskih godina!

Čestitka nadbiskupu Vinku kardinalu Puljiću uz četrdesetu obljetnicu svećeničkog ređenja

PRILOZI

Večeras slavimo lijepu godišnjicu koja sama po sebi stvara određeno poštovanje, kako prema samoj osobi koja slavi, tako i prema broju godina koje su se jedna za drugom nizale i stvarale originalni mozaik života i vjere. Okvir tog mozaika nam je Stvoritelj svega vidljivoga i nevidljivoga namijenio a mi svojom rukom slažemo i činimo njegovu originalnost prepoznatljivom. Iz tog mozaika, koji je protkan božanskim i ljudskim, se da iščitati Božja volja, Njegova Božanska ljubav i naša spremnost na suradnju, naša ljubav ali i naše slabosti koje ucrtavaju one tamnije mrlje, koje onda učine da od jednog Božjeg djela nastane čisto ljudsko djelo koje je izgubilo svoj sjaj, ono božansko u nama. Naše slabosti i propusti u taj mozaik ugrađuju samodostatnost ljudskog razuma i njegove moći te stvaraju ljudsku ljepotu koja nije ni odsjaj Božanske ljepote, kada se stvara bez Boga. Jer najveće i najljepše djelo bez Boga je ništa u odnosu na Božja djela i Njegovu ljepotu. Zbog toga je suradnja između Boga i njegova stvorenja imperativ, za suobličenjem s Gospodinom našim Isusom Kristom, kako bismo mogli sa sv. Pavlom uskliknuti: „živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist...“ (Gal 2,20)

O Nadbiskupovom hodu s nama i za nas kroz ovih 40 godina svećeništva, s posebnim naglaskom na vrijeme provedeno u Sarajevu kao nadbiskup Vrhbosanski, je govorio mons. Zovkić. Ali ne mogu ne ponoviti i ne ustvrditi da je našeg Nadbiskupa zapala zadaća voditi Vrhbosansku nadbiskupiju u jednom od najtežih i sudbonosnijih trenutaka u njezinoj povijesti. Četverogodišnji rat je prepolovio broj vjernika, s tim što je promijenjena starosna dob, tako da u pojedinim dijelovima Nadbiskupije imamo mahom stariji svijet. Obitelji su raseljene i rastavljene, mnoge crkve i župne kuće srušene, rat je u dobroj mjeri promijenio odnose, sustav vrijednosti, dotadašnji način suživota, a nažalost, kod mnogih iščupao iz srca vrijednosti vezane uz vjeru, vlastitu i tuđu, također obitelj, ognjište, svoj narod i odnos prema drugim narodima, moglo bi se još nabrajati koje je sve posljedice izazvao ovaj

rat. U mnogočemu je promijenjen prije ratni način života, na analitičarima je i ljudima od struke da procijene koje su bile njegove prednosti a koji nedostaci, isto tako na stručnim i dobronamjernim ljudima je da snime poslije ratne odnose i vrijednosti, te ponude rješenja utemeljena na evanđelju i općeljudskim vrijednostima koje vraćaju dostojanstvo čovjeku od Boga darovano.

Svjesno spominjem ratno i poratno vrijeme jer je ono bitno obilježilo Nadbiskupovo vođenje Nadbiskupije. Ne samo da nije uzmicao pred izazovima i strahotama toga vremena, nego je uvijek bio „glas koji viče“, kad god i gdje god su bila ugrožavana vjerska i nacionalna prava svojih vjernika i našega naroda. Usprkos takvom vremenu zajedno sa svojim svećenicima je obnovio porušene crkve i materijalna dobra, osnovao strukture za vođenje pastoralna prema novim uvjetima koji su još daleko od normalnih i demokratskih. Nabrojat su najvažnije: ponovni rad sjemeništa u Travniku nakon 50 godina, povratak Bogoslovije s Bola na Braču, uzdignuće teologije na rang fakulteta, Katolički školski centri „Škole za Europu“, Ured vojnog dušobrižništva, Katehetski ured, Nadbiskupijski centar za mlade, Medijski centar – čija je glavna djelatnost za sada ponovno izdavanje Katoličkog tjednika, Caritas, novi Svećenički dom... Ovim su obuhvaćena važnija polja rada sa svim uzrastima i staležima te udareni temelji za sustavan pastoral u Nadbiskupiji.

Uz pastoralni rad i vođenje naše Nadbiskupije u rečenim prilikama napisao je sedam knjiga, pisao i piše u raznim listovima, revijama i časopisima, sudjelovao na mnogim seminarima i simpozijima u zemlji i svijetu, održao brojna predavanja, posebno na temu međureligijskih odnosa, imao mnoštvo nastupa, pogotovo prepoznatljiv u odnosu prema medijima koje je maksimalno koristio braneći prava najslabijih i ne zaštićenih. U ovih 40 godina misništva održao je brojne duhovne vježbe i duhovne obnove. Prepoznato je to na razini opće crkve ali i u našoj Nadbiskupiji, pa je za svoj strpljivi i požrtvovni rad dobio tri počasna

PRILOZI

doktorata, nekoliko priznanja i nagrada u zemlji i u svijetu te uzdignut na čast kardinala Rimske crkve.

Vraćam se na početak ove čestitke. Kada se radi o Nadbiskupskoj službi onda ljepota i vrijednost spomenutog mozaika ne ovisi samo o njemu, nego o svim svećenicima, u pastoralu i na drugim službama. Jer svi zajedno izgrađujemo mozaik zvani crkva vrhbosanska u koju nas je Bog pozvao u kontekstu opće crkve. Nakon rata i neposredno ratnog vremena, sada već petnaest godina poslije, može se konstatirati da su udareni solidni temelji za šire pastoralno djelovanje. Uz redoviti pastoral, u nekim područjima je potrebno stručno osposobljenih svećenika, a svima zajedno nam je potrebno darova Božjega duha i gorljivosti kako bismo na najbolji način odgovorili izazovima vremena u kojem živimo i posvjedočili svojim životima ljubav Krista raspetoga. Odgovornosti su podijeljene, ali ne može nitko reći da nije odgovoran za stanje u našoj mjesnoj crkvi. Bliješti li taj mozaik od sjaja ili je našom krivnjom toliko uprljan da je izgubio stadlerovsku hrabrost i našu prepoznatljivost? I ova godišnjica je poticaj svima nama da preispitamo svoju ljubav i stavimo se u službu vjernika, spasenja duša jer to proistječe iz naravi sveće-

ničkog reda, a i naša ponosna prošlost nas na to obvezuje. Dao Bog da se u mozaiku našeg Nadbiskupa i naše Nadbiskupije iščitava i zrcali nesebična ljubav, gorljivost, međusobno povjerenje i prijeko potrebno zajedništvo.

Prigoda je ovo zahvaliti uzoritom Kardinalu za vjerno služenje kroz ovih četrdeset godina misništva i nepunih dvadeset godina, u teškim uvjetima, vođenja crkve vrhbosanske. Uz zahvalu izričem i najiskreniju čestitku u ime svih svećenika naše nadbiskupije, s molbom i molitvom da Vas dobri Bog poživi, da Vas obdari svojim darovima, najviše mirom, strpljenjem i povjerenjem koje nam je, u godinama pred nama, čini mi se najpotrebnije. Neka naš mir, strpljivost i povjerenje budu plod vjere i istinskog pouzdanja u Božju providnost. U toj vjeri i nadi Vam predajem ovaj dar, umjetničku sliku naše katedrale koja je simbol svih crkava u Nadbiskupiji, rad akademskog slikara gosp. Tome Hrgote, da Vas podsjeća na naše zajedništvo i poslanje. Čestitam!

Čestitku izrekao 28. lipnja 2010. na svečanoj akademiji, u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu, u ime svećenika Vrhbosanske nadbiskupije Luka Tunjić, generalni vikar.

Propovijed Vinka kardinala Puljića na Susretu mladih u Komušini, 29. svibnja 2010.

Dragi mladi prijatelji, dragi hodočasnici!

Ugodno se namjestite da me možete slušati i da me možete čuti. Rijetka mi je prilika da vam mogu direktno govoriti, a pogotovo me raduje što to zajedno s vama činim kao hodočasnik. Evo kako je počelo nakon rata ovo hodočašće na brdo Kondžilo hodočašće mladih redovno s vama hodim. Istina svake godine osjećam de se godine redaju ali činim to radošću s vama kao pastir ove mjesne crkve zajedno s vašim svećenicima i pastoralnim djelatnicima. I ova godina Bog nam je priuštio tako ugodno sjediti i slušati. Kao da se odmaramo god Gospodina. Želimo stvarno dušu odmoriti. Uzeli smo geslo ovog hodočašća koje papa

Benedikt XVI uzeo iz evanđelja koje smo maloprije čuli, događaj na putu. Mladić pada pred Učitelja pada i pita ga: učitelju dobri što mi je činiti da baštinim život vječni? Dragi mladi prijatelju ti sebe zamisli da si ti taj ili ta koja u ovom trenutku na svom životnom putu padaš na koljena pred Isusa i što ga pitaš, možda na svoj način svojim riječima isti smisao. Probat ću ga definirati svojim riječima kako bi ti to pitao ili pitala: Isuse, a što mi je činiti da u životu budem sretan ili sretna? To bi sigurno najviše vas pitalo. Ili možda bi ga pitali: Isuse kako da živim da moj život bude radostan? Da osjetim da on vrijedi. Na razne načine.

Evo ovo što smo se penjali na brdo ima svoju lijepu simboliku, to je naš život, posebno

vas mladih, pred kojima stoji jedna budućnost, možda mi koji smo već pregazili puno toga kroz život ne tako da moramo govoriti kao vi. Vi ste zaista na putu života, mi smo na zalazu. Zato vam želim pomoći razmišljati. Upravo putujem: Isuse premda mi je mlad život želim se u životu ostvariti, ne želim život promašiti, želim što? To morate pitati što želiš? Što Isusa danas pitaš na ovome putu hodočašća, to hodočašće označava tvoj životni hod. Koji je smisao? Smisao našeg hoda bio je popeti se na ovo brdo ono je sveto. Kroz stoljeća ovdje hodočaste, časte Gospu, mole se. Koliko je ovdje na ovom brdu pokore, molitve i kajanja se zbilo. Ako ja u svom kratkom životu pamtim mnoge stvari, možete misliti koliko toga ima, zato je ovo brdo sveto. Ali što mi želimo u tome prepoznati? Isuse ono te najvažnije pitam: koji je smisao mog život, što mi je činiti da otkrijem smisao svog života. Svatko od vas ima u sebi puno želja, snova i maštanja i energije. Htio bi se ostvariti u životu. Koji je smisao? Ovaj mladić koji je to iskreno pitao jednostavno zgrabio je Isusa za srce, zavolio ga je. Dragi je čovjek Isusu koji traži smisao života i to kod Isusa. Mladiću, djevojko evo želim da te Isus zavoli, da taj njegov pogled doživiš na svom srcu, jer tražiš smisao svog života. Pitaš što ti je činiti. Što ti je činiti da se ostvariš da ne budeš promašen, da uzalud ne živiš.

Dozvolite da vam kao stariji brat a i kao čovjek koji je iskusio životni hod da vam neke savjete dadnem. Primite ih od srca k srcu. Znam čovjek se boji žrtve. Ali jedno moram reći: ništa u životu ne možeš ostvariti ako ne budeš spreman na žrtvu. Čovjek koji bježi od žrtve postaje kukavica, a zašto ta žrtva ima smisao. Gledajte ove koji se spremaju ovih dana za natjecanje u nogometu cijeli svijet će zuriti i gledati u TV tko će pobijediti. A da bi mogli zaigrati, koliko tek treninga moraju obaviti, koliko vježbe moraju obaviti, mislite da to nije povezano sa žrtvom? Itekako jest. Ništa bez toga da uložim, moram uložiti da bi mogao jednog dana brati. To je ako želiš biti čovjek, čovjek odgovornosti čovjek savjesti, čovjek koji će izgrađivati poštovanje; moraš se upustiti u avanturu života i borbe sa životom, borbe da ja od sebe izgradim čovjeka. Bog nije dovrši tvoje stvaranje, on je tebi povjerio da ti s njim surađuješ da sebe izgrađuješ. Da izgrađuješ osobu

od formata, od morala, od povjerenja, od odgovornosti, od sposobnosti izdržati, ustrajati i postojan biti. Zato te danas hrabrim. Uzmi kormilo svog života u svoje ruke. Nemoj da te mutna rijeka nosi. Mi živimo u takvom vremenu gdje vam se nameće: ovo je sreća!, ovdje ćeš naći pravu sreću! Toliko puta vas zavode, onda vas isprazne i kao trulu vočku ostave da zaudaraš. To je strašno, ne daj se prevariti, ne daj se prevariti i zavesti. Uzmi kormilo života u svoje ruke, da bi znao kormilariti moraš znati kud putuješ.

Dolaziš Isusu i pitaš ga: što mi je činiti da stvarno postignem život vječni. On najprije kaže: „Mladi prijatelju, drži se zapovijedi!“ Božje zapovijedi su saobraćajni znaci koji nas vode prema cilju. Nije to da Bog želi nas mučiti pa zabranjuje ovo ili ono. To su često puta iskrivljena gledanja na Božju ljubav. Bogu zapovijedi ne trebaju nama trebaju, jer one nas čuvaju na ispravnom putu da kao čovjek koji vozim svoj životni vlak da ne skrenem, da ne zalutam, da ne propadnem zato te hrabrim: Božje zapovijedi čuvaj da ustraješ prema cilju, a cilj ti već nosiš u sebi - želiš biti sretan. Želiš istinski imati radostan i ostvaren život, a to bez Boga ne možeš. Zašto? Jer čovjek je iz ljubavi za ljubav stvoren i na tu Božju ljubav mi trebamo ljubavlju odgovoriti, zato vas hrabrim. Čovjek koji nije sposoban za žrtvu nikad neće naučiti ljubiti jer je sebičan i ne može biti sretan niti se radovati. Samo čovjek koji se zna žrtvovati, izgarati, ljubiti on ne samo da je on, sretan je zato jer druge usrećuje i jer drugima donosi svjetlo, radost i ohrabrenje. To je ono što, kad mi kažemo vama nije to laskanje ili podilaženja vama mladima nego istina, vi ste budućnost, uzdanica i nada. Na vama će budućnost počivati i zašto sad trebam posebno hrabriti vas. Znam što vam nameće javnost. Javnost vam nameće: pogledajte čitanja, slike, filmove: agresivnost i izživljavanje spolno to vam nameće kao da je to utjeha u životu. Onda ljudi kada sve to izlive onda počnu biti ovisni, pa traže drogu, alkohol, jer je duša prazna. Nečim je mora ispuniti. Kad sam na početku propovjedi rekao: ne dajte se prevariti - probajte to doista i shvatiti. Naša spolnost je dar, dar Božji; ona nas označava kao muškarca i kao ženu, to je dar koji označava našu psihu, osobnost, našu narav. Nije to nama Bog povjerio za

PRILOZI

zloupotrebu nego da se tim služimo u ljubavi. Ljubavi u darivanju u braku, van braka je to zloupotreba, manipulacija, sebičnost, zadovoljavanje strasti. Čovjek koji trči samo zadovoljavati strasti nikad ne može biti kičma. Karakter! Počinje biti sebičnjak. Što mi danas kukamo zašto je tako nesretan svijet? Ne može sebičnjak biti sretan, onaj koji trči da samo zadovoljava strasti. Ne može biti sretan, a najgore što i druge unesrećuje. Mi se čudimo što su naše obitelji tako krhke i tako lomljive. Pa na trulom ne možeš graditi. Treba izgraditi dobre temelje da jedno dobro zdanje izgradimo. Koji su to temelji za jedan brak? Potrebna je izgrađena osobnost, čestitost, istinski znati ljubiti i žrtvovati se jedno za drugo. Pogledajte: naše kuće su pune jeda, jada, pune ljutnje, nervoze. Zato vas hrabrim, dragi mladi, nemojte roditelje prezirati! Oni su vaši roditelji, vi ste otpali od njihove krvi i mesa. Ne galame oni na vas koji puta zato što vas ne vole, već ne znaju kako vam pomoći. Poneki puta su nesigurni jer ne znaju kako vas savjetovati. I vi reagirate zato što bi se htjeli osamostaliti, ali u tom osamostaljenju postajete drski. Htjeli bi biti osobe, odrasle i odgovorne. Ali u tom zrenju koji puta pokazujete da niste zreli.

Ima još jedan problem: vaši roditelji su rasli u vrijeme komunizma. I često puta im nedostaju ispravna kršćanska načela. Oni jesu vjernici (nisu nevjernici, ne treba ih vrijeđati), ali nemaju ispravnih načela. Svjedok sam tomu kao pastoralac i danas kao biskup. Razgovaram često puta i vidim da krivo savjetuju i krivo upućuju svoju djecu. Samo jednu stvar da vam rekнем kako znaju krivo upućivati. Savjetuju svoje dijete ovako: Traži ono što će ti koristiti! Pita sin tatu: Što misliš, koju bi školu izabrao? Otac odgovara: Onu koja će te što prije dovesti do para, koja će ti najviše koristiti! Nije mu rekao: Sine, izaberi onu kroz koju ćeš biti što pametniji i izgrađeniji, da budeš čovjek koji će moći narodu ostaviti jedno veliko bogatstvo duha. Savjetovao mu je da ide za onim: što više imati i potrošiti, što prije dočepati se bogatstva, a to je tako krhko. Zato vam ja odavde sa svetog mjesta savjetujem: Dajte, iskoristite Božje darove da steknete što veće znanje; iskoristite taj Božji dar. Kako bi tim znanjem mogli što više ostaviti kulturnu baštinu svome narodu, svome vremenu. Ne budite propalice, nego ljudi izgrađeni.

Samim tim što steknete znanje, to još uvijek nije dovoljno. Potrebno je steći samokontrolu. Biti čovjek koji gospodari samim sobom. Puno je lakše drugog napadati nego sebi zapovijedati. živimo u vremenu koje jednostavno nameće: uvijek je drugi kriv. Pogotovo politika! Politika nikad nije rekla: moj grijeh! Nijedna svjetska sila nije rekla: ovdje smo pogriješili. Treba znati reći samokritično: Ovdje sam pogriješio, to želim ispraviti. Steći sposobnost samokontrole. Eto, to je osobnost koja se ne da vući za nos. Bilo kakva hulja, koja se dočepa mikrofona ili medija, tebe zabljesne pa misliš da je to prava zvijezda. A on propalica. Tko zna koliko je glava satr'o da to stekne. Zato te, mladi prijatelju, hrabrim: svojom glavom misli i neka te tvoja glava vodi. Ali čime? Božjim duhom.

Isuse, što mi je činiti da ne promašim život? Danas vas savjetujem: Izgradite od sebe moralnu osobnost. Te su Božje zapovijedi koje vas vode tim putem. Kad je čovjek izgrađen ne treba posebno truditi se da stekne povjerenje, ljudi će brzo vidjeti: s ovim čovjekom možeš računati, na njega se možeš osloniti, to je čovjek povjerenja i odgovornosti i savjesti. Kud ćeš ljepšeg kvaliteta. Čovjek tako živeći postići će život vječni. Shvatit će: ovdje sam hodočasnik, *hodim i častim kako bi mogao vječnost postići?*

Zato na ovom svetom mjestu poslušajmo i Mariju. Ona je isto pitala, kao i vi, kad je anđeo došao i rekao da će začeti po Duhu Svetom. Ona pita: Kako će to biti? U čovjeku je normalno pitanje; on se pita jer je razumsko biće, ali naučimo od Marije imati povjerenja u Boga. Kad je saznala da je to Božja volja, odgovara: Evo me Gospodine. Vi ste maloprije tako divno pjevali: Bog je moj Spasitelj, njemu se utječem, u ruku njegovu ja svoje polažem. To napravi! Svoju životnu ruku stavi u Božju ruku. Neka vas on vodi. Ne dajte se zavarati ovosvjetskom varljivom slikom, neka vam on razbije strah, kako ste pjevali, da se ne bojite života, „jer znam komu sam povjerovao“. To od Marije naučimo: kako graditi povjerenje u Boga, pa ćemo i mi postati ljudi od povjerenja. Gospe Kondžilska! Ne samo da te molimo nego i od tebe želimo naučiti da u Božjoj ruci uvijek vidimo svoju ruku i da idemo Božjim putem. Onda ćemo sigurno doživjeti onaj radosni pogled Isusov, koji nas zavoli i koji nas prima u kraljevstvo Božje. Amen

Propovijed Vinka kardinala Puljića u TRUSINI, 16. travnja 2010.

Draga braćo misnici!
Draga braćo i sestre!

Danas smo na ovome groblju da odamo poštovanje i počast nevinim žrtvama. Žrtvama zločina rata. Danas želimo moliti za njihove duše. Danas, ovdje, molimo za žive. Da Gospodin izliječi naše rane. Danas smo ovdje i da na neki način ohrabrimo svoju vjeru i svoju nadu. Ne možemo zaboraviti tu bol koja se dogodila, i zato moja prva besjeda jest jedna poruka ne samo radi ovih nevinih žrtava koje su na današnji dan stradale, nego je moja poruka da u ovom ozračju zemlje BiH treba izgrađivati kulturu koja treba izvirati iz duha vjere i plemenitog srca. A to jest: poštivati nevine žrtve. Istinski gdje god se dogodila nevinna žrtva treba u ovoj zemlji, među sva tri naroda koji ovdje žive i među dvije crkve i vjerske zajednice, treba izgrađivati taj osjećaj poštovanja prema nevinim žrtvama. Mi smo kršćani slavili Uskrs. To je temelj naše vjere. Na tome počiva naša vjera u život vječni i uskrsnuće mrtvih. I kao kršćani mi znamo da poštovanje pokojnih jest radi toga što vjerujemo u uskrsnuće. Zato poštujemo njihove zemne ostatke. Zato poštujemo naša groblja, jer su to sveta mjesta. Tu počivaju naši preci koji su nas zadužili, ostavivši najveću baštinu - a to jest - svetu vjeru u uskrslog Krista. Iz te vjere mi za njih molimo. Dok za njih molimo mi sami sebe jačamo u toj vjeri, jačamo da naš život ima smisla. Da je svako trpljenje osmislio Krist svojim trpljenjem. Zato na poseban način rekoh, uz to poštovanje nevinih žrtava, mi želimo liječiti svoje rane.

Zaboli nas često kad svjetska javnost i moćnici ovog svijeta poštuju žrtve svojega naroda i znaju poštivati rane koje oni nose, a nama niječu to isto pravo. Mi smo svjesni i ne smijemo nijekati da ne postoje rane, ali ih treba liječiti. Mi kršćani znamo da naše liječenje nije magija, nego je to vjera u Krista. Mi svoje rane liječimo u ranama uskrslog Krista. I kao kršćani, praštajući, mi se oslobađamo zloće mržnje. Time što praštamo, što nutrinu svoju oslobađamo od svakog korijena

zla mržnje, time ne skidamo odgovornost odgovornih. Svatko za svoje čine snosi odgovornost i treba odgovarati. Sigurno da Božji sud neće nitko izbjeći, ako ovaj ljudski sud na zemlji izbjegne. Zato, smatramo da je potreban i taj zemaljski sud, da taj sud kaže tko je kriv za pojedine zločine i da snosi odgovornost. A crkva to ne nosi, to je dužnost društva - države. Ovdje ću vrlo jasno reći ovoj javnosti u Bosni i Hercegovini: Nemojte vrijeđati pokojne!, nemojte manipulirati s pokojnicima i žrtvama rata! Poštujte ih. Pogotovo nijedan političar, ne znam koje provenijencije bio, nema mandat da lažima sakriva zločine. Jer zločin se ne može opravdati. Pogotovo ne novim zločinom pravdati. A pogotovo ne u ime vjere zločin činiti. **Jer najveći zločin i uvreda Boga jest u ime Boga zločin činiti.**

Zato moramo jasna načela postaviti, kako bi izgrađivali budućnost na temeljima mira. Na poseban način u ovoj svjetskoj javnosti vidimo da se tako naglašavaju ljudska prava, građanska prava i slobode. U toj globalizaciji vidimo da ti moćnici to naglašavaju samo u granici svoje države, a izvan države to ne vrijedi. Ta i takva globalizacija uništava čovjeka. Ukoliko ta globalizacija uništava čovjeka ona je isto zločin. Kao što je isto zločin nijekati zločin. Zato, na poseban način, ako želim graditi mir potrebno je vrednovati svakog čovjeka. Treba vrednovati slobodu svakog čovjeka, slobodu savjesti, njegovo dostojanstvo i prava.

I zato ovdje, na poseban način gledajući ove grobove nevinih žrtava i naših pokojnih, imam jedan osjećaj, trnci me prolaze: oni su nam dali zavjet! Vežu nas njihovi grobovi uz tu grudu. Kad bi nam oni mogli ispričati koliko su žrtava podnijeli, koliko su suza prolili i svojom krvlju su tu grudu natopili. Smatram: ako želimo biti dostojni potomci njihovi moramo cijeliti tu žrtvu. Moramo cijeliti tu grudu koju su oni svojom krvlju natopili. I koja god se politika borila da se hrvatski narod odriče svoje grude - to je antihrvatska politika. Mi moramo znati svoje voljeti i zato živjeti. Kao svaki drugi narod imamo na to pravo, na svoju grudu, na svoje grobove, na svoju prošlost, svoju kul-

PRILOZI

PRILOZI

туру i identitet. To čovjeka čini dostojanstvenim, ponosnim. Zato smatram, kad sam rekao da je ovdje zavjet naš, njihovi grobovi. Moramo mijenjati mentalitet, mijenjati shvaćanja. Ne smijemo ostavljati svoje, otuđiti se i odreći se svoga. Tko radi na tome radi protiv nas. Zato smatram, ovdje, kunući se na grobovima naših predaka, nećemo vas izdati. Ono što je vama sveto bit će i nama: Sveta vjera, baština, kultura i gruda. Zato smatram današnji dan važnim spominjući se tih nevinih žrtava. Mi ne širimo mržnju! Ali izričemo: Ova država nema budućnosti ukoliko u njoj neće biti vladavina zakona i jednakost za sve. I oni koji kažu da nas predstavljaju: Neka istinski pomognu da budemo ono što jesmo na svojoj grudi, inače će biti izdajice naše. Pred nama je stvaranje budućnosti. Mi moramo nju stvarati, nitko bez nas je ne treba stvarati. Mi je moramo sami stvarati. Iz naše vjere, iz našeg ponosa iz naše kulture, svoje voljeti tuđe poštivati. Zato smatram obvezom svojom doći na ovakve dane kad god mogu, a isto tako iskazati poštovanje svim žrtvama. Jer, crkva ne vodi sud, ona moli za praštanje. Time ne skida odgovornost. Svatko treba za svoje čine odgovarati. Na svoj način moramo znati cijiniti nevine žrtve. One nas trebaju hrabriti da budemo hrabri izdržati, jer budućnost se izgrađuje snagom i spremnošću na žrtvu. Budućnost se gradi živeći iz nade, ta nada je ukorijenjena u Kristu uskrsnom i tu mi imamo izvor naše nade. Zato uz ovaj današnji dan želim, kad se

vratimo da se vratimo istinski odgovorniji, istinski zauzetiji i istinski da mi budemo spremniji nikoga ne otpisati svoga roda i svoje krvi. A tko je od nas pozvan da mjeri koliko je tko taj? Zato želim da ne budemo mi ona vaga koliko će tko vagati, je li on dobar katolik i Hrvat? Bog je sudac. A naše je izgrađivati zajedništvo iz vjere i da nas molitva istinski zbliži da osjetimo snagu u toj zajedničkoj ljubavi. Zato hrabrim vas svećenike.

Stojim ovdje pred jednim pitanjem? Dokle imati hrabrosti slati svećenike - a da budu prepušteni ovakvim situacijama kao dosada? Hrabrost je služiti starcima, jer njihova djeca su ih napustila. Hrabrost je biti osamljen, boriti se po ovakvim svrtačama. Župnik se ispričava. Što se imaš ispričavati - to su dužni oni koji vlast imaju da naprave put da se na groblje može doći dostojanstveno. To nije tvoja dužnost. Tvoja je dužnost biti svećenik, dijeliti sakramente i propovijedati. Sramota je ne moći doći na svoje groblje. Zato želim, ne samo na ovo groblje, da se stvaraju uvjeti za život. Neka istinski Bog blagoslovi vas, draga braćo misnici, koji ste hrabri služeći ovome narodu, raspršenom i pomalo zapuštenom i napuštenom. Neka vas Bog učvrsti u toj službi. Bit ću uz vas, ali neću dozvoliti da vi budete sami; prozivat ću i pozivat ću da se drugačije preorijentira politika za naš opstanak i našu budućnost. Zato Bože hrabrosti nam vjere daj, žive nade u ustrajnosti, postojanost i opstanak na našoj grudi. Amen

Propovijed Vinka kardinala Puljića u Švedskoj (Vadstena), 22. svibnja 2010.

Draga braćo misnici!

Draga braćo i sestre!

Kada vas u ovoj lijepoj crkvi vidim u ovolikom broju u meni se ukrštaju različiti osjećaji. Prvi osjećaj: drago mi je vas susresti u ovom svetom otajstvu misnom, na ovom hodočašću u ovolikom broju. Okupiti toliko ljudi na jednom mjestu veliki je to dar, ali drugi osjećaj: bilo bi mi draže da vas susrećem u vašim rodnim župama, da vas tamo vidim gdje ste kršteni, gdje ste odrasli, krizmu primili, vjenč-

ani možda, gdje toliko lijepih trenutaka ste doživjeli. Eto, takvi su u meni osjećaji sada. Međutim, stvarnost je takva kakva jest i u toj stvarnosti kako monsijor Biletić na početku pozdrava reče treba ohrabriti u nadi. Zato na početku ove svoje besjede prenosim pozdrave svih biskupa i iz Hrvatske i iz BiH. Mi ćemo u ponedjeljak imati zajedničko zasjedanje, ali u ime svih biskupa želim zahvaliti našim svećenicima koji se brinu za vaše duhovno dobro, koji vas okupljaju, posjećuju, ispovijedaju i dr-

uge sakramente dijele, koji vas hrabre u vjeri da je čuvate. Kako bi ovdje u ovoj novoj zemlji, domovini svjedočili, svjedočili ono divno bogatstvo vjere, koje ste ponijeli iz svoga kraja, iz svoga zavičaja. Zato, draga braćo misnici, neka vas Bog krijepi i hrabri i nagradi u tom poslanju. Veliko je i važno to poslanje. Sigurno, naša je velika briga da pronademo i svećenika i koji će naslijediti vlč. Stipu, a vlč. Stipi želimo što brži i bolji oporavak. Neka ga Bog krijepi u njegovoj bolesti.

Danas ste vi na hodočašću, jednom godišnje ovdje se okupljate. Jedanaesti put je već. Znate, hodočašće ima svoju teološku poruku. Mi hodeći na jednom mjestu da častimo Boga, njegove svece miljenike, da njegove miljenike molimo za zagovor, postajemo svjesni jedne životne stvarnosti da smo svi na ovoj zemlji putnici. To je zapravo poruka hodočašća: dok hodimo, Boga častimo i u vjeri se utvrđujemo. Danas smo ovdje kod moćiju i relikvija sv. Brigite, kako se u Švedskoj kaže, ili na hrvatskom sv. Brigite, zaštitnice Europe. Vjerujem da ste svi vi donijeli svoje zavjete, svoje molitve, ali na poseban način je želimo i moliti za cijelu Europu. Ne samo za našu domovinu odakle smo nikli, bilo iz HR ili BiH, nego za cijelu Europu želimo moliti, ali od nje želimo i naučiti nešto. Naučiti kako s Duhom Svetim surađivati. Mi smo uoči Duhova. Danas molimo, počinjemo moliti zazivanjem silazak Duha Svetoga. Većina vas je krizmana i primili ste Duha Svetoga u krizmi. Samo, često puta nismo naučili surađivati s njim i oslušivati ga. često puta je on po strani. Kako Duh Sveti djeluje? Možda na poseban način u ovom mjesecu svibnju kada častimo i molimo našu Nebesku majku. Od nje možemo divno naučiti. Ona je najizvršniji suradnik s Duhom Svetim, jer je začela po Duhu Svetom. I zajedno s apostolima molila Duha Svetoga da siđe na prvu Crkvu. Kako biti poslušan Duhu Svetom? To na poseban način u ovom hodočašću želim da svatko od vas ponese. Vi svi dobro znate ako je jedna posuda puna neke stvari ne možeš drugu stvar u nju staviti dok ne isprazniš posudu. Nažalost mi često puta nosimo u posudi svoga srca mnoge stvari tako da nam je srce zatrpano. Nećete se ljutiti ako kažem da je koji puta ropotarnica - to je ona soba gdje stare stvari trpamo, koje nam smetaju. Tako nam se dogodi s

našim srcem. Mnoge stvari u životu zatrpano u tom srcu i za Boga nema mjesta. Onda smo nervozni, nezadovoljni, prazni. Što najvažnije treba od-trpati iz tog srca? U prvom redu treba Božju čuti da oprost. Mnogi nakon rata, kada govorim o opraštanju, jednostavno se znaju naježiti na mene. „A ti, kardinale, ne shvaćaš što sam sve pretrpio!“ - Vjerujem, ipak, morat ćete priznati da sam svjedok svih trpljenja, u žiži sam stvarnosti bio. Znam što se doživljavalo, ali bez straha govorim o potrebi praštanja. Zašto? Zato da oslobodimo srce da ne bude ropotarnica, da ne nosimo u sebi podstanara. Jer kad čovjek neki jed nosi, pogotovo ako nosi ogorčenost, ljutnju, mržnju, ona nas nagriza iznutra. Truje iznutra. I Božja nema mjesta. Ne mogu Božju čuti.

Hodajući ovom zemljom vidio sam mnogi koji nose nešto u ušima, slušaju nešto. Vidim, dakle, svi prate neku pjesmu, galamu. Znate, kad je galama u duši onda se Božja ne može čuti onda smo za Božju gluhi, a nema gore galame od mržnje. Mala sitnica. S nekim se porječamo, mi se razidemo s njime, ali nisam se razišao. Mi smo ga ponijeli, ponijeli ga sa sobom. Najgore je što ga ponese i na svoj jastuk, pa dok ležimo - u sebi prebiremo i razmišljamo: što mu još nisam to rekao. Čim ga prvi put susretnem to ću mu kazati i mi zapravo nismo slobodni, nego smo zarobljeni. Zato je prevažno surađivati s Duhom Svetim da oslobodimo srce od svega onoga što nas truje. Najveći otrov je grijeh, mržnja. Oslobodit se mržnje to znači sposoban biti Božju čuti, izvaditi iz svoga uha ono što galami u nama. Da može Božja dotaknuti moje srce, da ja osjetim Bog me je zahvatio, ponijela me Božja riječ. Jedna slika: dolazi sin iz vojske i nosi kacigu na glavi. A mati ko mati želi ga pomilovati, pa mu kaže: „Moj sine, ne osjećam tvoju glavu, skinu kacigu da te pomilujem kao mati.“ često puta taj oklop koji nas veže trebamo skinuti, kako bi Božja ruka dotaknula našu glavu, naše srce, našu dušu. To je utjeha. To je djelovanje Duha. Zašto je Marija mogla onako reći hrabro: Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi? - Zato što je bila u duši slobodna, nije bila zarobljena i mogla je s Duhom Svetim surađivati. „Oni koji me ljube čuvat će moju riječ.“ Oni su sposobni Božju riječ čuti, a tko čuje Božju riječ ona ga ponese. Prvo ga utješi,

PRILOZI

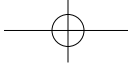

PRILOZI

pa ohrabri, a onda čovjek odjedanput nosi jedan osjećaj: moj život ima smisla, Božja ruka je na meni, ona me vodi i hrabri. Zato želim vas, koji ste morali poći sa svog ognjišta, koji nosite rane u svojoj duši, koji ste doživjeli nervozu u svojoj kući, doživjeli možda neuspjeh u poslu i nosiš različite rane. Želim da se oslobodiš, da te Duh Sveti dodirne svojom božanskom moću, svojim svjetlom i utjehom i snagom. Da danas pođeš kući ohrabren Duhom Svetim. Ne samo zagovorom sv. Brigite ili zaštitom Gospinom, nego utjehom Duha Svetoga. Pa sutra kad ga budeš slavio svetkovinom i onu svijeću u kući zapalio neka osjetiš: ona svijeća gori u tvom srcu, gori tvoja ljubav, vjera, pouzdanje u Boga. Osjećaš nisi sam. U životu nema ljepše utjehe kao doživjeti da si voljeno biće. Tko nije iskusio ljubav on neće nikada znati voljeti. Mi moramo postati svjesni da smo voljena bića da nas Bog voli. Zato želim u svima vama probuditi tu vjeru. Bog nas voli. Bog je s nama. Božja je ruka s nama. Koji puta ćeš pitati se: Bože, zašto si mi to dozvolio; zašto me ta muka pati? Nitko to nije prošao da nije to upitao. Što odgovara Bog? Evo, pogledaj moga Sina. Dao sam ga i on vas je pozvao da idete njegovim putem. Ići za Isusom ne može se bez križa. Križ je ne samo jedan znak kojega stavljamo, on je naš sadržaj. Sadržaj kršćanskog života. Žrtva, križ, što to označava? To znači ljubav. Onaj koji je za tebe spreman se žrtvovati što kažeš za njega nego on me voli jer je spreman za mene žrtvovati se. Onaj koji je spreman žrtvovati se taj zna ljubiti. Tko se ne zna žrtvovati taj ne zna ljubiti. Zato želim da shvatimo mi kršćani: križ je taj sadržaj našeg života. Znak da mi Boga ljubimo jer smo svoj križ prigrlili i hodimo za Isusom, to je hodočašće, hodimo s njime. Nikad nismo sami. On je s nama.

A zatim, htio bih vas hrabriti. Ovdje ste u ovoj zemlji, koja je sigurno standardom bogata zemlja. Ali zapamtite: sve ovo bogatstvo jeste prolazno. Vi znate kako je strašna kletva bila: imao pa nema. Kad smo sve izgubili. Kad smo samo najlonske vrećice nosili, ja sam toga svjedok, ali nismo nešto izgubili, a to je pouzdanje u Boga. To je najveće bogatstvo. Zato vas hrabrim ovdje: to bogatstvo nosite - pouzdanje u Boga, vjeru otaca. Za tu su se vjeru ljudi borili i umirali. Umire se samo za ono što je sveto i vrijedno. Za isprazno se ne

umire. Zato vas pozivam kao što je Isus svoje učenike pozvao poslije uskrsnuća: bit ćete mi svjedoci. Eto to budite svjedoci uskrslog Krista, vjere otaca, morala kršćanskoga koji izvire iz te vjere otaca. Zato ovdje neka to bude divna poruka ovoj zemlji. Vas koji ste došli iz naših krajeva u ovu zemlju donesite to svjedočanstvo vjere. To da mogu reći ovo su katolici možeš s njima računati jer su poštteni. Onda ćemo mi biskupi s ponosom vas susretati, ali dotle vas hrabrim ne klonite duhom. Ne klonite duhom nego gajite to pouzdanje i svjedočite uskrslog Krista snagom Duha Svetoga. Nadalje, vi svi znate, govori se o ujedinjenoj Europi, a sv. Brigita je zaštitnica Europe. Želimo, kao ona što je bila poslušna duhom i ostavila divni svijetli trag toj Europi i mi tu Europu želimo unijeti bogatu baštinu duha, vjere, morala, čestitosti. Istina Božja ne ovisi o rukama u parlamentu koliko će se ruku dignuti. Ne možemo Božji zakon mijenjati i dižući ruke u parlamentu i reći da je to zakon Europe. U tu Europu želimo unijeti pravu istinu, moral, čestitost. U prvom redu poštivanje života. Moramo ustati u obranu života. Od onoga začetoga do ono prirodnom smrću završenoga. Da, po tim zakonima danas bi vlč. Stipo trebao biti mrtav. Zahvaljujući njegovom biskupu on još živi. Mi želimo ustati u obranu života, ne za te zakone u ime slobode, nego Božji zakon koji čuva život i brani ga od onog začeca do prirodne smrti. Bez obzira da li se nekom to sviđalo ili ne, ne smijemo izdati Boga. Nema te cijene koja se može procijeniti vjernost Bogu. Drugo, vi svi znate što je značila obitelj u starom kraju i zavičaju, sveto gnijezdo. Danas mi vidimo, to zovemo moderni život, razbija se svetost obitelji. Moramo ostati u obranu svetosti bračnog života, ne donošenjem zakona o istospolnim brakovima, nego obranom prirodnog i naravnog zakona. Zato želimo sv. Brigitu moliti: čuvaj nam gnijezdo obiteljsko. A recite gdje je djetetu najljepše? Zar nije u tom gnijezdu, u naručju oca i majke. I to želimo sačuvati. Zato želim vas hrabriti svjedočimo one svetinje koje smo ponijeli, ali da ne bi dugo govorio - doduše, dok drugi put dođem vi ćete zaboraviti da sam dugo govorio - moram skratiti. Zato idem kraju i vas hrabriti, ali ne zaboravite korijena iz kojega ste nikli. Znam, vaša djeca ovdje koja odrastaju oni se prilago-

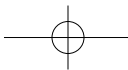

đavaju. Ti što više stariš sve te više srce vuče onim stazama gdje si rastao i onim krajolicima gdje si se radovao životu. Nemoj to zaboraviti, ali to prenesi na buduća pokoljenja. Prenesi neka i oni to vole. Jasno maloprije su digli onaj pano iz moje rodne župe. Jasno da volim svoju župu, tko ne bi volio. Ja sam poslan cijeloj crkvi katoličkoj, ali nikad neću zaboraviti korijenje iz kojega sam nikao. Nikad nemoj zaboraviti ni ono groblje gdje ti leži ne znam tko drag tvoj, ni onog kraja gdje si odrastao i tu ljubav prenesi na svoje potomstvo. Povedi ih, prošetaj s njima tim stazama, pričaj im o toj prošlosti gdje si odrastao i gdje si stasao. Neka i ta djeca zavole ono što si ti volio, ali neka ne zaborave grobove tvojih pokojnika. Jer i ti pokojnici su zavrijedili i onu svijeću i onaj cvijet i onu svetu

misu za njihove duše. Zato, draga braćo i sestre, u jednoj propovjedi sve ne mogu reći, puno mi je srce što bih htio reći. Ali, budući da moram se žurno vratiti jer me sutra čekaju krijanici u sarajevskoj katedrali, želim u ovoj propovjedi potaknuti svakog od vas. Znae što? Ako večeras legneš pa ne mogneš spavati zbog ove moje propovjedi drago će mi biti. Moli tada: Daj Duše Sveti da otvorim svoje srce da me Duh Sveti vodi da me krijepi, jača da ne zaboravim da surađujem s tobom. Zato vas danas hrabrim: Otvorite se Duhu Svetom! Budite mu poslušni i vidjet ćeš, nećeš se prevariti, jer Božji duh uvijek vodi Božjim putem. Amen

(Vadstena, Švedska, 22.05.2010 godine na misi u 11.00 sati)

PRILOZI

NADBISKUP VRHBOSANSKI
ARCHIEPISCOPUS VRHBOSNENSIS

U godini svećenika Kongres bogoslova – nada za Crkvu

U ovoj svećeničkoj godini Kongres bogoslova hrvatskog govornog područja je znak nade za Crkvu na ovim prostorima. Vi, dragi bogoslovi, koji kročite prema ostvarenju zvanja, postati svećenik, bit ćete voditelji zajednica i graditelji zajedništva kao pastiri stada. Zato vaše okupljanje u zajedništvu, jest jedno iskustvo građenja zajedništva, kako bi mogli postati samostalni u poslanju izgrađivanja zajednice vjernika. Vaš današnji susret u Sarajevu ima svoju lijepu znakovitost, kao ono Isusovi učenici kada su se vratili s pastoralnog iskustva te su radosno iznosili svoja iskustva s pastirskog pohoda. Tako i vi danas zajedno izmjenjujete svoje radosno iskustvo u hodu prema oltaru, te izmjenom iskustva obogaćujete jedni druge.

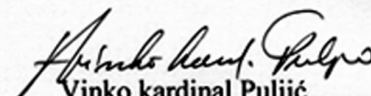
Ujedno je ovo prilika da upoznate i ovo „gnijezdo“ formacije i školovanja budućih svećenika u Sarajevu. Ove godine to „gnijezdo“ slavi 120 ljeta života i rada. Rado ga nazivamo časnom ustanovom Stadlerovom. Taj veliki nadbiskup Sluga Božji Stadler, ne samo da je gradio zdanja u ovoj i za ovu krajevnu Crkvu, nego je bio istinski otac za sve uzratse ljudi u ovoj zemlji. Posebno je to bio za djecu, napuštene i mlade. Ponosni smo na sve što je izgradio, a li još više što je tako snažno utro put crkvenosti, evanđelja u hrvatski narodu na ovim prostorima.

Zato vam želimo iskrenu dobrodošlicu u ovu zemlju, kao i u ovaj grad Sarajevo, kojeg veliki papa sluga Božji Ivana Pavao II nazvao europskim Jeruzalemom. Dobro došli i u ovu časnu Stadlerovu ustanovu koja ove godine obilježava 120 ljeta djelovanja. Vaš dolazak i boravak neka bude snažna poruka svjedočenja za Krista, koji s vama računa, i vaša vjernost njemu da mu se odano odazovete na poziv i radosno služite oltaru i narodu.

Upoznat ćete barem dijelom ovu sredinu u svojoj različitosti, kulturnoj, nacionalnoj i vjerskoj. Prepoznat ćete put dijaloga na ovim prostorima, ali i tolike izazove za ovu Crkvu koja svaki dan mora svjedočki živjeti i raditi.

Zahvaljujem vam na vašoj otvorenosti upoznavnja i izgrađivanja zajedništva. Neka u vama raste ljubav prema Kristu i Crkvi u svim krajevima, a posebno u narodu vaše krvi. Uz iskrenu dobrodošlicu, srdačno vas pozdravljam i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova!

Sarajevo, 07. travnja 2010.

Vinko kardinal Puljić
Nadbiskup metropolit vrhbosanski

Održan Treći kongres bogoslova

U organizaciji Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu, od 14. do 16. svibnja održan je Treći kongres dijecezanskih bogoslova pod geslom „Da svi budu jedno“ (Iv 17, 21). Na ovom regionalnom susretu bogoslova Crkve u Hrvata, održanom u okviru Svećeničke godine, sudjelovali su bogoslovi iz: Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu, Centralnog bogoslovnog sjemeništa u Splitu, Bogoslovnog sjemeništa u Đakovu, Bogoslovnog sjemeništa „Ivan Pavao II“ u Rijeci, Biskupijsko-misijskog sjemeništa „Redemptoris Mater“ u Puli te bogoslovi Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajeva kao domaćini.

U večernjim satima 14. svibnja bogoslovi iz spomenutih gradova došli su u Sarajevo te smješteni po župama Sarajevskog dekanata. Kongres je započeo u subotu, 15. svibnja svečanom akademijom u Katoličkom školskom centru „Sv. Josip“. Nakon skladbe „Tu es Petrus“, koju je izveo zbor bogoslova „Koralisti“ Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa pod ravnanjem vlč. Marka Stanušića, pozdravnu riječ uputio je rektor Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu preč. Marko Zubak izrazivši svima iskrenu dobrodošlicu. U kratkim crtama prikazao je povijest Katoličke Crkve na području BiH s posebnim osvrtom na Vrhbosansku nadbiskupiju. Posebno je naglasio poveznice koje kroz povijest spajaju katolike s obje strane Save. Prigodnu riječ uputio je i dr. Pavo Jurišić, dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu, osvrnuvši se na osobit način na ulogu prvog vrhbosanskog nadbiskupa sluge Božjeg Josipa Stadlera koji je udario temelje današnjeg sjemeništa i fakulteta. Istaknuo je također da je nadbiskup Stadler važna poveznica između katolika koji danas žive u dvije države, a koji su najvećim dijelom Hrvati.

U svom obraćanju nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić izrazio je zadovoljstvo zbog velikog broja bogoslova koji su došli u Sarajevo. Iznio je više statističkih podataka o Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Prikazujući bogoslovima iz Hrvatske ratne strahote koje je preživjela nadbiskupija kojoj je on postavljen za šestog nadbiskupa, kazao je da je od 820.000 katolika 1991. danas ostalo oko 460.000 dok je skoro 50 posto župa pretrpjelo

velika razaranja. Okupljenim bogoslovima je poručio da trebaju biti bliski i raditi na jedinstvu jer su svi na istom - Kristovu putu. Bogoslovi su više puta pljeskom izražavali potporu riječima kardinala Puljića.

Usljedio je scenski prikaz po nazivom „Stadlerov križ“ u izvedbi bogoslova i studenata iz Sarajeva, a u režiji g. Ante Bilića. Pošto je tamburaški sastav Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa izveo Beethovenovu „Odu radosti“, uslijedio je predstavljanje bogoslovija glazbom, riječju, slikom, videozapisima. Svako bogoslovno sjemenište se predstavilo na svoj način. Popodnevni dio susreta nastavljen je malonogometnim turnirom na kojemu su prvo mjesto osvojili bogoslovi Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa dok su drugi bili bogoslovi iz Đakova, a treći ekipa bogoslova iz Zagreba.

U večernjim satima uslijedio je zajedničko Euharistijsko slavlje kao središnji događaj susreta. Odjeveni u bijele albe bogoslovi su išli u procesiji ulicama Sarajeva od Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa do sarajevske prvostolnice. Misu je predslavio kardinal Puljić uz suslavlje tridesetak svećenika, a nazočan je bio i pravoslavni jerođakon Stefan Ponjarac. U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić govorio je okupljenima o povjerenju koje trebamo imati u Boga. „Skok u naručje Božje providnosti jest naše povjerenje u Onoga koji nas zove. On nas prihvaća, ali nas i odgaja te želi da postanemo Njegovi suradnici, raspoloživi za Njegovo djelo. Imajte hrabrosti poput sv. Stjepana iz ove zemaljštine konzumizma, relativizma i indferentizma vidjeti Nebo i Onoga koji sjedi s desne Ocu, vidjeti očima vjere. Iz tog susreta će se roditi povjerenje u Njega jer On ima u nas povjerenje, jer nas je stvorio, jer nas je pozvao. On nam sebe daje potpuno, ali i traži nas potpuno“, rekao je kardinal Puljić potičući svećeničke kandidate da se odupru mlakosti i polovičnosti.

U nedjelju, 16. svibnja bogoslovi su sa svojim odgojiteljima sudjelovali na Misnim slavljinama u nekoliko sarajevskih župa.

(kta/kt)

BILJEŽIMO

Vrhbosansko
bogoslovno
sjemenište

BiH-71000 Sarajevo, Josipa Stadlera 5
tel./fax: +387 33 53 45 94
e-mail: rektor@vbs.ba

69/2010.

26. 03. 2010.

**Prečasni
Nadbiskupski ordinarijat Vrhbosanski
Kaptol 7
71000 SARAJEVO**

**Predmet: PODJELA SLUŽBI u Bogosloviji -Blagovijest, crkva sv. Ćirila i Metoda,
25. 03. 2010.**

Prečasni Naslove!

Slijedom Vašeg Dopisa br. 428/2010. Od 22. ožujka 2010. Vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić primio je među kandidate za đakonat i prezbiterat:

ZA BEOGRADSKU NADBISKUPIJU: Aleksandra Kovačevića

ZA APOSTOLSKI EGZARHAT U MAKEDONIJI: Zlatka Stojanova

ZA VRHBOSANSKU NADBISKUPIJU: Ivana Butuma, Marka Jukića, Branka Jurića, Dražena Livajušića, Marina Marića, Ivana Paponju, Borisa Šošića, Damira Vrbešića.

SLUŽBU LEKTORATA podijelio je:
Josipu Budimiru, Miodragu Brkanu, Damjanu Soldi

SLUŽBU AKOLITATA podijelio je:

Siniši Joziću, Iliji Markoviću, Ivanu Raki

Uz zahvalu i pozdrav

Mr. Zubak
Marko Zubak
rektor

Vrhbosansko
bogoslavno
sjemenište

BiH-71000 Sarajevo, Josipa Stadlera 5
tel./fax: +387 33 53 45 94
e-mail: rektor@vbs.ba

BILJEŽIMO

140/2010.

06. 07. 2010.

Prečasni
Nadbiskupski ordinarijat Vrhbosanski
Kaptol 7
71000 SARAJEVO

Predmet: Obavijest o podijeljenim službama bogoslovima

U petak, 25. lipnja 2010. pod sv. Misom u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda u 11 sati, uzoriti gospodin Vinko kardinal Puljić, nadbiskup vrhbosanski, podijelio je sljedeće službe bogoslovima:

Među **kandidate za đakonat i prezbiterat** Vrhbosanske nadbiskupije primio je: Stjepana Mostaraca i Ivana Soldu.

Službu **lektorata** podijelio je: Josipu Ivkiću, Petru Klariću i Ivanu Karači.

Službu **akolitata** podijelio je: Damjanu Soldi, Miodragu Brkanu i Tomislavu Soldi.

Uz izraze poštovanja

Marko Zubak
Marko Zubak
rektor

Svečanom misom na Trgu svetog Petra Papa zaključio Svećeničku godinu

Vatikan, 12. lipanj 2010.

Trg svetoga Petra je ponovno bio ispunjen s više od 15.000 svećenika, koncelebranata iz 97 nacija

Poslužiti se čovjekom, unatoč njegovim slabostima, kako bi se svim ljudima, u svako doba, Boga učinilo prisutnim; u tome je veličina svećeništva – misao je pape Benedikta XVI. koju je stavio u središte euharistijskoga slavlja kojim je u petak, 11. lipnja, završila Svećenička godina. Na Trgu svetoga Petra, koji je ponovno bio ispunjen s više od 15.000 svećenika, koncelebranata iz 97 nacija, i samo nekoliko sati nakon sličnoga prizora, sinoć, tijekom bdijenja, Sveti se Otac osvrnuo na glavne točke svećeničkoga poziva, ponovno se zadržavši, riječima punim poniznosti, na rani koju je prouzročila pedofilija unutar Crkve. Uporno molimo oprost od Boga i od osoba koje su obuhvaćene tim problemom, kako se takve zloporabe ne bi više nikada događale – kazao je Sveti Otac.

Papa je u propovijedi opisao izvanrednost svećeničkoga poziva u svim njegovim nijansama; učinio je to osvjetljujući božanske korijene toga poziva, ali ne skrivajući i sjene koje, ponekad na nedostojan način, stvaraju ljudska ograničenja. Bog se služi siromašnim čovjekom kako bi preko njega bio za ljude prisutan, i kako bi djelovao u njihovu korist. Ta odvažnost Boga, koji ljudskim bićima povjerava samoga sebe; koji, iako poznaje naše slabosti, smatra ljude sposobnima djelovati i biti prisutni u njegovo ime – ta Božja odvažnost doista je velika stvar koja se skriva u riječi 'svećeništvo'. To da nas Bog smatra sposobnima za to; da On na taj način zove ljude u svoju službu i tako se iznutra veže za njih – naglasio je Sveti Otac.

Tu je smisao Svećeničke godine – rekao je nadalje Papa – željeli smo obnoviti radost zbog toga što nam je Bog tako blizu, i zahvalnost zbog toga što se On pouzdaje u našu slabost. Osim toga, željeli smo ponovno pokazati mladima da taj poziv, to zajedništvo službe za Boga i s Bogom, postoji; štoviše, da Bog očekuje naš 'žda'. Bilo je za očekivati da se žneprijatelju

ovaj novi sjaj svećeništva neće svidjeti; njemu bi bilo draže vidjeti ga kako nestaje, kako je na koncu Bog izguran iz svijeta – primijetio je Sveti Otac te nastavio – Tako se dogodilo da su upravo u ovoj godini radosti za sakrament Svećeništva izišli na vidjelo grijesi svećenika – posebno zlostavljanje malenih, u kojemu se svećeništvo kao zadaća Božje skrbi za dobro čovjeka, okreće na suprotnu stranu. Da je Svećenička godina trebala biti veličanje našega osobnog ljudskog rada, bila bi uništena ovim događajima – primijetio je Sveti Otac. Naprotiv, ono što se dogodilo smatramo zadaćom pročišćenja koje nas prati prema budućnosti. Dok, što se tiče sadašnjosti, Sveti je Otac ponovno istaknuo svijest o zlu koje zahtijeva duboku solidarnost. I mi uporno molimo oprost od Boga i od osoba koje su pogođene, dok želimo obećati da ćemo učiniti sve moguće kako se takva zloporaba više nikada ne bi dogodila – naglasio je Sveti Otac.

Komentirajući potom odlomak iz 23. psalma u kojemu se govori o štapu kojim pastir brani stado, i palici na koju se oslanja, Sveti je Otac naglasio kako i Crkva treba koristiti pastirski štap, kojim vjeru brani od krivotvoraca, od smjernica koje u stvari dezorijentiraju. Upravo korištenje štapa može biti služba ljubavi. Danas vidimo da nije riječ o ljubavi, kada se dopušta nedostojno ponašanje u svećeničkom životu – primijetio je Papa. Isto tako nije riječ o ljubavi kada se dopušta širenje hereze (...) Ali, u isto vrijeme štap treba uvijek ponovno postati pastirova palica koja pomaže ljudima ići teškim putovima i slijediti Gospodina – kazao je Sveti Otac te istaknuo u tom psalmu čovjekov radosni i zahvalni odgovor Bogu koji je preko Krista otvorio svoje srce za nas. Bog se osobno brine za mene, za nas, za čovječanstvo. Nisam ostavljen sâm, izgubljen u svemiru i u društvu pred kojim se sve više osjećamo izgubljenima. On se brine za mene. On nije neki daleki Bog, za kojega bi moj život premalo značilo. (...) Lijepo je i utješno znati da postoji osoba koja me voli i brine se za mene. Ali je puno

presudnije to što postoji Bog koji me poznaje, voli me i brine se za mene – naglasio je Papa.

Ta bi nas misao trebala učiniti uistinu radosnim – istaknuo je Sveti Otac. Bog želi da mi, kao svećenici, u jednoj malenoj točki povijesti, podijelimo njegovu brigu za ljude. 'Poznavati', u smislu Svetoga pisma, ne znači samo vanjsko poznavanje, onako kako se poznaje telefonski broj neke osobe. 'Poznavati' znači biti u nutrini blizu drugome. Voljeti ga. Mi bismo trebali nastojati 'poznavati' ljude od strane Boga, i u vidiku Boga; trebali bismo nastojati hodati s njima na putu prijateljstva s Bogom –

naglasio je Sveti Otac. Iako je neizbježno to da se tijekom života trebaju prijeći mračne doline kušnji i malodušnosti, koje svako ljudsko biće treba prijeći, i u tim sjenovitim dolinama života On je tamo. Da, Gospodine, u tami kušnje, u časovima tmine u kojima se čini da je sva svjetlost ugašena, pokaži mi da si Ti tamo. Pomozi nama svećenicima, da u takvim mračnim noćima možemo biti uz ljude koji su nam povjereni. Kako bismo im pokazali Tvoju svjetlost – rekao je Sveti Otac.

(kta/rv)

BILJEŽIMO

Vlč. Mirko Šimić - novi doktor teologije

Tema doktorske radnje je Katolička Crkva u vrijeme prijelomnice (1991-1995) i njezin doprinos razvoju demokratskog društva u Bosni i Hercegovini u svjetlu enciklike Pacem in terris

Na Teološkom fakultetu Karl-Franzens Sveučilišta u Grazu svećenik Vrhbosanske nadbiskupije Mirko Šimić obranio je 8. lipnja doktorsku tezu na temu "Die Katholische Kirche in der Zeit des Umbruchs (1991-1995) und ihr Beitrag zur Entfaltung der demokratischen Gesellschaft in Bosnien-Herzegowina im Licht der Enzyklika Pacem in terris" (Katolička Crkva u vrijeme prijelomnice (1991-1995) i njezin doprinos razvoju demokratskog društva u Bosni i Hercegovini u svjetlu enciklike Pacem in terris). Disertacija je urađena pod vodstvom sveučilišnog profesora dr. Leopolda Neuholda, profesora socijalnog nauka i društvenog učenja, koji je ujedno ravnatelj Instituta za etiku i socijalni nauk na teološkom fakultetu u Grazu. Profesor Neuhold bio je prvi ocjenjivač radnje i ispitivač, a drugi ocjenjivač i ispitivač bio je sveučilišni profesor ddr. Walter Schaupp, profesor moralne teologije i bioetike, te medicinske etike na Medicinskom fakultetu u Grazu i ravnatelj Instituta za moralnu teologiju. Komisijском ispitu predsjedao je sveučilišni profesor dr. Rudolf Höfer, profesor s Instituta za crkvenu povijest pri Teološkom fakultetu u Grazu.

Po svom sadržaju radnja je podijeljena u dva glavna dijela. Prvi dio koji je naslovljen "Bosna i Hercegovina – izvor stalnih napetosti

i nesigurnosti" ima tri glavna poglavlja. U prvom poglavlju iznesena je sinteza kompleksnosti povijesnih problema, kako crkvenih tako i društvenih koji su opteretili i na svojevrsan način prouzročili rat u Bosni i Hercegovini. Drugo poglavlje analizira stanje Katoličke Crkve i hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini za vrijeme rata 1991-1995. U skladu s tim pokušao je dati odgovor na pitanje što je dovelo do rastućeg nacionalizma u zemlji, odnosno konkretno zauzimanje Katoličke Crkve za ljudska prava u zemlji koja je stajala pred izazovima demokratskih promjena. Treće poglavlje posvećeno je "omči oko vrata" hrvatskom, ali i drugim narodima u zemlji, tj. nepravednom miru koji je sklopljen u Daytonu. Biskupska konferencija BiH donijela je konkretan prijedlog za uređenje zemlje koji nije našao skoro nikakav odjek u društveno-političkoj stvarnosti zemlje.

Drugi dio radnje naslovljen je "Crkva – obveza za pravedniji svijet". Prvo poglavlje tog dijela u potpunosti analizira encikliku pape Ivana XXIII. "Pacem in terris" odnosno njezin doprinos miru. Ta "mirovna enciklika" sa svojim temeljnim postulatima trebala bi biti pokazatelj mogućeg rješenja nagomilanih poslijeratnih problema u zemlji. Radnja je završena drugim poglavljem koje ističe nezaobilaznu potrebu ekumenizma i dijaloga u zemlji.

Mirko Šimić rođen je 19. listopada 1974. u Kaknju. Nakon osnovne škole pohađao je klasičnu gimnaziju u Nadbiskupskom sjemeništu

u Zadru te u Pazinu (1989.-1993.) gdje je gimnazija bila izmještena zbog ratnih događanja. Katolički bogoslovni fakultet pohađao je u Bolu i Sarajevu (1993.-1999.). Za svećenika Vrhbosanske nadbiskupije zaređen je 29. lipnja 1999. u Sarajevu. U toj nadbiskupiji je dvije godine proveo kao župni vikar, a zatim tri godine i kao župnik. Postdiplomski studij na

Teološkom fakultetu u Grazu upisao je u ožujku 2006. Vlč. Mirko Šimić istodobno je pastoralno pomagao u župi Feldkirchen kod Klagenfurta u Biskupiji Gurk-Klagenfurt koja je ujedno partnerska biskupija s Vrhbosanskom nadbiskupijom.

(IKA)

Manuel Lozano Garrida (Lolo), prvi novinar laik blaženik

Linares, 14. lipanj 2010.

U subotu 12. 06. je u Linaresu u Španjolskoj nadbiskup Angelo Amato, perfekt Kongregacije za kauze svetih proglasio je blaženim u ime pape Benedikta XVI prvog novinara laika Manuel Lozano Garrida (Lolo). Rođen je 1920. u Linaresu. Sa 22 godine postaje potpuno paraliziran, a 8 godina prije smrti i slijep. Bio je kršćanin koji je ozbiljno shvaćao Evanđelje. Za njega je Martin Descalzo rekao: "Posvetio se biti kršćaninom, posvetio se vjerovanju." Tako je ozbiljno uzimao Evanđelje da jednog dana Fr. Robert de Taizé' je došao njemu kući, vidio ga i slušao što govori, te je na svjetlici na njegovom radnom stolu perom napisao: "Lolo sakrament boli." Ovaj mladić Katoličke akcije bio je uvijek radosan sa veselim smiješkom, "čovjek patnje" i istovremeno bio je rasadnik radosti stotinama mladih i starih koji su dolazili kod njega po savjet, imao je tajnu radosnog življenja u boli, žarku pobožnost prema Euharistiji. Kada je ostao paraliziran –sa balkona svoje kuće koji je bio nasuprot njegove župne crkve Svete Marije iz Linaresa, gdje je kršten i gdje danas počivaju njegovi zemni ostaci - u pauzi njegovog spisateljskog posla rekao bi: "Sada licem u lice sa svetohraništem, pisati ću jedan člančić." Umro je u rodnom gradu 3.11.1971.

Njegov je lik predstavio nadbiskup Claudio Maria Celli, predsjednik Papinskog vijeća za socijalne komunikacije na posebnoj konferenciji za tisak u dvorani Radio Vatikana 8. lipnja. Agencija Zenit prenosi njegov govor u cijelosti:

Svaka osoba puna Boga je jako bogata i njena osobnost predstavlja tisuće svjetlećih zraka dijamanta. Manuel Lozano je tako, primjer ljudskosti, aktivan u službi milosrđa kao krštenik, za divljenje kao pisac i novinar.

Meni je dužnost naglasiti ovaj zadnji aspekt

i smatram da tako intenzivno iskustvo Boga, koji se izražava u sredstvima komunikacija u svakom povijesnom trenutku, bogatstvo je za Crkvu i društvo.

Lolo je bio uvjereni apostol na polju novinarstva i širenja knjiga; njegova je pisaca mašina bila sredstvo naviještanja istine, istine koja je izvirala na izvoru intenzivne molitve i puna ljubavi. Stoga svaka istina, bila ona mala ili velika, bila je puna ljepote, uvijek svjetleća, pa čak i u izvješću bolnih ili teških događaja.

Za njega koji je živio u vremenu jako različitom od našeg, vijesti izražavaju stvaran život osoba i društva. „Ono što u novinama privlači naše zanimanje, nije ništa osim rijeke života koje jača organizam i ljupko topli razum.“ Lolo je htio naći osobu u svakodnevnom izričaju novina, uvjeren otkriti svjetlost dobra koje je uvijek prisutno u ljudskim bićima. Uvijek je povezivao vijest s Radosnom riječi Evanđelja. Uvijek je vidio Isusa kao paradigmu za komunikaciju.

„Suprotno onome što se misli, ključ života je bliži novinskim stupcima nego onima koji se nadimlju velikom mudrošću.. Nikada kao danas novinari nisu uspjeli biti vjerni stvarnosti. Novina je katedra dobrog življenja ili ogledalo saznanja koja stalno odražava one koje pruža život. Krist nije živio između tipografija, niti je bio novinar ili pravio biltene, ali recite mi koja Pulitzerova ili Mariano de Cavia priznanja čine novinu tako vjernom i istinskom kao što je On upisao u pameti njegovih sugrađana. Nema fotografskih aparata ili televizije koje odražavaju sa čistoćom njegovih usana slike duhovnog trenutka kojeg je svaki gledalac potreban. On je shvaćao odlično život u svojim porukama i naučio

nas je ne skidati pogled sa onoga što nas okružuje, da bi produbili stvarnost, promišljajući je i strastveno je voljeli. Sa suncem ili oblacima, u žalosti ili trenucima uspjeha, život uvijek pruža plod svoje istine. Zasigurno, istina se sakriva pokrivenim očima, zato su potrebi govornici koji pomažu vidjeti je. Malo je stvari tako očigledno stvarne u paraboli o sijaču ali apostoli ga mole: "Objasni nam je!"

Htio sam danas našem razmišljanju podastrijeti njegov „dekalog novinara“, koji je metafora izražena u pjesničkom stilu. Lolo piše uvijek sa zadivljenim pogledom osobe koja dodiruje svakodnevno rukom Božju ljubav. Stoga se ne radi o nekom pravnom tekstu ili još manje naputcima. On je pobuda, rekao bih meditacija, koja nas stavlja pred divljenjem i poštovanjem prema zanimanju koje gradi mostove među ljudima, pričajući svakodnevne događaje vjerno i ljubazno.

Dekalog novinara

1. Zahvali anđelu koji te je označio zvijezdom Istine i čiju svjetlost podržava u svakom trenutku.

2. Svaki ćeš dan radati u boli tvoju poruku, jer istina je žerava koja se uzima sa neba i užiče naše srce da ga osvjetli. Ti učini da je ljupko doneseš do srca tvoje braće.

3. Ti, kada budeš pisao, morati ćeš pisati klečeći za voljeti, sjedeći za suditi, na nogama i snažno da bi se borio i sijao.

4. Otvori sa divljenjem oči onome što ćeš vidjeti i dopusti svojim rukama ispuniti se svežinom

limfe, tako da kada drugi budu čitali, sa rukom dodirnu opipljivo čudo života.

5. Dobar hodočasnik riječi platiti će novcem jasnoće na otvorenim vratima svratišta koje je svako srce.

6. Napravi kruh istinite informacije sa soli dobrog stila i kvascem vječnosti. Nakon toga ponudi ga izrezanog da pojačaš zanimanje, ali nikome ne oduzmi radost da ga kuša, sudi i uzima.

7. Božje stablo, moli da postane tvrdi i neprobodljivi hrast strijeli laskanja i korupcije, ali sa tvojim čelom u lišću u trenutku branja.

8. Ako nazivaju promašaj tvoju tišinu jer nemaš nadahnuća, prihvati to i šuti. Jao bijednom idolu sa nogama izraslim u blatu laži. Ali pazi također na ispraznu slavu mučenika kada se riječi ne čuju zbog kukavičluka.

9. Odreži ruku koja te želi ukaljati, jer lukavosti u mozgu su kao rane koje se nikada ne zaliječe.

10. Zapamti da nisi rođen za tisak u boji (žuti, crni, roza...), ni slastice, ni glavna jela. Bolje je servirati dobar zalogaj čistog i punog nade života, takav kakav je.

Ova meditacija, iako izrečena izričajima koji su jako različiti od onih kojim je obilježena današnja digitalna kultura, sadrže veliku i vječnu istinu: komunikacije je zanimanje, ali je iznad svega poziv koji zahtijeva ljudskost i strogo poštivanje istine.

(kta/m.u.)

BILJEŽIMO

Novi Redenici – Mladomisnici

Na svetkovinu sv. Petra i Pavla, 29. lipnja 2010. godine u sarajevskoj katedrali Presvetog Srca Isusova u 10.30 sati uzoriti gospodin Vinko kardinal Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski, zaredio je tri đakona za svećenike, od kojih su dvojica iz Franjevačke provincije Bosne Srebrene a jedan za vrhbosansku nadbiskupiju.

Za Vrhbosansku nadbiskupiju

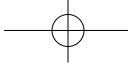
Vlč. Đuro Arlović, iz župe Oštra Luka – Bok, rođen 7. ožujka 1984. godine u Brčkom, kršten 25. Ožujka 1984. U župi Oštra Luka – Bok. Roditelji Ivić Arlović i Anka r. Topić.

Opću je gimnaziju završio u Travniku a teologiju u Sarajevu.

Primljen je među kandidate Vrhbosanske nadbiskupije za đakonat i prezbiterat 25. 3. 2005. godine. Službu lektora je primio 28. svibnja 2007. godine, a akolitat je primio 4. travnja 2009. godine. Za đakona je zaređen 29. studenoga a 2009. u sarajevskoj katedrali.

Za Franjevačku provinciju Bosnu Srebreanu su:

Fra Davor Dominović, iz Busovače, župa Busovača, rođen 24. listopada 1982. u Zenici od roditelja Ivice i Slavice r. Katava. Kršten je 13. studenoga 1982, a krizman 24. svibnja 1997.

BILJEŽIMO

godine. Osnovnu školu završio je u Busovači, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom. Obukao je redovnički habit 14. 7. 2002. u Tolisi. Na Gorici (Livno) proveo je godinu dana novicijata i položio prve zavjete 6. 7. 2003. godine. Od rujna 2003. Studira na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu do 2007, kada nastavlja i završava studij u Španjolskoj.

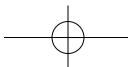
Red đakonata je primio 14. ožujka 2010. u sarajevskoj katedrali.

Fra Josip Filipović, iz Malog Mošunja, župa Vitez, rođen je 22. 8. 1983. Sarajevu od Vinka i anđe r. Petrović. Kršten je 24. 9. 1983, a kriz-

man 14. 6. 1998. godine. Osnovnu školu završio u Staroj Biloj, a srednju medicinsku školu u Novoj Biloj. U postulaturu u Visokom je ušao 2002. Godine. Oblačenje u Jajcu 13. 7. 2003. Godine, novicijat u Gorici (Livno), kao i prvi zavjeti 4. 7. 2004. Godine. Redovan student Franjevačke teologije od rujna 2004. Godine. Službe lektora i akolita primio u samostanu sv. Pavla (Teologija) 15. 12. 2006, a svečane zavjete položio 2008. U Bihaću.

Red đakonata je primio 29. studenoga 2009. godine u sarajevskoj katedrali.

Redenicima čestitamo!

Mato Zovkić - „Iskustvo ekumenskih i religijskih susreta“

U izdanju Kršćanske sadašnjosti tiskana je knjiga dr. Mate Zovkića pod nazivom *Iskustvo ekumenskih i religijskih susreta*. U knjizi poznati bibličar i teolog piše o svojim poznavanjima s muslimanima, pravoslavicima i židovima u Bosni te s bibličarima reformatorskog usmjerenja za vrijeme studija na Papinskom biblijskom institutu u Rimu i na stručnim simpozijima i različitim susretima, kako u Bosni tako i u svijetu.

Započinjući knjigu sjećanjima na djetinjstvo i odrastanje u malom selu Bosanske Posavine u vrijeme Drugog svjetskog rata, mons. Zovkić piše o svojim prvim dječjačkim susretima s muslimanima, ali i o životu svoje obitelji nakon rata te o odluci da postane svećenik. Drugo poglavlje knjige posvetio je sjećanjima na odsluženje vojnog roka u Beogradu, susrete s pravoslavicima i ateistima, s posebnim naglaskom na pojedine pravoslavce koji su u tom okruženju branili celibat katoličkih svećenika i pravoslavnih monaha. Treće poglavlje posvećeno je šestorici profesora koji su, kako ističe mons. Zovkić, za vrijeme njegovog studija studente „učili dijaloški razmišljati“. Sljedeće poglavlje sadrži uspomene s postdiplomskog studija u Zagrebu, dok u petom poglavlju dr. Zovkić piše o židovskim, protestantskim i pravoslavnim bibličarima čija je izlaganja slušao tijekom postdiplomskog studija u

Rimu te stručnim simpozijima i susretima diljem svijeta. O iskustvu pastoralnog djelovanja u američkoj župi te prijateljstvu s četvoricom stranih svećenika teolog piše u sljedeća dva poglavlja, donoseći zgode iz svakodnevnog života različitih ljudi kojima pokazuje kako i među nekatolicima ima mnogo onih kojima je na prvom mjestu činjenje dobra drugima i otvorenost za dijaloški susret. Iskustvo susreta s različitim vjernicima dviju mirotvornih organizacija te trinaestogodišnja pastorizacija stranaca u Sarajevu teme su osmog i devetog poglavlja knjige, a u posljednja dva poglavlja dr. Mato Zovkić govori o svom boravku na Islandu i tamošnjem odnosu između katolika i protestanata te o djelovanju Međureligijskog vijeća u Bosni i Hercegovini, čiji je član od 1997.

Ovo djelo, pisano u obliku memoara te lagano i razumljivo za čitanje, osim što donosi korisne primjere i informacije, u svojoj biti je jedna topla ljudska priča s različitim osobama koje, iako najčešće nekatolici (a nerijetko i nekršćani), kroz različite zgode i nezgode u trenucima kakve samo život može pisati, pokazuju kako Božja milost djeluje i u drugima i drugačijima te kako se otvorenost prema drugima uvijek može naći ono najbolje od ljudskosti u njima.

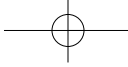
B. Đukić, KT

Franjo Marić i Tomo Vukšić - Bibliografija nadbiskupa dr. Ivana Ev. Šarića

“Prigodom pedesete obljetnice smrti nadbiskupa Šarića ovom Bibliografijom želimo predstaviti javnosti djela koja su tiskana, bilo kao prijevodi ili vlastita djela. Valja napomenuti da je u Bibliografiji registrirano 106 nadbiskupovih djela koja su izašla za njegova života i 25 obnovljenih izdanja nakon njegove smrti. Ujedno su vrijedni priređivači ove knjige prikupljali njegove brojne članke i radove objavljene u raznim tiskovinama, a u ovoj knjizi navodi se njih više od 1800“, kazao je u predgovoru Bibliografije kardinal Vinko Puljić.

Rođen 1871. godine u Srednjoj Bosni koja je

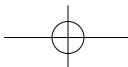
Katoličkoj Crkvi dala više biskupa. Godina njegovog rođenja i djetinjstva su vezane za konačnu propast otomanskog carstva i dolazak Austro – ugarske vlasti. Za pomoćnog biskupa Vrhbosanske nadbiskupije imenovan je 1908. godine kada je i izvršena aneksija BiH. Nakon smrti prvoga vrhbosanskog nadbiskupa velikoga Josipa Stadlera 1918. godine srbijanski dvor Karadorđevića osporavao mu je dopuštenje da preuzme upravu Nadbiskupijom i tek nakon četiri godine postao je vrhbosanskim nadbiskupom i metropolitom. Tijekom 23 godine upravljanja svojom

Nadbiskupijom, do odlaska u izgnanstvo, osnovao je mnoge nove župe, širio katolički tisak te karitativnu i misijsku djelatnost doveo do vrhunca u tadašnjim prilikama. Završetkom Drugog svjetskog rata napušta BiH, misleći da je to privremeno, i polazi na svoj osobni križni put. Umro je u Madridu 1960. a trebalo je proći 47 godina dok njegovi zemni

ostaci nisu vraćeni u sarajevsku crkvu Sv. Josipa. Za njegova života desilo se nekoliko velikih ratova i promjena društvenih uređenja što svjedoči u kakvom je nezahvalnom vremenu živio i djelovao.

(kta)

Prof. dr. vlč. Anto Šarić

(1949 - 2010)

Vlč. Anto Šarić se rodio 12. studenoga 1949. godine u Bistrici, župa Bistrica kod Uskoplja od oca Joze i majke Anđe rođ. Džalto. Osnovnu školu je završio u rodnom mjestu. U sjemeništu je bio u Dubrovniku gdje završio klasičnu gimnaziju, a bogosloviju i teološki studij u Sarajevu kao kandidat Vrhbosanske nadbiskupije. Za đakona je zaređen 21. travnja 1974. godine, a za svećenika na Petrovo 29. lipnja iste godine.

Prva svećenička služba mu je bila u Travniku kao župni vikar, od 6. rujna 1975. godine do 22. rujna 1976. godine, kada je upućen u Hrvatski papinski zavod sv. Jeronima u Rimu na postdiplomski studij dogmatske teologije. Magistrirao je 1978. godine, a doktorirao 1983. godine. Akademske godine 1982/83. je imenovan profesorom dogmatske teologije na Vrhbosanskoj visokoj teološkoj školi u Sarajevu i prefektom u Bogosloviji. Na te službe je imenovan 12. listopada 1982. godine. Službu prefekta bogoslova obnaša tri godine, a 3. rujna 1985. godine preuzima službu vicerektora u Bogosloviji, na kojoj ostaje do 1990. godine. Predavao je i traktate dogmatske teologije na Teološkim institutima u Sarajevu, Mostaru i Banja Luci.

Član je Matice Hrvatske od njenog osnutka. Bio je i dopredsjednik Matice Hrvatske i glavni urednik časopisa „Hrvatska misao“ koji se uređuje i izlazi u Sarajevu. Uz ove službe napisao je, uredio i preveo desetak knjiga, te napisao tridesetak znanstvenih članaka u raznim stručnim časopisima u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj. Sudjelovao je također na više teoloških simpozija i kolokvija. Cijelo vrijeme, od kada je imenovan profesorom na Vrhbosanskoj visokoj teološkoj školi, je predavao traktate dogmatske teologije, a dugo vremena

i sve dogmatske traktate, te nositelj katedre dogmatske teologije.

Svoju bolest je nosio tiho i strpljivo ne želeći opterećivati ukućane Bogoslovije, ni kolege profesore ni studente kojima je predavao do pred samu smrt. Umro je nakon kratke i teške bolesti 12. svibnja tekuće godine u bolnici Koševo u Sarajevu u 36. godini misništva i 61. godini života. *Misu zadušnicu u bogoslovskoj crkvi sv. Ćirila i Metoda u Sarajevu slavio je Vinko kardinal Puljić, nadbiskup vrhbosanski, uz koncelebraciju brojnih svećenika i redovnica. Prema želji pokojnika, misu u rodnoj župi i ukopne obrede je vodio župnik župe Bistrica kod Uskoplja vlč. Vinko Trogrlić. Ukopan je na mjesnom groblju u Bistrici.*

Ljudski gledano kratko ali njemu kao teologu-dogmatičaru sasvim jasno da kratak i dug život u očima Gospodnjim imaju istu dimenziju, te da su kratak ili dug život ljudske kategorije. Sada pred licem Gospodnjim, njegova ali i naša, tjelesnost i ljudskost zadobivaju onu puninu koju je kao profesor nazrijevao i naslućivao.

Zahvaljujem mu u ime svih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije za nesebičan profesorski rad i zalaganje, te izražavam iskrenu sućut braći, sestrama, rodbini i prijateljima. Izražavam iskrenu sućut također našem nadbiskupu Vinku kard. Puljiću, Katoličkom bogoslovnom fakultetu, Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu i svim svećenicima Vrhbosanske nadbiskupije. Molimo za njegovu dušu koju je Uskrsli Gospodin pozvao sebi u predvečerje svoga Uzašašća na nebo. Pokoj vječni daruj mu Gospodine. I svjetlost vječna neka mu svijetli. Počivao u miru Božjemu. Amen.

Luka Tunjić

+ Fra Franjo Stjepanović

(1939 – 2010)

Dana 21. lipnja 2010. godine, nakon duže bolesti, blago je usnuo u Gospodinu član franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Franjo Stjepanović u bolnici u Brčkom. Misa zadušnica bila je crkvi u Dubravama 23. lipnja 2010. u 11.00 sati, a potom sprovod na mjesnom groblju u Ulicama.

Fra Franjo Stjepanović, sin Martina i Kaje r. Filipović, rođen je 19. rujna 1939. u Ulicama, župa Rođenja BDM Ulice. Osnovnu školu je pohađao u Ulicama i Brčkom, a srednju u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Visokom. Franjevački habit obukao je 14. srpnja 1961. godine u Kraljevoj Sutjesci, gdje je položio i prve zavjete 15. srpnja 1964. godine. Svečane zavjete je položio u Sarajevu 16. srpnja 1967. godine.

Sveti red đakonata je primio u Sarajevu 30. ožujka 1968. godine, a za svećenika ga je zaređio dr. Smiljan čekada, nadbiskup, 14. srpnja 1968. u Varešu. Mladu misu je slavio 11. kolovoza iste godine u rodnoj župi.

Služio je kao župni vikar u Vijaci (1969), Tolisi (1969 – 1971), Domaljevcu (1971 – 1973), Zenici (1973 – 1976) i Tišini - četiri mjeseca (1976 – 1977).

Službu župnika obavljao je u Gornjoj Dubici (1977 – 1982), a zatim biva imenovan gvardijanom i župnikom u Dubravama (1982 – 1985). Nakon toga je župnik u Zenici (1985 – 1988) i Ulicama do početka rata (1988 – 1992).

Od 1992. godine je skrbio u Zagrebu za izbjeglice iz Ulica. Usred ratnih zbivanja (1994) ponovno odlazi u Zenicu, gdje je ostao do

2003. godine. Od 2003. do svoje smrti boravio u samostanu Dubrave u mirovini.

Misu zadušnicu 23. lipnja u samostanskoj crkvi u Dubravama predslavio je provincijal Bosne Srebrene fra Lovro Gavran, kao i ukopne obrede na mjesnom groblju u Ulicama.

Izražavajući sućut Provincijalu, braći svećenicima i rodbini, preč. Luka Tunjić, generalni vikar vrhbosanske nadbiskupije i Nadbiskupov delegat na misi zadušnici i ukopnim obredima, rekao je: „*Fra Franju sam upoznao u ljeto 1995. godine kada je započeo s radom Katolički školski centar 'sv. Pavao' u Zenici. Već tad je bolest počela tražiti njegove slabe točke i potihom nagrizala ono čisto tjelesno, podložno propadljivosti i nestajanju. Kod fra Franje je bolest plela svoju mrežu dugo vremena, dvadesetak godina. Sve ove godine se suprotstavljao smrti, borio s bolešću i pokazivao onu najljudskiju stranu, želju za životom. U toj želji je sazrijevao i pročišćavao svoj duh dok nije Gospodar života i smrti ocijenio da je dovoljno čist za susret s Njim. Uistinu sam duboko uvjeren da je prošao ovdje na zemlji svoje čistilište strpljivo podnoseći, pomalo s dozom humora, patnju i križ njemu namijenjen. Patnja ga nije sputavala i zarobljavala nego oslobađala i povećavala njegovu unutarnju slobodu spremnu na promjene, ali nažalost ga je i sprečavala dugo vremena za široko polje rada koje se nudi jednom svećeniku redovniku...*“

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

Ilija Orkić

Dr. Petar Čalić

(1942 – 2010)

U četvrtak, 29. travnja 2010. godine na mjesnom groblju u Granešini kod Zagreba sahranjen je svećenik vrhbosanske nadbiskupije dr. Petar Čalić. Na sprovodu i misi zadušnici je bilo prisutno 25 svećenika, desetak časnih sestara te mnogobrojna rodbina i prijatelji iz Zagreba, Bosanske Posavine i Njemačke. Spro-

vodne obrede je uz mjesnog župnika vlč. Josipa Baloga i nazočnih svećenika predvodio prvi rođak pok. Petra preč. Bartol Lukić, dekan Šamačkog dekanata. Na groblju je izaslanik kardinala Vinka Puljića, nadbiskupa vrhbosanskoga preč. Luka Kesedžić, ekonom biskupije, pročitao pozdrave i sućut rodbini i pri-

jateljima i uputio njegov blagoslov svim prisutnim. Na groblju su se od dr. Čalića prigodnim govorom oprostili vlč. Ivan Mičić, kolega i fra Nikola Bašnec, kapucin.

Misa zadušnica je iza sprovoda slavljena u župnoj crkvi u Granešini. Misu i propovijed je predslavio preč. Luka Kesedžić. Na misi je sudjelovalo dvadesetak svećenika. Nakon mise oprostajnu riječ uputili su vlč. Ivica Borić i preč. Bartol Lukić.

Dr. Petar Čalić je svećenik vrhbosanske nadbiskupije, rođen 9. srpnja 1942. godine u čardaku, Bosanska Posavina, od oca Šime i majke Janje r. Lukić. Sjemenište i bogosloviju je završio u Zagrebu, gdje je zaređen za đakona i prezbitera 1967. Godine. U Vrhbosanskoj nadbiskupiji je proveo godinu dana kao kapelan u župi sv. Josipa na Marindvoru u Sarajevu. Poslan je u Lyon u Francusku na post diplomski studij, gdje je doktorirao sociologiju. Svoju svećeničku službu proveo je na različitim župama u Njemačkoj, najviše u Offenbachu gdje je i umro 24. travnja 2010. godine.

Više puta je imenovan u zbor konzultora i za člana svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije. Napisao je nekoliko knjiga i više članaka u različitim časopisima.

Don Anto Perić

U ime svećenika Remetskog dekanata oprostio se od pok. Petra svećenik Nikola Bašnec. Između ostalog rekao je i sljedeće: „U svom svećeničkom životu obnašao si različite službe, a

najveći dio svoga života posvetio si studiju i postigao naslov doktora sociologije. Isto si tako najveći dio svoga života proveo u inozemstvu. Pomalo se sjećam da si teologiju studirao u Zagrebu, a kasnije nastavio u Francuskoj, da bi na kraju kao pastoralni djelatnik završio u njemačkom gradu Offenbachu... Bio si župnik župe sv. Konrada Parzhamskog, skromnog kapucinskog brata i zaštitnika vratara, a i Tvoja su vrata uvijek bila za svakoga otvorena. Djelujući na toj njemačkoj župi, osobno znam da su te župljani cijenili, a isto si tako pldržavao vezi i s našim vjernicima koji su tamo na privremenom radu, a pod tvojim su krovom doživljavali kutak domovine...

Od pokojnika, u ime kolega oprostio se vlč. Ivan Mičić: „Teško je shvatiti da te više nema među nama. Toliko toga nas je vezalo, toliko toga smo skupa proživjeli i još smo imali planova i želja, a eto Gospodin je odlučio... Tužni smo i žalosni jer će nam nedostajati tvoje društvo, tvoje prijateljstvo... Tako smo se rado družili, jedni druge nazivali, jedni drugima dolazili. I nije nam bilo daleko ni stotine kilometara da se vidimo, provedimo, ispričamo, da izmijenimo doživljaje, iskustva, mišljenja. A ti si bio jedan od vodećih u tim poticajima za susrete. Kao kolega doista si bio drag, voljen i cijenjen. Iskreno ćeš nam nedostajati. Sad se jedino kao vjernici tješimo da si u nebeskoj slavi i sreći. Znamo da si čitavim svojim bićem u to vjerovao. O tome si propovijedao i svjedočio. Onu Radosnu vijest koju si upoznao i primio, nju si prenosio drugima...”

+Pokoj vječni daruj im, Gospodine!

